

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejemati:
celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredno in prazniko.

Inserati veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati l. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.
Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko: K 25—
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo: K 30—
celo leto K 30—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Kandidatje kmečke kurije

ki voli 9. decembra t. l. so:

Za sodne okraje Radovljica, Kranjska gora:

Jože Gogala,
posestnik v Novi vasi.

Za sodne okraje: Kranj, Škofja Loka, Trzin:

Jože Novak,
posestnik v Jami.

Matej Barle,
posestnik na Lužah.

Za sodne okraje: Kamnik, Brdo:

Matevž Seršen,
posestnik v Skarčini.

Za sodne okraje: Litija, Radeče, Mokronog, Trebnje, Višnja gora in Žužemperk:

Alojzij Pavlin,
posestnik v Trebnjem.

Ivan Bukovec,
posestnik v Mrzli luži pri Vel. Loki.

Ferdo Tomazin,
posestnik v Šmartnem pri Litiji.

Za sodne okraje: Krško, Kostanjevica:

Matija Kožar,
posestnik, mlinar v Vel. Malencah.

Za sodni okraj: Novo mesto:

Amat Škerlj,
posestnik v Gotni vasi.

Za sodna okraje: Metlika, Črnomelj:

Dako Makar,
posestnik v Metliki.

Za sodne okraje: Ribnica, Kočevje, Vel. Lašče:

Ivo Pucelj,
posestnik in mesar v Vel. Laščah.

Fran Andolšek,
posestnik v Vel. Poljanah.

Za sodna okraje: Idrija, Vipava:

Fran Zagoda,
posestnik v Zadlogu pri Črnem vrhu.

Za sodna okraje: Ljubljanska okolica in Vrhnika:

Jože Seidel,
župan in posestnik v Spodnji Šiški.

in

Andrej Knez,
posestnik na Viču.

Za sodne okraje: Logatec, Cerkljica in Lož:

Fran Majdič,
višji živinozdravnik in posestnik v Logatcu.

in

Anton Meden,
posestnik v Begunjah.

Za sodne okraje: Postojna, Senožeče, Ilirska Bistrica:

Ferdo Gašpari,
živinozdravnik in posestnik v Postojni.

Ivan Urbančič,
posestnik v Trnovem hiš. št. 84.

Zopet v boj!

Prihodnji teden so poklicane kranjske kmečke občine, da izvolijo svoje zastopnike za deželni zbor. Ta boj se bo vršil v tistem znamenju, kakor so se vršile volitve iz splošne kurije. Boj krivici, strahovlad in nepoštenosti klerikalne stranke. Spoznanje, da je ta boj potreben, če hoče prebivalstvo živeti, je ublažila mnogo nasprotij in je združilo na skupno delo tisoče ljudi, ki so sicer kaj različnih nazorov. Napeti vse sile, da se če mogoče zlo mi klerikalno gospodstvo, to je visoki in plemeniti cilj teh volitev.

Ali bo ta volilni boj imel srečen ali nesrečen izid, to je sicer velike važnosti, toda odločilnega pomena to navsezadnje vendar ni. Pri teh volitvah se bo pač odločilo, ali naj vlada v deželi kranjski pravica in poštenost, ali nasilnost in sleparija, ali je ta dežela domovina delavnih ljudi ali satrapija trogov in izkoriščevalcev, ali naj bosta v vsem javnem življenju merodajni postava in pravičnost ali naj naš narod še nadalje krvavi pod režimom klerikalnega sovražstva in tiranstva.

V teh letih, kar so klerikalci v kranjski deželi na krmlu, so izrabili svojo moč prav po madžarskem zgledu. Kar so dali za ljudske potrebe, to so bili ravni odpadki v primeru s tem, kar so porabili za druge namene, ki niso v običnem interesu, nego še na škodo deželi. Če pogledamo okrog sebe po deželi, vidimo prežalostno sliko. Vse naše gospodarstvo hira. Med tem, ko rase v drugih deželah in državah blagostanje prebivalstvo, gre pri nas vse nazaj in hira vse. Trgovina in obrt propadata, kmetijstvo je tako zadolženo in trpi tako na pomanjkanju zemlje in poslov, da beže ljudje kar trumoma v Ameriko. S trdom in znojem si služi naš človek že komaj najpotrebnejši kruh in razljudjevanje je tako velika nesreča, da mora že ta edini pojav navdati z največjo skrbjo vsakega, komur je pri srcu blagor dežele in korist prebivalstva. Vedno slabše postaja za delavne ljudi. Klerikalni koritarji in trojke bogate, narod pa umira.

Tekom svojega vladanja so klerikalci oškodovali vse, kar bi bilo narodu koristno in onečastili vse, kar je narodu sveto. Se mnogo cerkva so klerikalci spremenili v tempelje obrekovanja in laži. Bog Pobasaj jim je edino božanstvo, ki jo priznava in koritarstvo jim je edini zakrament, v kateri verujejo. Se nikoli je ni bilo na svetu stranke, ki bi bila tako grešila proti temeljnim naukom katoliške vere in s svojimi dejanji pokazala toliko zaničevanja za krščansko moralno, ki jo sicer vedno nosi na jeziku, kakor kranjska klerikalna stranka.

Klerikalci bi radi iz kranjske napravili deželo neumnosti in domovino hinavščine. A že volitve iz splošne kurije so pokazale, da so te klerikalne sanje dosanjane, da zmaguje zdrava pamet našega naroda. Kdor hoče imeti v deželi mir, komur je pri srcu blagor prebivalstva, kdor hoče, da naj poneha vse to, kar zastruplja naše javno življenje, naj gre v boj proti klerikalni stranki. Vsi sloji žele počitka, vsi krogi hrepene, da bi nastale prijaznejše razmere v deželi, vsak pošten človek zahteva, naj bi v deželni upravi ponehala krivost, nasilnost in koritarstvo. Naj dajo volilci temu izraza pri prihodnjih volitvah.

Prava sreča, ki bi jo z veseljem pozdravili vsi ljudje dobre volje in poštenega mišljenja, bi bila, če bi klerikalci pri teh volitvah izgubili kak mandat. S tem bi se hipoma premenile vse razmere v deželi, klerikalna moč bi bila zlomljena, nihče bi več ne mogel delati krivic in nasilnosti in zagotovljeno bi bilo vestno in pošteno gospodarstvo. A tudi, če bi se klerikalcem posrečilo, zvezati narodu tudi pri teh volitvah roke in potlačiti narodovo voljo, kakor to znajo z Romuni. Slovaki in Srbi narediti madžarski okrutneži, pri katerih so se v vseh sleparskih umetnostih izvežbali slovenski klerikalci — kar misli pošteno in pravično, naj gre voliti proti klerikalcem. To je dolžnost, ki jo ima vsak pošten človek do svoje domovine in do svojega naroda. Največjega pomena je namreč, koliko glasov bo oddanih proti klerikalcem. Klerikalci so doslej varali vladno in še višje kroge z

lažljivo trditvijo, da je vsa dežela v njihovem taboru. Na Dunaju so kar strmeli, ko so slišali, da so dobili pri volitvi iz splošne kurije protiklerikalni kandidatje kar 31.000 glasov, med tem, ko so dobili klerikalci samo 50.000 glasov in se to samo vsled silnega pritiska duhovščine, vsled volilnih goljufij in s pomočjo kočevjarjev. Merodajni krogi na Dunaju uvidevajo zdaj, da kranjska dežela ni v taboru klerikalcev, da so najboljši delavski in davkoplačevalski sloji proti klerikalcem in že priznavajo, da vlada ne sme več tako podpirati klerikalce, kakor doslej. Naj to spoznanje utrdi volitve tudi iz kmečke kurije in kmalu bo mogoče upati, da se obrnejo kranjske razmere na bolje. Torej volilci — pogumno v boj!

Klerikalno lenuštvo.

Usoda železniške proge Brežice - Novo mesto je naravnost sijajen izgovor klerikalne lenobe pri delu za občni blagor in dokaz popolne nespoštnosti klerikalnih poslancev.

Znano je, da se je za zgradbo te važne železniške proge z veliko vnebo in vstrajnostjo potegoval bivši deželni glavar Fran pl. Šuklje. Spravil je celo zadevo v jako ugoden tir, pridobil za to progo ministrske in vojaške kroge in brez dvoma bi bil gosp. pl. Šuklje to zadevo tudi srečno končal, da ni izstopil iz političnega življenja in odložil svoje mandate.

Po odstopu gosp. pl. Šukljeta je cela stvar zaspala. Nihče se ni več brigal, za zgradbo te važne železniške proge. Vse deželni odbor je podel lenobo in z njim vred so jo pasli tudi klerikalni državni poslanci. Ne eden ni prsta zganil o tej stvari, ne eden ni ust odprl.

Zastopnika kranjskih okrajev, ki so zainteresirani na tej železnici Brežice - Novo mesto, sta profesor Jarc in župnik Hladnik. Ves čas, kar sta poslance, se za to železnico še zmenila nista. Uvažujemo popolnoma, da ta dva poslance o železnicih sploh nič ne razumeta, da nimata nobenega pojma o takih težkih stvarih, ali to še nikakor ne

LISTEK.

Cerkvene miši.

Povest iz sedanosti.

Spisal L. C.

(Dajle.)

LI.

Od strasti, poželjenja plamenele so oči mu. Kakor blaznik plane vanjo, kakor tiger jo zagrabi — Aškerč: Mučeniki.

Mladi župnik je divjal po svoji sobi gori in doli kakor krvoločni bengalski tiger. Od neukročene jeze nad zadnjimi dogodki, katere je smatral za svoje očitne poraze, je škripal z zobmi, da se je kar penil. Imel je pa tudi dovolj povoda za svojo strašno jezo. Pred vsem so izpadle občinske volitve, ki so mu imele prinesiti neomejeno oblast nad orehoveljsko občino in katere je iz varnega zavetja tako spretno vodil, zanj neugodno in se končale z najstrašnejšim porazom za njegove mameluke, ki so bili v njegovih rokah slepo orodje. Če se je vprašal, kdo mu je naklonil poraz pri občinskih volitvah, moral si je priznati, da nihče drugi, nego oni Ivan Novak, katerega je že dalj časa sovražil iz dna svoje du-

hovniške duše in katerega bi z veseljem poslal na gorečo grmado, če bi bile v veljavi še prelepe in prekoristne srednjeveške postave. Poraz pri občinskih volitvah je mladega župnika tembolj bolel, ker mu niti v sanjah ni prišlo na misel, da bi mogel izpasti drugače, kakor je pa on želel in hotel.

Na drugi strani ga je pa neizmereno grizlo naravnost sramotno pogorišče njegovega kaplana pri sodišču, ker se je s tem pogoriščem, katerega je kaplan Čuk doživel pri sodišču znatno izpodkopal ugled duhovščine v Orehovljah in v celem orehoveljskem kraju. Ljudje si bodo sedaj upali tirati in gnati duhovnike tudi pred posvetne sodnike, ker jim bode kaplanovo žalostno pogorišče služilo za vzgled, da tudi duhovnik ne sme brez neprijetnih posledic obrekovati svojega bližnjaka in potem še oni naravnost neverjetno in skrajno ponižujoči pogoji te poravnave, katero je sklenil mladi kaplan pred sodiščem. Teh pogojev se še domisliti ni smel, ker so bili taki, da ga je začel od same jeze kar krč lomiti, čim so mu prišli v spomin. Če se je pa zopet vprašal, kdo je temu otročjemu in bebastemu kaplanu preskrbel to sramotno pogorišče, moral si je zopet odgovoriti, da ravno isti Ivan Novak, ki mu je sploh povsod na potu.

Sedaj pa še ta nepričakovani izid z županovo vdovo, tako premeteno vpeljane akcije. Toliko se je tru-

dil in tolikrat je moral poklicati na pomoč najstrašnejši popis peklenjskih muk, da je imovito županovo vdovo popolnoma omrežil in vlovil v spretno nastavljen zanjke, potem mu pa ta neumna babnica v odločilnem trenutku znori in s svojo norostjo prekriža vse račune. Ona lepa vsota, katero je imela županova vdova dobiti kot oporočno volilo po svojem pokojnem možu, mu je splavala seveda tudi s tem po vodi, dasi je bil na tistem že dolgo prepričan, da mu bo de la lepa vsota kot zrelo jabolko padla v njegove grabežljive roke pod znamenjem lepega imena »darilo za dobre namene«. Imel je namreč nje-mu slepo vdano županovo vdovo že popolnoma obdelano v tem smislu in je že tudi v duhu videl to lepo vsoto spravljeno na varnem v svoji blaginji, od koder bi nikdar več ne prišla v tuje roke. Od jeze je postajal kar zelen, ko se je domislil, da je njegov up na svetlih 10.000 K splaval po vodi. Če si je zastavil vprašanje, kdo ga je oropal te lepe vsote, mu je zopet došlo v ušesa kot odgovor, da je provzročil to ravno isti Novak s pomočjo bebastega prednika Matije Korena. Nepričakovana izguba celih 10.000 K po krivdi Ivana Novaka ga je še najbolj pekla in grizla in ga tudi privedla do nepreklicljivega sklepa, da mora brez odloga in strašno udariti tega Ivana Novaka, ako hoče le nekoliko pomiriti svojo razburkano notranjost...

V tem hipu se je čulo na vratih ponižno trkanje, na kar je vstopil pohlevno v župnikovo sobo cerkovnik Miha Šteblaj. Ko je ugledal razkačeni župnik pohlevnega cerkovnika, domislil se je takoj njegove hčere, s katero se je mislil njegov, do smrti sovraženi protivnik Ivan Novak poročiti. Da bi vsaj deloma ogrenil njegovo življenje, je potom cerkovnika Šteblaja župnik že zdavnaj izposloval, da cerkovnikova hči, ko se je vrnila iz Dalmacije, ni prišla več v dotiko z Novakovo hišo. Sedaj je pa sklenil stopiti korak naprej in s primernim pritiskom obdelati cerkovnikovo hčer, da bo pretrgala vse zveze z Ivanom Novakom in mu dala slovo.

Ko je cerkovnik Šteblaj sporočil svojemu župniku neko malenkostno službeno zadevo, mu je pa župnik naročil, da naj pošlje k njemu takoj svojo hčer Lenico, ker mora z njo nujno govoriti v zadevi Marijine družbe, ki kateri se še doslej ni prijavila kot članica, čeprav to vzbuja po celi čupnji javno pohujšanje. Pri tem je mladi župnik povedal tudi par prav gorkih cerkovniku in mu očital, da očividno zanemarljivo očevo dolžnost in pa vzvišene dolžnosti svojega cerkovniškega stanu. Končno je mladi župnik ubogemu cerkovniku celo zagrozil, da ga bode spodil, če bode slišal le še najmanjšo pritožbo.

Nesrečni cerkovnik je odšel po-

bit iz župnikove sobe, da sporoči svoji hčeri župnikov ukaz, kar je tudi takoj storil. Lenica se je župnikovega ukaza silno prestrašila, ker je v svoji nedolžnosti nehote slutila, da ji župnik ni naklonjen, ker je že večkrat pokazal, da naravnost sovraži njenega Ivana. Vsled tega se je obotavljala izpolniti župnikov ukaz. Ko je cerkovnik opazil, da Lenica noče takoj iti k župniku, jo je začel milo prositi, da naj ustreže župnikovi volji, ker spravlja sicer v največjo nevarnost njega in njegove negodne otročice, ker župnik ne bi mirno prenesel nepokorščine od strani njegove hčere, temveč spodil takoj njega iz službe in ga pognal na cesto. Pod tem silnim pritiskom se je Lenica udala in odšla k župniku.

Ko je mlada deklica pohlevno vstopila v župnikovo sobo, jo je začel le-ta motriti z izkušenimi očmi. Čeprav je gojil v svojem srcu smrtno sovraštvo do Ivana Novaka, moral si je vendar priznati, da ima izborni okus in da si je izbral za nevesto najlepše dekle daleč na okrog. Kakor hitro je pa župnik prišel do tega spoznanja, začele so se mu oči iskriti, ker se ga je polotevalo poželjenje, da bi poskusil med iz te nežne cvetice, ker bi s tem najbolj mojstrsko izvedel svojo osvetlo nad svojim sovražnikom Ivanom Novakom. Čim se ga je pa polotilo to poželjenje, začela ga je pa tudi skoro premagovati strast in v istem hipu se mu je rodil v duši

opravičuje njihove velikanske lenobe. Če že sama nista za nič, naj bi se bil vsaj klerikalni klub zavzel za to stvar, ki je največjega gospodarskega pomena za dotične okraje. Toda, kakor nista Hladnik in Jarc nič storila, tako tudi klerikalni klub ni nič storil.

Zastopnik brežiškega okraja, ki je na tej železniški interesiran, je dr. Benkovič. Pri tem se pa še posebej razume, da se za to železnico ni zmešnil. Kdo se bo pa zabaval po Dunaju, če bo dr. Benkovič delal za ljudstvo!

Zdaj se je pokazalo, kako neodpušten greh so storili klerikalci s svojo lenobo v tej stvari. **Železnica Brežice - Novo mesto je vsled lenuštva in brezvestnosti klerikalnih poslancev najbrž za dolgo let pokopana.**

Bivši dež. glavar pl. Šuklje je bil dosegel, da je ministrstvo obljubilo zgraditi železniško progo iz Brežic v Novo mesto na državne stroške. Kakšna pridobitev bi bila to za prebivalstvo, kako bi bila na državne stroške sezidana železnica povzdignila občno blagostanje. Toda lenoba klerikalnih poslancev je dosegla, da je ministrstvo ves načrt za to progo položilo med stare papirje in se proga sploh ne bo zidala in še najmanj na državne stroške.

Ko so se klerikalni poslanci v zadnjem času zopet prikazali med volilci, da bi jih novič ujeli na svoje limanice, so bili vprašani, kaj da je z železniško progo Brežice - Novo mesto. Klerikalni poslanci so kar — usta odpirali samega začudenja; ti vestni in vneti ljudski zastopniki so namreč na to stvar še spomnili niso. Čisto nič niso vedeli o njej, ker jih pač ljudske koristi prav nič ne zanimajo.

Vsled pritiska volilcev so končno šli na Dunaj vprašati, kaj da je z železnico Brežice - Novo mesto. Tam pa so jim povedali, da iz te železnice ne bo nič in so jim pokazali zakon o zgradbi cele vrste lokalnih železnic. V tej postavi pa železnice Brežice - Novo mesto ni, in ker bo zgradba novih lokalnih železnic stala veliko milijonov ter bo trajala mnogo let, je popolnoma izključeno, da bi se dala popraviti škoda, ki jo je deželni provzročila lenoba klerikalnih poslancev. Kdo si more tudi predstavljati, da bo vlada vsiljevala železnice, saj jih zahtevajo v vseh deželah toliko, da more vlada vpoštevati le najnujnejše. Klerikalni poslanci se več let niso zmenili za to železnico in vsled tega je vlada ne bo gradila. Če bi imeli volilci dosti soli v glavi, bi se pri sedanjih volitvah zahvalili klerikalnim lenuhom s krepko — brco.

Javen volilni shod

se vrši

v nedeljo, dne 7. decembra
v Senožecah

ob 3. popoldne v gostini g. Makarja.

Volilcem se predstavita oba g. samostojna kandidata Govori tudi dr. poslanec g. dr. V. Ravnihar iz Ljubljane

trden sklep, da mora postati pred njim stoječa boječa deklica žrtev njegovega poželjenja, bodisi z lepa, bodisi z grda.

Lenica je kakor plaha golobica gledala s strahom svojega župnika, kateremu so se oči tako čudno iskriale in čegar obraz je sočasno oblija neka čudna rdečica. Instinktivno je čutila usodopolno nevarnost, ki grozi njeni sreči in njeni prihodnosti in v svojem strahu bi se najrajša pogreznila v zemljo...

Še le čez dalj časa je mladi župnik prijazno ogovoril plaho deklico in ji rekel, da naj se vsede na kanapé za mizo, ker ima z njo govoriti resne besede radi Marijine družbe. Ko plaha deklica ni takoj sedla za mizo, jo je pa narahlo porinil na kanapé in se sam vsedel na stol tik nje. Nato jo je pa sedeč tako blizu nje, da je uboga deklica čutila gorkoto njegovega telesa, s prijaznimi besedami obdelaval, da bi pristopila kot članica v Marijino družbo ter postala ne ponos in dika. Pri teh svojih vabilnih besedah je mladi župnik kakor nevede položil svojo roko na ramo deklice, ki se je plaho odmaknila. Isti hip se je pa že presedel mladi župnik raz stol na kanapé k deklici ter ovil okrog nje svojo močno roko.

Kakor obstreljena žival je skočila tedaj mlada deklica pokoncu, se s silo iztrgala župniku iz rok in tekla proti vratom, da bi ušla preteči nesreči. Še hitrejši kakor deklica je bil pa župnik, ki je kakor blisk planil

Velikansko breme, ki so je klerikalci naložili kranjskemu kmetu.

Pred volitvam so klerikalci izdali debelo brošuro »Dejanja govore!« V tej brošuri na dolgo in široko hvalijo delo klerikalnih poslancev v deželni zboru in preteklem zasedanju. »Glavna« in skoraj edina vsebina te brošure so dolgovezni govori, ki so jih imeli klerikalni poslanci v deželni zboru in s katerimi so hoteli javnosti prikriti ono delovanje klerikalnih poslancev, ki je za naše kmetstvo ljudstvo pogubno in uničevalno. V brošuri omenjajo vsak medklic, ki ga je napravil v čudni razpoložnosti dr. Zajec, vsak zakonček, ki so ga morali skleniti — ne omenjajo pa zakona, ki grozno obremenjuje našega kmetovalca, davka, ki je večji nego ves državni zemljiški davek. To je davek od prirastka pri nepremičninah.

Klerikalci popolnoma dobro vedo, zakaj v svojih slavošpehah tako previdno molče o tem davku, ki so ga naložili našemu kmetu. Ni vasi na Kranjskem, v kateri bi ta ali oni kmetovalec ne bil kruto zadet od tega davka.

Podpisani pozna par slučajev, ki kriče do neba. V sosednji vasi je sin podedoval po svojem očetu posestvo, vredno kakih 10.000 K. Pri zapuščinski razpravi so posestvo, kakor navadno, cenili precej nizko, niti ne na 8000 K. Dedič pa je moral izplačati brata in sestro. Ker pri današnji težki denarni krizi ni mogel dobiti primernega posojila, je prodal travnik za 2000 K, ker je slučajno dobil pripravnega kupca. S tem denarjem bi izplačal oba. Kar pa pride deželni odbor ter mu predpiše 560 kron davka, ki ga je moral plačati, ker bi ga sicer eksekutivnim potom k temu prisilili. Prošnje niso pomagale, ker je bil dedič slučajno samostojnega mišljenja. In da izplača brata in sestro, je moral prodati iz hleva vola.

Neki drug posestnik blizu Ljubljane je prodal travnik, ki je bil last njegove rodbine od pamtveka. Deželni odbor je cenil štirjaški seženj po 70 vinarjev, dočim je dejstvo, da je neka javna korporacija prav v bližini kupila štirjaški seženj po 1 krono 60 vinarjev. Dotičnik pa je svet prodal po 1 krono 40 vinarjev štirjaški meter. In naložili so mu okroglo 1200 K davka!

In še več bi lahko našli takih slučajev, ki so naravnost uničevalni za obstoj našega kmetijskega gospodarstva. Znano je, da dan na dan prihajajo kmetijski gospodarji v deželni odbor ter se tam pritožujejo čez to velikansko breme, toda vse molodovanje in godrnjanje je zastoj, ker je zakon sklenjen in sankcioniran.

Res je, da ima zakon tudi eno, pa le eno dobro plat, namreč to, da skuša preprečiti preveliko špekuliranje in oderuštvo potom razkosavanja posestev. Toda pri današnjih slabih denarnih razmerah se to ne dogaja tako čestokrat.

In tako je nepobitno dejstvo, da ta zakon zadeva predvsem našega srednjega in malega kmeta, ki mora prodati vsled današnjih gospodarskih

k vratom, zavrtel ključ in ga potegnil iz ključavnice.

Ko je uboga in nesrečna deklica videla, da ji je zaprt rešilni izhod skozi vrata, je pa v svojem obupu planila proti oknu, da bi se rešila s skokom skozi okno. Toda tudi tukaj jo je mladi župnik, ki je med tem postal ves razbeljen od pohotnih strasti, prehitel ter jo potegnil nazaj, zaeno se je oklenil s svojimi krepkimi rokami in jo s silo vlekel proti kanapeju, kjer se je potem vnel boj za življenje in smrt med nečloveško zverino v moški podobi in med ubogo in slabo žrtvijo...

Še le čez kaki dve uri je Lenica kakor blazna planila iz župnikove sobe ter vsa razmršena tekla proti svojemu domu, kjer se je v svojo skromno sobico zaprla. Le-tam je ure in ure ihtela in ječala kakor mal otrok. Ko ji je pa zmanjkalo solz, se je pa popolnoma nenaravno naenkrat pomirila, vzela iz predala pisemski papir in začela z mrzlično naglostjo pisati pismo. Ko je dokončala to pismo, je pa pismo dejala v kuvertu, napisala naslov in potem s pismom odšla iz sobe, dasi je bila odbila ura polnoč.

Deklica je šla iz cerkvnice proti Novakovi hiši, kjer je stala v nočnem miru več kakor eno uro naslonjena na vrtno ograjo. Potem je pa pismo, katero je cel čas držala krčevito v rokah, dejala na okno Novakove hiše ter izginila v noč...

(Dalje prihodnjic.)

razmer kos svojega posestva, da si kupi potrebne gospodarske pripomočke ali pa celo kruh sebi in svoji rodbini. In to breme, ki je je naložila deželnozborska klerikalna večina našemu kranjskemu kmetu, ni eden zadnjih vzrokov, ki silijo našega kmeta, da zapuša svojo rodno grudo ter gre iskat boljše eksistence v Ameriko. In da so klerikalci s tem zakonom napravili za našega kmetovalca nekaj slabega, krivičnega, je pač najboljši dokaz, da se ga niti ne upajo omeniti v svojem slavošpevu »Dejanja govore!« Klerikalci prav dobro vedo, da vlada po vsej deželi velika nezadovoljnost s tem davkom. Vsled tega tudi previdno molče, ker se ne upajo razpihati iskre, ki tli v srcu našega kmeta, v velik požar, ki bi opalil klerikalno stranko. To breme pa je nekaj trajnega. In sicer bo toliko časa trajalo, dokler bo vladala v deželnih hišah klerikalna večina. Ta pa bo vladala toliko časa, dokler jo bo naš kmet - volilec volil. Zatorej, kmetje - volilci, ne spletaite si sami biča, ki vas tako zelo tepe. V tork je še čas, da pokažete z glasovnico v roki, da ne marate v deželni zbornici poslancev, ki so vam naložili višji davek, nego je zemljiški davek.

Kmetovalec.

Razkritja o dr. Šusteršiču in o njegovi politiki.

II.

Sestanek z odposlanci S. L. S. se je vršil dne 18. in 19. septembra 1912.

O tem sestanku lahko objavim samo to - le:

1. Hrvat, član stranke prava, se je izjavil za docela avstrijsko politiko.

2. Dr. Šusteršič, ki bi imel z 2-3 člani vstopiti v upravo stranke prava, je naglašal, da je to nepotrebno in da je najbolje, izvoliti reprezentativen odbor, obstoječ iz 5 Hrvatov in 5 Slovencev, v katerem pa ne veljajo načela majorizacije. Sklepi tega odbora bi bili veljavni samo v slučaju, kadar bi bili soglasni. Ti sklepi pa bi v nobenem slučaju ne bili odločilni in merodajni za »slovensko - hrvaški klub« v dunajskem parlamentu, češ, da mora le - ta ostati avtonomen.

3. S slovensko narodno - napredno stranko je odbil dr. Šusteršič vsako sodelovanje...

Dne 9. in 10. oktobra 1912 se je vršil drugi sestanek na Dunaju. Kot delegat Dalmacije sem bil prisoten jaz. Oba dni smo razpravljali o dnevnem redu sestanka v Ljubljani, ki se je imel vršiti 20. istega meseca.

Pozivam se na pričevanje poslanca Spinciča, da sem oba dni uporno zahteval, da je treba, ako hočemo v Ljubljani prirediti tako manifestacijo, storiti to tako, kakor to zahteva od nas naš narodni položaj v monarhiji in preteči zapletljaji na Balkanu.

Govoril sem o naših narodnih ciljih in sredstvih, s katerimi lahko dosežemo svoj končni smoter. Naglašal sem potrebo skupne narodne organizacije ter poudarjal, da moramo izjaviti svojo pripravljenost za skupno delo z vsemi narodnimi elementi, zlasti s Srbi, češ, da nas k temu silijo veliki oziri, zlasti pa opreznost. Naglašal sem posebno, da nismo nobena vladna stranka in da ne moremo delovati za avstrijsko državno misel...

Po dolgi in brezuspešni debati o mojih predlogih, je dr. Mile Starčević izjavil, da je stvar vendarle treba spraviti pred vrhovno upravo, ki se sestane v Ljubljani in ki ima pravico odločevati o resolucijah.

Poslanec dr. Korošec je sestavil eno tako resolucijo. To je pohrvali in meni narekoval v pero dr. Mile Starčević. Pripomnil sem takoj glasno in jasno, da jo pišem samo po diktatu. O tej resoluciji ni bilo nobenega glasovanja in jaz sem bil več nego prepričan, da bo o njej še odločevala glavna uprava.

Toda »Slovenec«, glasilo dr. Šusteršiča se je takoj požuril in spravil v javnost to resolucijo.

Dr. Krstelj in jaz sva bila prepričana, da je samo radi te in take resolucije došlo končno po dolgem zavlačevanju do onega razpitega sestanka v Ljubljani.

Takrat se je že vedelo, da bo izbruhnila vojna, ker je v Črni gori že počil prvi strel, in z vso gotovostjo se je že takrat lahko pričakovalo resnih zapletajev.

Zakaj bi se naj mi, narodno misleči ljudje v teh razmerah prenašli? Zakaj bi naj slabili svoje? Zakaj bi naj govorili, ko tega ni nihče od nas zahteval?

A vendar je to nekdo od nas zahteval!

Zato sem se obrnil na predsednika vrhovne strankine uprave dr.

Mile Starčevića in našega dalmatinskega voditelja dona Prodana ter zahteval, naj se v Ljubljano sklicani sestanek odgodi.

Pismo donu Prodanu se je glasilo tako - le:

»Edina točka dnevnega reda na ljubljanskem sestanku, o kateri bi moral govoriti po en poslanec iz Hrvaške, Bosne in Slovenije, je resolucija, ki se glasi:

»Izjavljamo, da tvorimo Hrvati in Slovenci eno narodno celoto.

Vsled tega hočemo mi pristati stranke prava in vseslovenske ljudske stranke skupno delovati v duhu in pravcu stranke prava za edinstvo, pravo in svobodni razvoj hrvaško-slovenskega naroda v okviru habsburške monarhije.

Prepričani smo, da so hrvaško-slovenske pokrajine odločilne važnosti za položaj monarhije kot velesile in kakor se zavedamo svojih dolžnosti nasproti monarhiji, tako tudi odločno zahtevamo in pričakujemo, da se vendar enkrat spomni tudi monarhija svojih dolžnosti napram narodu.

Jaz sem se trdil doseči, da bi bila resolucija sestavljena v smislu razmer našega naroda in današnjega položaja, ali nisem imel uspeha.

Mi smo o tej resoluciji razpravljali in sklenili, da se ne udeležimo tega sestanka (v Ljubljani). Če že ne moremo ničesar doseči, nečemo vsaj poniževati sebe in naroda in sramotiti stranke...

Mi za drugo izdaje Frankovih legij nismo za nobeno ceno...

Na zahtevo, naj se sestanek v Ljubljani odgodi, je došel tako od Prodana, kakor od dr. M. Starčevića odgovor, da se to ne more zgoditi.

Poleg tega je dobil dr. Drinković od dr. Pazmana v imenu vrhovne strankine uprave še posebno pismo, v katerem se pravi med drugim:

»Najlepše vas prosimo, da se potrudite, da bo prišlo iz Dalmacije čim največ somišljenikov v Ljubljano, zlasti pa so dolžni člani vrhovne uprave stranke prava, da se udeležijo seje dne 19. t. m., da se končno reši načelno vprašanje, ki ga je sprožil dr. Drinković na Dunaju, namreč vprašanje srbsko...«

To pismo je bilo pisano 15. oktobra 1912.

Iz priobčenega je razvidno, kako je došlo do sestanka v Ljubljani.

Pri tej priliki je treba omeniti, da so se dr. Krek, dr. Šusteršič in dr. Korošec na Dunaju tako - le karakteristično izrazili:

»Okvir mora brezpogojno priti v resolucijo, ker je to conditio sine qua non (predpogoj) za zblizanje.

V resoluciji se ne sme naglašati nobena skupnost s Srbi. Za nobeno ceno! Samo strogo po programu!«

Pod temi avspicijami se je vršil sestanek, »prvi hrvaško - slovenski tabor« v Ljubljani... v času, ko se je že po celem Balkanu prelivala kri in ko ni bilo izključeno, da se bo v to krvoprelitje zapledla tudi Avstrija...

Besedica o mlekarstvu.

V logaškem političnem okraju kandidira v deželni zbor živinodržavnik Majdič. To je mož, čigar ime se bo vedno imenovalo s spoštovanjem, kadar se bo govorilo o razvoju kranjskega mlekarstva in kmetijstva sploh in nehvaležen kakor zamorski pes bi bil tisti, kdor bi hotel tajiti zasluge gospoda Majdiča. Če bi kmečki posestniki logaškega političnega okraja pri volitvi prihodnjega tedna ne dali svojih glasov gospodu Majdiču, bi bila to škoda njim, ne gospodu Majdiču.

Ravno gospod Majdič je eden tistih, ki so pokazali, kako je treba delati, da se povzdigne ljudsko blagostanje. Pomagati ljudem do boljših zaslužkov, pomagati ljudem, da dobe kaj denarja, to je naloga pravega kmečkega poslanca. Gospod Majdič je to nalogo izpolnjeval, dasi ni poslanec. Kaj bi ta mož, ki ima tako redke zmožnosti in tako veliko veselje za gospodarsko delo, šele storil, če bi postal poslanec in če bi se mogel oglašati tam, kjer imajo suknjo in škarje.

Gospod Majdič je eden tistih mož, ki ima za razvoj našega mlekarstva neoporečne zasluge. Poleg tega so delali tudi še različni drugi možje srečno in uspešno na tem polju in to delo je obrodilo dober sad. Čast in hvala vsem! Kranjsko mleko je dobilo ugled tudi zunaj naše domovine, postalo je vir dohodkov in kupčija je dobro vplivala na povzdigo živinoreje.

Žalibog, da so tudi v tako popolnoma gospodarsko stvar, kakor je mlekarstvo, vtaknili klerikalci svoje politične kremplje. Ne bomo posegali v čase bojev in pogrevali stare stvari. Tisti, ki se jih tiče mlekarstvo, se gotovo teh časov še spominjajo. Le na eno hočemo opozoriti:

Danes je kranjsko mlekarstvo združeno pod klerikalno patronanco. Mlekarska zveza ima precej vse v rokah, od njenega delovanja je vse odvisno.

Toda — kaj vidimo? Zalostno sliko! Prej tako veliki ugled kranjskega mleka je začel padati. Mlekarska zveza je to zagrešila. In kaj ne bi. Tako je znano, da je Mlekarska zveza v Trstu prišla ob ves kredit. Mlekarska zveza ravna tako, da ji je obležalo vse polno gnilega sira ali masla. Ker tega gnilega sira ni mogla spraviti v denar, je to slabo blago zavijala v dobro blago in je poslala v Trst. Tam so seveda kmalu na to prišli in lahko si je misliti, koliko je s tem pridobila mlekarstva zveza in kako je pridobil ugled kranjskih mlečnih izdelkov.

Razmere so v Avstriji danes take, da uvažajo sir in sirovo maslo iz inozemstva. Kaj bi se dalo torej zaslužiti z izdatno povzdigo živinoreje in dobro organizacijo ter vestnim delom mlekarstva zveze. Pa klerikalci tako niso za nobeno pošteno delo, pri vsaki stvari le mislijo, kako bi kmetstvo ljudstvo goljufali in kaj pobasali. Vipavski petjet in gnili sir — to je gospodarsko delo klerikalcev.

Gališki deželni zbor.

Včeraj opoldne je bil odprt gališki deželni zbor. Namestnik Korytowski, ki je nastopil svoje mesto 24. maja t. l. se je predstavil zbornici ter naznanil, da je imenoval za deželnega maršala grofa Goluchowskega in za njegovega namestnika Czechowicza. Nato je pel slavo grofu Goluchowskemu, ki se je v svojem odgovoru spomnil elementarnih nezdog in odpomoči proti bedi. Končno se je dotaknil del za volilno reformo. Namestnik Korytowski je nato v daljšem govoru razmotrival razmerje namestnika napram deželnemu zboru ter se je dotaknil velikanske elementarne katastrofe, ki zahteva veliko pomožno akcijo vlade za kmečko ljudstvo. Mestnemu prebivalstvu pa naj se pomaga na ta način, da se prične z javnimi gradbami. Kar se tiče volilne reforme, je prišla vlada do spoznanja, da iz srede kake stranke ne more izhajati predlog, katerega bi pritrile vse stranke, zato se je odločila priti sama s takim predlogom, da omogoči sodelovanje obeh narodnosti.

Poslanec dr. Leo je predlagal, da naj se vladna predloga o volilni reformi obravnava formalno kot nujna in da naj se izvoli petindvajsetčlenski volitnoreformni odbor. Predlog je bil soglasno sprejet ter se je volitev takoj izvršila. Prihodnjo sejo skliče deželni maršal pismeno.

Italijanska zbornica.

Italijanska zbornica se je včeraj posvetovala o adresi pri čemer je izpregovoril poslanec Barzilai o razmerju med Avstro - Ogrsko in Italijo. To razmerje se mu zdi, kakor hiša, ki jo vedno popravljajo. V zvezi s temi izjavami se je dotaknil tudi irendentizma in končno razmerja med Avstrijo in Italijo zlasti z ozirom na Albanijo. Dvomi, da bo v prihodnosti mogoče nastopati obema državama skupno, ker je skupni nastop obeh držav v Albaniji spremljan od nezaupanja. Ustvaritev Albanije ni dosegla cilja, ki bi ga morala imeti, namreč zapreti Slovanom Jadransko morje. Končno se je dotaknil naredb tržaškega namestnika. — Podobno je govoril republikanec Commandini, ki pa se je bavil pred vsem z zadnjimi volitvami. Naglašal je posebno, da so se katoličani v velikem številu udeležili zadnjih volitev ter želi, da se izrazijo o željah Vatikana in zlasti o predlogu, da naj se da garancijskim zakonom mednarodnopraven značaj. Govornik dvomi, da obstoja med vlado in Vatikanom kaka izrecna pogodba. (Ministrski predsednik to zanika.) Končno zahteva, da predloži vlada zakon o razporokah in zakon, ki daje civilni poroki prednost pred cerkveno poroko. — Socialist Cigotti trdi, da je vlada v zvezi z volitvami razpustila več občinskih zastopov. — Ministrski predsednik Giolitti ugovarja ter pravi, da se je izvršil vsak razpust na podlagi odločitve državnega sveta.

Volilni shod v Metliki

bo

v nedeljo, dne 7. decembra

ob 9. uri popoldne.

Na obeh shodih bosta govorila kandidata narodno-napredne stranke g. Julij Mazelle, v imenu izvrševalnega odbora pa g. Ivan Erihar.

Javen

volilni shod

se vrši

v nedeljo, dne 7. decembra
v Hruševju

ob 5. uri popoldne v gostilni g. Kaučiča.

Vohilem se predstavi oba gg.
asmotajna kandidata. Govori tudi drž.
poslanec g. dr. V. Ravnihar iz Ljubljane.

Štajersko.

Iz davčne službe. Premješčen je davčni oficijal Anton Dobravec iz Celja v Šmarje pri Jelšah in davčni asistent Fr. Čuš iz Šmarja pri Jelšah v Celje.

Iz Celja. V soboto dne 13. decembra bo predaval v celjski Čitalnici ob priliki »Čajevega večera« vseh učiliški docent dr. Mihajlo Rostohar iz Prage o jugoslovanskem problemu.

Iz Celja. (Razmere na kolodvoru.) Tukajšnji postajenačelnik Kügler je vnet prijatelj in podpornik celjskih heilovec in jim gre na roke, kjer le more. Zato preganja vse one svoje uradnike in uslužbence, ki so narodnjaki ali socialisti. Seveda ti ljudje niso pri volitvah pristali in volilci nemškonalne klike, zato proč z njimi! Kaj služba, kaj oziri na slovensko prebivalstvo, samo da se dela nemškonalna politika. Na celjskem kolodvoru je nekaj uslužbenstva v socialistični, nekaj v nemškonalni železničarski organizaciji. Slovenski železničarji so skoraj vsi v socialistični organizaciji. Na nje ima Kügler posebno piko, nemškonalne kreature med železničarji pa ga zvesto podpirajo. O kujoniranju in denunciranju v službi ne bomo tu niti obširnejše govorili, saj bi bilo preveč materiala. A Kügler ni s tem zadovoljen. Spravil se je sedaj na — upokojenje slovenskih železničarjev, da bi jih mogel nadomestiti z nemškutarji. Tako je imel skladišni delavec Filipič neko brezpomembno bolezen, ki ni bila niti tako huda, da bi ne mogel delati. Pred kratkim pa ga je nekaj preiskoval železniški zdravnik Premschak in v četrtek dopoldne je Filipič kar nenkrat zvedel, da je zaradi bolezni — upokojen. Spominjal se je, kako mu je Kügler grozil, da ga bo spravil stran in je takoj vedel, da je njegova vpokojitev le izraz besnega Küglerjevega sovraštva napram slovenskim železničarjem. Tako se dela na celjskem kolodvoru s Slovenci, dočim smejo nemškutarji vse storiti. Tako je tisto nedeljo, ko je došlo zvečer do napada na Sokole, vračajoče se iz Zalca, pustil nemškutar svojo službo pri premikih in letel pred kolodvor, da je mogel heilati in tuliti proti Slovincem. Zgodila bi se bila lahko velika nesreča, pa kaj se brigajo nemškutarji za službene predpise, saj jih ščiti načelnik Kügler. Opozorjamo ravnateljstvo Južne železnice na razmere na celjskem kolodvoru. Prihodnjič povemo še kaj več, da se bo očistil, kakor pragerski tako tudi celjski »svinjski hlev« ter bo konec nemškonalnega tiranstva.

Iz Celja. Pogosti napadi klerikalnih listov v zadnjem času na Zadržno Zvezo kažejo, da se je klerikalcem navzlic velikemu prizadevanju dr. Verstovška in drugih podobnih poštenjakov ter reševalcev šojštanske Posojilnice ponesrečil en cilj: uničiti celjsko Zadržno Zvezo in spraviti vse štajerske slovenske posojilnice pod klerikalno knuto. Po ureditvi šojštanske zadeve se je celjska Zadržna Zveza tako popravila in ojačila, da je njeno stanje popolnoma zadovoljivo. To je najboljši odgovor na obrekovanje v klerikalnem časopisju.

Iz Celja. Po mestu se veliko govori o pikantnem dogodku, ki se je te dni odigral v klerikalnem hotelu »pri belem volu«. Junak tega dogodka je bojda državni poslanec dr. Korošec. Zve se pa res vse in žalostno je, da gg. duhovniki še v svoji lastni hiši niso varni pred radovednimi očmi.

Iz Slov. Bistrice. Pri tukajšnjem okrajnem sodišču je bil obsojen poljski župnik Alojz Čilenšek, ker je napram nekemu kmečkemu nemškutarju pri poročnem poduku v župnišču imenoval šulvereinsko šolo v Peklu »poneumnjevalnico«. Tožila sta ga na učitelja šulvereinske šole Schmuck in Reinl, »ker sta se čutila žaljena in ker sta za učne uspehe ogovorna«. Župnik Čilenšek je bil obsojen na 30 K globe.

Slovenska Bistrica. Prinesli ste vest, da Makolski župnik Lendovšek stavi na Pragerskem »Rožansko

svetišče«. Glasom prospekta torej stolpa ne bo, le v malih stolpih bo po eden celo zlati, eden srebrni in eden bronzast zvon. Kar pa v prospektu ne stoji, pripoveduje eden sednjih župnikov vsakomur, ki hoče poslušati. En milijon cigla je že naročen pri Steinklauberju na Pragerskem. Baufonda ima Lendovšek 80.000. — Zraven Rožanskega svetišča bo samostan, menihi pridejo z Dunaja; dali bodo 30.000. — Da bo Šulvereinsko šolo dal opeko skoraj zastoni, pri cerkvi napravil »rebah«, to je menda samoumevno. Da bo se iz slovenskega ljudstva izžemalo najmanj pol milijona kron, še tudi zanj ni največja nesreča; prebolelo je že hujše udarce. Pa ti nemški menihi z Dunaja, ti, ti...! Slovenci na Pragerskem, če jih bo še sploh kaj ostalo, Lendovšku pač ne bodo hvaležni. Sicer pa upamo, da bo še tudi širša slovenska javnost rekla kako besedo vmes.

Iz Slov. Bistrice. V mestni občinski seji dne 20. novembra 1913. je bil sprejet proračun za leto 1914. Dohodki znašajo 33.325 K, izdatki pa 47.256 K, tako da izkazuje proračun za bodoče upravno leto 13.931 kron primanjkljaja, ki se pokrije z 100% občinsko in 20% užitninsko doklado. Davkoplačevalci bodo torej znanprej obremenjeni z 120% dokladami. Absolutno varčevanje v javnem gospodarstvu gotovo ni priporočljivo, brezdvomno pa bi se morali v naši mestni upravi pokazati pri tako visokih občinskih dokladah uspehi oziroma vidni pojavi teh ogromnih davkov, ki jih morajo leto za leto plačati naši meščani. Toda o kakem zboljšanju občinskega gospodarstva ne more biti govora. Ne hote se vsiljuje človeku misel, da bi bila natančna, strogo objektivna revizija našega obč. gospodarstva, sosebno pa občinske blagajne neobhodno potrebna. V mestu kroži v zadnjih dneh govorica, da bo sedanji župan Stiger z novim letom odločil župansko mesto. Ne vemo, koliko je na tej govorici resnice, ker so o Stigerju še pogostokrat širile slične novice. G. Stiger prav dobro pozna Bistricane in mestne občinske svetnike in ve, da mu pri občinskem gospodarstvu ne bodo gledali strogo na prste, če jih bo strašil z odložitvijo županskega mandata. Zato smo trdno verjeti, da bo Stiger ostal bistriški župan, davkoplačevalci pa bomo slep kot prej plačevali visoke občinske doklade, ne da bi se tudi gospodarske razmere v našem mestu visokim izdatkom primerno zboljšale.

Slov. Bistrica. Jagodičeva »Vorschusskassa« v Slov. Bistrici je v likvidaciji. Ta denarni polom ne bo vplival samo na neposredne interese namenov na neposredne interese namenov pogubno, marveč bo segel globoko v gospodarske razmere celega okraja in povzročil gospodarsko krizo v manjšem obsegu. Minulo nedeljo, dne 30. listopada 1913 imeli so upniki in zadružniki v Jegličevi gostilni zborovanje, da bi, kakor so zatrjevali, preustrojili za drugo z neomejeno zavezo v zadržno z omejeno zavezo. Udeležba je bila precej dobra, toda zborovalci so se med seboj zravali ni niso prišli do nobenih sklepov, tako da zadeva še dosedaj ni pojasnjena. Nekateri zborovalci so nejevoljni zapustili Jegličevo gostilno in imeli nato pri »Neuholdu« svoje zborovanje. Kaj so sklepali in sklenili, nam ni znano. V nemškurskem tabornu torej strašno — smrdi. Petzoltov Francelj je imel pač dober nos in jo je še pravočasno odkuril s svojim »glavopobilom« v Lipnico. Po njegovem vzgledu se sedaj tudi Veršolatti resno bavi z mislijo čimprej zapustiti Slovensko Bistrico in zbežati na koroško — laško mejo. Petzolt je odšel. Veršolatti se tudi spravlja, trgovec Wutt et consortes pa bodo skuhal in pojedli nemškursko govejo. Dobro tek!

Klerikalci in »fušarji«. »Slov. Gospodar« poziva kmete, naj bi priredili velik shod, ki bi se odločno izrekel za postavno dovoljenje »fušarjev« v obrtih. Mislimo, da bodo spodnještajerski obrtniki, ako so možje in jim je kaj za njihove stanovske koristi, na to klerikalno hujškarijo pošteno odgovorili. Zanimivo je, da je »Straža«, ki jo berejo in toliko časte nekateri šviga — švaga možje tudi med obrtniki, z zagovorom »fušarje« umolknila, zato pa je toliko bolj glasen »Slovenski Gospodar«. Obrtniki pa vedo, da sta oba lista glasila ene stranke in zato morata oba iz hiš in družtev, kjer so obrtniki doma. S trdnim in odločnim nastopom se bode že ugnalo mariborske kaplane.

Slovenska Čitalnica v Mariboru vabi na svoj redni letni občni zbor v soboto, dne 13. decembra ob pol 9. zvečer v društvene prostore. Važno točko tvaja takrat posvetovanje o

novi najemniški pogodbi, sicer je spored običajen.

Iz Ptuj. (Slov. gledališče.) Naše narodno gledališče, ena najvažnejših panog našega narodnega in kulturnega udejstvovanja, se je iz malih in skromnih začetkov tekom zadnjih let tako razvilo, da moremo govoriti o rednih gledaliških sezajah. Zlasti je pospešilo razvoj, da je po posredovanju agilnega mariborskega dramatičnega društva vzela prirejanje rednih dramatičnih predstav v roke za Ptuj osnovana podružnica mariborskega dramatičnega društva. — Ta podružnica je zlasti pod spretnim vodstvom g. dr. Formevca in dr. Brunčka umela vneti celo vrsto naravnost izbornih moči za dramatične predstave, tako da se je mogla lotiti predstav, ki bi delale čast vsakemu rednemu gledališču in v lanskem sezaji absolvirala zelo lep repertoar. Letošnja sezaja se je otvorila z znano Ernstovo dramo »Vzgojitelj Lanovec«, ki se je vprizoril dne 16. novembra. Dvorana je bila natlačena polna in ljudstvo — v velikem delu iz prostih slojev — je z velikim zanimanjem zasledovalo lepi razvoj igre. Dokaz več, da prirostenemu ljudstvu ne vlečejo samo burke, ampak tudi drame z resno vzgojevalno tendenco, kar bode režiji v vzpodbudo, da v tej smeri nadaljuje. Dne 30. novembra je sledil Finžgarjev igra »Zaklad«. Vse se je divilo lepi igri in krasni opreml. In kaj se vse pripravila. Körnerjevega Zrinskega? Skoro neverjetno, ni vendar! Dne 8. decembra se vprizoril za Miklavža znana otroška igra »Rdeča kapica«. Za popoln uspeh nimam strahu.

Drobne novice. Iz Vojnika. Dne 9. julija so vlomili neznani storilci v Juterškovo trgovino na Ljubčini. Odnegli so ponajveč jestvin za skoro 400 kron. Storilcev niso mogli vjeti. Še le 3. t. m. sta prišla orožnika Brenkovič in Bizjak iz Vojnika vlomilcem na sled; sta to kočarja Franc Arčan in Janez Vrečar iz Smiklavža pri Vojniku. Orožniki sumijo, da sta izvršila še več vlomov, o katerih se je slišalo zadnji čas iz celjske okolice. — Iz Gradca. Kalksburški jezuiti bi radi tudi v Gradcu postavili večji zavod, gimnazijo z internatom. Graški mestni svet se je izrekel proti, ministrstvo za javna dela pa za stavbo. Vsenemci so vsled tega sklicali v četrtek zvečer v steinfeldske dvorane javen protestni shod, na katerem je govoril starokatoliški župnik Ferk. — Iz Gradca. Pri hranilnici za sodni okraj graška okolica je došlo v četrtek dopoldne do silno krvavih prizorov. Asistent Krauss je bil pri decemberskem avanzmaju zaostal in to ga je tako jezilo, da se je takoj sprl s predsednikom ravnateljstva Kelzem. Nato ga je ta od službe suspendiral in mu naznanil, da se ga bode odpustilo. Krauss je hitel domu in naprosil ženo Berto, naj bi ta šla zanj posredovati. Takoj za njo pa se je podal tudi on z dvema nabitima revolverjema v hranilnico nazaj in v uradnih prostorih streljal na vsakogar, kogar je dobil. Ranil je že imenovanega Kelza dvakrat na levi nogi in na trebuhu, pisarniškega vodjo Niemann na trebuhu, člana ravnateljstva Krautforsta na levi roki in oficijala Siebenreicha na nogi. Najnevarnejšo rano je dobil Niemann. Nato se je Krauss ustrelil v srce in obležal na licu mesta mrtve. Vest o teh krvavih dogodkih se je bliskoma raznesla po mestu in nabralo se je pred hranilničnim poslopjem na stotine ljudi. — Iz Gradca. Puntigamska pivovarna je kupila Pferschyjevo pivovarno v Fürstenfeldu. — Iz Zalca poročajo, da sta napadla pri Levcu dva delavca, po imenu Ramšak, zvečer kmeta Lipovška, ga vrgla na tla in mu preiskala žepa. K sreči ju je pregnal čestiar Lukanc, drugače bi se bilo lahko bogve kaj zgodilo. Da človek zvečer ni na cesti varen, je pač že od sile. — Iz Gradca poročajo: V vodo je skočil in utonil petinpolletni kočijažev sin Franc Brus v Gradcu, ker ga je mati okarala. — Iz Fale nad Mariborom. Pri gradnji tukajšnje električne centrale se neprestano ponavljajo nesreče. V sredo popoldne so se ponesrečili kar štirje delavci, ker se je pod težo materialnega vlaka podrl del nekega lesenega ograjja. Delavec Sever je obležal na mestu mrtve, delavec Dominko je umrl na prevzcu v bolnišnico in delavec Geratič v bolnišnici. Pogoste nesreče pri delih v Fali bo krivo deloma pač tudi nepravilno vodstvo. — Iz Maribora poročajo, da je pogodbo glede skupne mariborske — graške elektrarne ob Dravi pri Felberjevem otoku sprejel tudi mariborski mestni svet. V kratkem se bo začelo z delom. — V Pobrežu pri Mariboru je umrl hišni posestnik Anton Hohl. — V Lahoncih pri Ormožu se vrše v kratkem občinske volitve. To je občina, v kateri je doma deželni po-

slanec Meško. — Iz Vranskega. Dne 28. novembra so našli v potoku na Ločici mrtvega nekega Martina Friškova iz Mengša. Ker se ga je preveč nalezelo, je padel, si strl dvakrat nogo in potem zmrznil v drugače plitvem potoku. — V Zrečah pri Konjicah se ustanovi s 1. januarjem orožniška postaja.

Koroško.

Koroške pravljice. Kakor znano je govoril poslanec Grafenauer v državnem zboru o neznosnih razmerah na Koroškem. Ta govor, ki seveda strašno peče Nemce imenujejo »Freie Stimmen« za pravljice. Poudarjamo, da je od resnosti do smešnosti samo en korak in da ta govor ni pravljica marveč gola in čista resnica, dasi zveni v nemških ušesih kot pravljica. Grafenauer je govoril o oblastih in vladnih funkcijah, pokornih služabnikih nemškega Volksrata, dalje o Nationalverbandu, o nujni potrebi upravne ustave na Koroškem in o nevarni hegemoniji Nemcev v Avstriji. Še lepša bi bila ta žalostna pravljica, ko bi bil povedal Grafenauer, česar žal ni storil, o krivicah, ki se gode ljudstvu pri uradih po nemškonalnih uradnikih in uslužbencih, o krivicah napram slovenskemu učiteljstvu, napram slovenskim otrokom, katere trgajo iz materinega naročja in jih vzgajajo za sovražnike svojih staršev in svojega naroda, o neizpolnjevanju zakonov od strani šolskih oblasti, o nezakonitem premeščenju slovenskega učiteljstva, o korupciji, ki vlada med nemškim učiteljstvom, o dvojni meri dež. šolskega sveta pri oddaji učiteljskih mest, o dvojni meri pri nameščenju političnih in drugih uradnikov nad slovenskimi občinskimi uradi itd. Vse to bi šele pokazalo Nemce na Koroškem v pravi luči in šele potem bi vsaj nekoliko spoznala zbornica nasilje Nemcev napram Slovincem na Koroškem.

17. pešpolk ostane v Celovcu. Nemški nacionalci so skušali na vse možne načine, da bi spravili kranjski 17. pešpolk iz Celovca. Pisalo se je že, da bo premeščen bržkotne v Gorico. Vojška oblast pa se neosnovanemu hujškanju nemškonalnih kričačev proti slovenskim vojakom ni udala in polk ostane v Celovcu.

Nemški »Volksrat« za Koroško je sprejel na svojem občnem zboru, ki se je vršil pri Sandwitu resolucijo proti šolski reformi na Koroškem. Obenem so sklepali ti možje o novih napadih na Slovence, ki so po njihovem mnenju še premalo zatirani.

Zrtev prešestva. V Št. Rupertu pri Celovcu se je obesil v kleti železniškega skladišča 26letni železničar Jurij Mick, ker je bil obsojen na 8 dni zapora zaradi prešestva. Občeval je s svojo gospodino, ženo sliarskega in plesarskega pomočnika Flitscha, ki dela sedaj v Löllingu. Mick je že tretji, ki je bil obsojen zaradi prešestva z Flitschevo. Ko je Flitscheva zvedela o samomoru Micka je brzojavila svojemu možu, da je mrtva in se je tudi obesila v svojem stanovanju. Sosedje pa so jo pravočasno odrezali in jo rešili. Flitscheva je delavka v tobačni tovarni v Celovcu in je znana kot lahkoživka ženska.

Celovška porota. — Spor zaradi pipe. Hlapec Ofner v Črnečah se je sprl s svojim tovarišem Mongusom zaradi pipe. Med preprirom je Mongus lahko udaril Ofnerja. Ofner ga je na to trikrat udaril po glavi in sicer tako silno, da ga je skoro popolnoma oslepil na levo oko. Obsojen je bil zaradi teške telesne poškodbe na eno leto težke ječe.

Celovška porota. — Zrtev svoje žene. Pred 6 leti se je poročil v Passeringu pri Hrastju 64letni posestnik Anton Konič s 30letno Rozo Koničev. Žena je postala možu nezvesta in je začela ljubimkati s hlapcem Pavlom Steinom. Imela je z njim tudi otroka. Ko je žena zahtevala od Steina podporo za otroka, katerega mož ni hotel rediti, ji je Stein prigovarjal, da naj moža umori. Silil jo je, da naj mu zapiče v glavo žebelj ali pa naj mu dene pod blazino žefrana. Umor bo vstal prikrit in zadeva bo rešena. Žena pa je bila vendar še toliko poštena, da tega ni hotela storiti. Ostala je pri možu, Stein pa je odšel. Dne 30. julija letos pa so se sešli vsi trije žena, mož in Stein v neki gostilni. Žena je zahtevala od Steina denar, toda ta ga ni dal, marveč se je sumljivo približal staremu možu in odprl žepni nož. Kmaloto sta zakonska Koničeva zapustila gostilno. Prisedši domov je vzela žena dva kozarca in jih nesla oštirki, ker je njen mož v gostilni dva kozarca razbil. Ko se je žena vrnila je našla pred vežnimi vratmi moža v krvi in nezvestnega. Ko so ga prenesli v sobo, so videli, da je mož zaklan. Mož je kmalo nato umrl. Umor je izvršil

Stein, katerega so še tisto noč aretirali, Stein prizna, da je sledil Koničevama in da je razsajal pred hišo med tem, ko se je žena vrnila v gostilno. Stari Konič je prišel iz sobe in napadel Steina s kolom. Stein se je branil in pri tem Koniča oklal. Stein je obtožen umora in napeljevanja k umoru. Porotniki so vprašanje glede teh obtožb soglasno zanikali, potrdili pa so eventualno vprašanje glede uboja. Stein je bil obsojen na to na 4 leta težke ječe. — Zaradi tatvine, vlačugarstva in goljufije je bil obsojen pred isto poroto 22letni postopač Julij Bader na 7 let težke ječe.

Celovška porota. Oropan vojaški novinec. Dne 4. oktobra je napadel vojaški novinec Ferdinand Filip v Ljubučin svojega tovariša tudi vojaškega novince Petra Sablatnika. Pila sta skupaj v raznih gostilnah, pri čemer je Filip opazil, da ima tovariš precej denarja. Ko sta se vračala pozno zvečer domov, je Filip udaril Sablatnika po obrazu, podstavil mu je nogo in ga podrl na tla in mu vzel končico po hudem boju denarnico. V denarnici je bilo samo 15 kron. Sablatnik je dobil pri tem lahke poškodbe. Filip dejanje prizna. Obsojen je bil na 4 leta težke ječe.

Primorsko.

Umrli je v Šmarjah pri Ajdovščini v 67. letu g. Franc Gruntar veleposestnik in župan.

Nemci silijo na jug... Kakor smo že poročali, je sklenilo nemško politično društvo v Trstu dve resoluciji, ki sta vzbudili v političnih krogih precej zanimanja, obenem pa nekoliko odkrili plašč, pod katerim pripravljajo Nemci naskok na slovanski Jadran. Nemci so sklenili, da bodo naprosili nemški Nationalverband, da se zavzame, s prav posebno vneto za interese Nemcev ob Primorju, da izbere ljudi, ki bodo študirali razmere v Primorju in ki bodo potem pomagali Nemcem do zaježenega viška, to je do zasedanja Primorja. To je zelo pobožna želja, ki je že precej stara in ima pred sabo še dolgo življenje. Nemški Nationalverband je sklenil v svoji seji, ki se je vršila dne 27. t. m. na Dunaju, da odobrava ta sklep nemškega političnega društva v Trstu in da se izvoli poseben odsek za študij primorskih razmer v svrhu varstva nemških interesov na Primorskem. To se pravi po domače brez fraz, da hočejo Nemci poostri svoj napad na Primorje in ga zavojevati za vsako ceno. To je napoved novega hujšega boja. Obenem pa si Nemec išče novih zvez z Italijani, katere si vzame kot zaveznike proti Slovincem. Nemško politično društvo je na isti seji tudi sklenilo, da pomeni vsako oslabilanje italijanskega elementa na Primorskem v prid Slovincem veliko škodo za splošne interese Nemcev. Tudi ta sklep je nemški Nationalverband na Dunaju z veseljem odobril, ker se nadeja, da dobe sedaj še zelo slabi Nemci na Primorskem močnega zavezništva v Italijanih. Nemci so dobro računali. Trije nasprotniki si stoje nasproti v boju. Najslabši med njimi so Nemci, ti ne opravijo sami prav nič. To vedo Nemci prav dobro. Deloma iz prirojenega sovraštva Nemcev proti Slovincem, deloma, ker so uvideli, da so naraščajoči Slovenci bolj nevarni kot Italijani so sklenili zvezati se s slabšim proti močnejšemu. Pri tem jim je popolnoma vseeno, če tudi se zvežejo z iredentisti in veleizdajalci. Namen jim posvečuje sredstva. Če bodo Italijani tako nespametni, da se bodo vrgli v naročje Nemcem je prav, saj bodo nosili posledice takega zavezništva sami. Slovenci ne potrebujemo zaveznikov. Tlačeni in zatirani od mrzlih Nemcev in zagrizenih Italijanov smo si priborili toliko, da se boji že sedaj Nemec Slovana bolj kot Italijana. Ostali bomo pa na mestu in napredovali tudi če se ta dva stara sovražnika Slovencev zvežeta v prijateljskem objemu in napadata kolikor hočeta.

Nemci opravčujejo laške izgreduke. Nemško politično društvo v Trstu je izdalo z ozirom na laške izgrede v Gradcu in na Primorskem oklic sledeče vsebine: Vsem prijateljem nemško - laške zveze na Primorskem so gotovo zadnji izgreduki laških dijakov zelo neprilicni, ne samo zaradi nedolžnega pretepa med nemškimi in laškimi sinovi muze, ki se večkrat pripeti, marveč posebno zaradi tega, ker se ta študentski turnir (?) s palicami v listih posebno v laških zelo pretirava. Ne maramo izzvati kake polemike, konstatiramo pa z ozirom nato, da so povzročili ti izgreduki veliko razburjenje in z ozirom na veselje tretjega (Slovenca), češ, da so Lahji demonstrirali proti Nemcem samo to, da impulzivno gibanje laških dijakov v Gradcu ni merilo proti Nemcem in da je to tudi laško časopisje boudarjalo. Končno

tržaški Nemci sicer obžalujejo te laške izgrede obenem pa izjavljajo, da jim ne pripisujejo nobene važnosti. — Tako so zlezli previdni Nemci pred Italijani pod klop, požrli so vse psovke in demonstracije, katerih seveda ne bodo pozabili, in to samo zato, da si ohranijo zaveznike Italijane v boju proti Slovincem.

Spoštuj svoj jezik. Reški »Novi List« priobčuje poziv do reških Hrvatov, ki vsebuje med drugim siedeče: Naši ljudje se morajo v prodajalnah vsikdar in povsod posluževati svojega slovenskega jezika. Ali na žalost se dogaja večinoma nasprotno. Naši ljudje zahajajo v prodajalne in začenja oni prvi govoriti italijanski in to ne le v italijanskih in nemških, marveč še celo v slovenskih trgovinah.

Požar v Korminu. V delavnici prodajalca koles J. Cara je izbruhnil včeraj požar, ki je uničil delavnico in en skedenj v bližini. Škodo cenijo na 500 K.

V ladjedelnici pri Sv. Roku v Trstu je padel raz 10 m visok oder tesar Josip Kocjančič. Pri padcu si je zlomil levo roko in dobil težke notranje poškodbe. Odpeljali so ga v bolnišnico.

Agnoširan mrtvec. Neznane, ki je dne 22. novembra v ulici Macchiaveli v Trstu nenadoma umrl je 45letni delavec Miha Maver, doma iz Repentabre.

Nesreča pri tramvaju. Pred kavarno »Alla Transalpina« v Trstu je trčil tramvaj v tovorni voz obložen s premogom. Tramvaj in voz sta zelo poškodovana. Pri trčenju se je ponesrečil en deček, ki je dobil težko rano na glavi.

Ponesrečena jadrnica. Na višini Isole je ujel vladni parnik Andat težko poškodovano laško jadrnico »Maria E.«, katero je podil vihar po morju. Pripeljal je jadrnico v Trst.

Slovenski Sokoli gostje »Srbskega Sokola« v Zagrebu.

»Srbobran« piše pod naslovom »Slovenski Sokoli v Zagrebu«:

V nedeljo dne 7. decembra t. l. nas obradujejo s svojim prihodom ob pol 4. popoldne bratje slovenski Sokoli iz Ljubljane in drugih slovenskih krajev, na čelu s svojim starešinstvom in svojo zastavo.

Prihajajo dragi naši bratje Slovinci, da nam vrnejo naš poset z dne 24. oktobra t. l., ko je bratski slovenski Sokol v Ljubljani slavil petdesetletnico svojega obstanka. Zbog tega je sklenil »Srbski Sokol« v Zagrebu, da priredi slavnosten slovenski večer z akademijo, katero lahko vnaprej imenujemo najboljši uspeh od vseh dosedanjih naših prireditve, ker bomo tu imeli redko priliko videti bratski in ponosni vzorni oddelek slovenskega Sokolstva, ki si je pri mednarodni svetovni telovadni tekmi v Parizu letos priboril V. mesto in H. nagrado.

Ostali bratje slovenski Sokoli in sestre slovenske Sokolice bodo izvajali na programu te akademije najlepše in najtežje vaje, polne sokolskega duha in izvežbanosti, ki so bile tudi na programu njihove petdesetletnice.

Bo to večer redkega sokolskega uživanja, redka svečanost.

Zanimanje za ta sokolski slovenski večer je izredno veliko, za to je škoda, da so sokolski prostori premali za tako velike in tako slavnostno prirejene proslave.

Poleg bratov Slovincov in sester Slovenk sodeluje srbsko akademsko pevsko društvo »Balkan« in vojaška godba 70. pehotnega polka s samimi slovenskimi točkami. Bo to zares pravi slovenski večer.

Slovinci prisop v Zagreb na južni kolodvor v nedeljo 7. t. m. Ob pol 4. popoldne, sprejmo pa jih na kolodvoru srbski Sokoli korporativno z godbo.

Akademija se prične ob pol 9. zvečer.

Program prireditve je: 1. Koračnica, svira vojaška godba. 2. J. Marinkovič »Slavija«, poje »Balkan«. 3. Proste vaje z mednarodne tekme v Parizu 1913. Izvajajo vzorni oddelek slovenskega Sokolstva (Ljubljana, Trst, Celje). 4. Proste vaje, določene za sokolski zlet v Ljubljani 1914. Izvajajo člani ljubljanskega »Sokola«. 5. a) Vaje na drogu; b) vaje na bradlji z mednarodne tekme v Parizu. Izvajajo vzorni oddelek slovenskega Sokolstva. 6. Proste vaje za sokolski zlet v Ljubljani 1. 1914. Izvajajo slovenske Sokolice. 7. Vaje na drogu. Izvajajo slovenske Sokolice. 8. Kombinirane vzorne igre Sokolov in Sokolic iz Ljubljane. a) Gavota (Czikulka); b) Valse (iz Gounodove opere »Faust«); c) Barcarola (iz Offenbachove opere »Hofmanove pripovedi«). 9. Hugolin Sattner »Pogled v nedolžno oko«, poje »Balkan«. 10. Ples.

V nedeljo dopoldne bo imel strokovni odbor srbskega Sokolstva svojo sejo, na katero so povabljeni voditelji vseh srbskih sokolskih žup razen one v Ameriki.

Kakor vse kaže, bodo bratje Slovinci sprejeti tako, kakor je treba in kakor nam to nalaga naša sokolska dolžnost. Zdravo! Srbska sokolska župa krajiška.

V posebnem pismu se obrača Srbska sokolska župa na uredništvo »Slovenskega Naroda« s prošnjo, naj povabi slovensko občinstvo na to prireditev, da se udeležijo slovenskega večera »Srbskega Sokola« v Zagrebu, čim največ milih bratov Slovincov in dragih sester Slovenk.

Prepričani smo, da se bo temu bratskemu vabilu odzvalo čim največ slovenskega občinstva, zlasti iz sosednega, slovenskega Posavja.

Dnevne vesti.

+ Volilcem ljubljanske okolice v sodnem okraju Ljubljana, okolica in Vrhnika. — Za ta dva sodna okraja skupaj sta samostojna kandidata: ANDREJ KNEZ, posestnik na Viču, in JOŽE SEIDL, župan in posestnik v spodnji Šiški. — Volilci! napišite oba imena na glasovnice!

+ Kandidatura kaplana Škulja je spravila klerikalce v veliko zadrego, kajti to stoji, da kaplan Škulj ne more biti izvoljen za poslanca. Kdor nima volilne pravice, ta ne more voliti in ne more biti izvoljen. Če bi mogel biti kaplan Škulj, ki nima volilne pravice, izvoljen za poslanca, potem bi mogel postati poslanec tudi človek, ki še ni 24 let star ali pa tudi vsaka ženska. Ker kaplan Škulj nima volilne pravice in torej ne more biti poslanec, zato bodo neveljavni vsi glasovi, ki bi jih on dobil. Na to bodo morale gledati že volilne komisije in glavna komisija, če bi pa te komisije ne izpolnile svoje dolžnosti, potem mora na to gledati deželna vlada.

+ Skrajna predržnost. Iz Škofije Loke se nam poroča, da je župnik Sinkovec dne 1. decembra pri volitvi na najnesramnejši način zlorabil svojo oblast kot član volilne komisije. Volilci so mu imeli izročiti glasovnice in kadarkoli je sumil, da dotičnik ni klerikalno volil, je vtaknil svoj debeli prst v spoginjeno glasovnico ter poškilil vanjo. Škandalozno slab in tenak papir glasovnic mu je to nečedno delo izdatno olajšal. Mnogo volilcev je bilo vsled te očitne zlorabe uradne oblasti do skrajnosti ogorčenih, mnogo pa tudi preplašenih, kar je bil seveda namen nesramne manipulacije tega neznanega popa. Opozorjamo c. kr. vlado na to predrzno kršenje zakonito zajamčene tajnosti volitve in zahtevamo, da se pri volitvi dne 16. decembra odstavi Sinkovca od prevzemanja glasovnic, sicer si bodo volilci pomagali sami. Upamo pa tudi na boljšo kvaliteto papirja glasovnic, ki bo že vnaprej otežila take nečedne manipulacije.

+ Z Viča. Izid volitev je itak znan. O tem ni treba pisati, konstatira pa se lahko, da je bila slovenska ljudska stranka z ozirom na število nasprotnih glasov popolnoma poražena in naj se gotovo gospodje nikar preveč ne povzdigujejo, kajti kadar govori splošnost, je to merodajno, ne pa kar govorijo gotovi izvoljenci. Vsa čast onim gosp. volilcem, kateri so šli v boj za pošteno, dobro stvar. Kajti v razmerah, v katerih živimo danes na Viču, si mora človek pustiti vse dopasti, če je tako drzen, da voli napredno. Sredstva, katera rabijo danes nasprotniki proti naprednim ljudem, so nečastna in nedostojna ter je njihovo orožje, ako se milo reče, naravnost omazano in denuncijantsko. Cela vrsta gotovih ljudi se v javnosti kažejo kot človekoljubi in pobožnjaki, drugače pa so največji opravičenci in tatovi dobrih imen svojih nasprotnikov. In vendar je ta, kakor sami trdijo, baje za božjo čast zaslužno delo. Z ljudmi, ki trdijo, da je dr. Krek vzor duhovna, dr. Šusteršič največji Slovenec, dr. Pegan najčistejši moralist, dr. Zajec največji abstinent, dr. Lampe največji elektrik itd., s takimi ljudmi, to bo vsak pošten človek priznal, se je težko boriti. Naj nikar »Slovenčev« dopisnik ne govori o nastopu klerikalnih volilcev. Če se pa že hoče sklicevati na glasovnice, mu pa povemo, da te pričajo, kje je bila ponočna agitacija in nasilstvo. Koliko je bilo prečrtanih Knezov in koliko Dimnikov? Resnice ti ljudje pač ne znajo ali nečejo govoriti. Pa ni še vseh dni konec. Kolo časa se vrti in tudi za klerikalce pride čas, ko bodo spodaj. Najzlastneje na vsem tem je, da igrajo glavno vlogo duhovniki, ki za to pač niso poklicani. Kdo pa so tisti, ki hodijo z njimi? Ljudje, ki vedno in vedno v cerkvi stoje in se same pobožnosti cede, pa še 4. božje zapovedi ne poznajo, ali pa ljudje, ki cerkve nikdar znotraj ne vidijo. Na tem se vidi, kaka stranka je to. No, pa pride že čas ob-

računa, kajti razmere, v katerih danes živimo, so nevzdržljive.

+ V Šmarju na Doljenjskem se je primeril komičen prizor, ki se mu ljudje še danes smejejo. Tam je dr. Šusteršič na shodu pripovedoval, da bo vsak kmet po novem letu lahko na svojem svetu zajce streljal kolikor jih bo dobil. Slovesno je dr. Šusteršič izjavil, da jamči za to. Njegova izjava je nekega kmeta tako navdušila, da je dvignil obe roki in ves iz sebe zaklical: »Oh, gaspud, kaj so oni za en magarac!« Možakar seveda ni imel nobenega razžaljevega namena in je rabil hrvaško besedo, le ker je ni razumel. Med poslušalci je pa bilo tudi dosti takih, ki so bili že na Hrvaškem in so besedo razumeli, in ti so se seveda na ves glas smejali temu komplimentu.

+ Kako se dr. Šusteršič iz kmetov norca dela. Grosuplje, koder kraljuje oče Košak, so pred kratkim imele čast, videti in slišati dr. Šusteršiča. Na shod je prišlo mnogo volilcev in dr. Šusteršič se je iz njih pošteno — norca delal. Neusmiljeno jih je »vlekel«. Tako je na primer govoril o novem davku na žganje. To bo davek, ki bo kranjsko kmečko in delavsko ljudstvo, ki zaužije mnogo žganja, hudo zadel. A kaj je povedal dr. Šusteršič? Dejal je kmetom, da se bo davek na žganje pač nekoliko pomnožil, a da je to taka malenkost, da je ljudje še čutili ne bodo; pač pa da se je klerikalcem posrečilo vpletati davek na šampanjca, kar bo velikanskega pomena, da visoka gospoda tega žlahtnega vinca ne bo več pila za kmečke žulje! Tako — le si je upal dr. Šusteršič ziniti, moške so modro kimali, dr. Šusteršič pa se je smejal njihovi neumnosti. — Pa eno še boljše je povedal dr. Šusteršič. Omenil je očitane, da je deželni odbor nakupil več avtomobilov, pa je približno rekel: Glejte, moške, če bi ne imela dežela avtomobila, bi se bil jaz moral pripeljati z železnico k vam. To bi bilo veljalo skoro eno krono, voznja z avtomobilom pa nič ne velja. In zopet so moške kimali, dr. Šusteršič pa se jim je smejal. Takih je dr. Šusteršič še več povedal, a si jih ljudje niso zapomnili. Koncem shoda je dr. Šusteršič izpraševal ljudi, kake želje da imajo. Izmohtal se je iz množice kmetič in stopil pred dr. Šusteršiča. »No, kaj bi pa radi — saj veste, da storimo vse, kar le moremo — še več, kakor ljudje hočejo.« — »Ne vep, gospod glavar, če smem povedati,« je menil kmetič. — »Le povejte,« je milostno dejal dr. Šusteršič, »le povejte, kaj bi radi.« — »Prosil bi, da bi mi dežela pri hiši napravila vodnjak.« — »Nič drugega,« je vzkliznil dr. Šusteršič in obrnil se k svojemu spremljevalcu, županu in poslancu, dostavil: »Košak, zapiši dva vodnjaka!« — Tako le se dr. Šusteršič iz kmetov norca dela!

+ Krščanska kultura v praksi. Iz St. Vida pri Zatični se nam poroča: V nedeljo je imel dr. Lampe v spremstvu grosupeljskega Košaka svoj volilni shod. Ker so klerikalci vsega mogočnega, so shod napravili kar v ljudski šoli, kamor gotovo (?) spadajo hujskajoči politični shodi. — Na tem shodu sta se proslavila naš kaplan Janez in učitelj Jevnikar, in sicer tisti Jevnikar, ki se je prelevil iz naprednega učitelja v Slomškarija, čim je zavohal, da mu bodo klerikalci h kruhu dali še — pečenko. Ko je dr. Lampe klobasiral o zajcih, katere bodo klerikalci izročili kmetu v pokončevanje, je okrajni sluga izrazil pobožno željo, naj bi gosp. govornik o tem predmetu jenjal ljudem metati pesek v oči in raje kaj drugega pametnega povedal. Tedaj pa je kaplan kot tiger skočil pokonci, planil proti okrajnemu slugi in ga s pomočjo par nahujskanih kmetov pahnil ven iz šole. To pa se v katoliški morali in dostojnosti izobraženemu Slomškariju Jevnikarju še ni zdelo dovolj. Hoče pred dr. Lampetom in zbranimi kmeti pokazati svojo katoliško kulturo in požrtvovalnost do klerikalne stranke, se je še on zapodil proti slugi in ga tam javno ozmerjal z brezvercem. Na ta način napadeni bi bil kmalu poskusil, kaj se pravi, če učitelj v pričo več ljudi koga ozmerja z brezvercem. Ni namreč veliko manj kalo, pa bi se bili nahujskani kmetje vrgli na reveža in ga v svojem verskem fanatizmu pobili na tla. Če ni hotel poskusiti kmečke pesti, se je moral umakniti. Pravijo pa, da je za ta čin krščanske kulture že izvedel orožništvo in da bosta kaplan in učitelj imela priliko, zagovarjati svojo krščansko kulturo pred sodiščem. To je tista svoboda in tista kultura, ki jo klerikalci oznanjajo kot svoj evan-gelij.

+ Zatiški menihi so se letos prvič, pa s posebno vneto lotili volilne agitacije. Poročali smo že, da sta dva meniha pred volilnim lokalom lovila volilce in jim s štampljivo natakavala ime klerikalnega kandidata na glasovnice. Menihi pa so storili še več. Hodili so po fari od hiše do

hiše in dostikrat brez vednosti volilcev in natakavali ime klerikalnega kandidata.

+ Kaplan Karel Škulj, ki ga kandidirajo klerikalci v ribniškem okraju, je menda posebna cerkvena luč. O tem možakarju nam piše neki njegov bivši sošolec iz gimnazije: »Svojim očem nisem mogel verjeti, ko sem bral, da kandidirajo klerikalci v ribniškem okraju mojega bivšega sošolca Karla Škulja. Ko sva skupaj v osmi šoli trgala hlače na klopi ljubljanske gimnazije, je bil fant tak duševni revček, da se je smilil profesorjem in sošolcem. Pri pismeni maturi se je tako imenitno izkazal, da je dobil same dvojke, čeprav je vsakemu znano, da pismena matura ni nobena umetnost. Ko je razrednik profesor Svetina naznanil, da je pri maturi padel, se je fant od žalosti jokkal. No, profesor Svetina ga je potolažil z besedami, ki mi ostanejo vedno v spominu: »Nič si ne storite iz tega, Škulj, če ste pri maturi padli. Za lemenat ste še vedno dosti pametni, v lemenat vas sprejmejo tudi brez mature.« — Tako se je tudi zgodilo in Škulj je postal brez mature lemenatar in pozneje kaplan. Mož si ni slabo izbral, kajti S. L. S., ki pametnih ljudi sploh ne rabi, ga je sedaj postavila celo za kandidata. Vprašanje je samo, če bodo Ribničani hoteli biti tako neumni, da bodo tako kunštnega moža za poslanca volili. Ne verjamem!

+ Kandijska posojilnica in volilna agitacija. Poročali smo že, da je tajnik klerikalne posojilnice v Kandiji France Mrvar na volišču v ponedeljek, dne 1. decembra prisostvoval župniku in kaplanu, ko sta kmetom podpisovala glasovnice. To se je okoli stoječim zdelo tako očitno vplivanje na volilno svobodo, da je nekdo tajnika vprašal: Ali imate danes tukaj svoje uradne ure? Da to vplivanje ni samo dozdevno, za to smo dobili sledeči dokaz v roke: Janez Pleskovic iz Potočarske vasi je preje vedno napredno volil. Mož se je pa zadolžil v klerikalni kandijski posojilnici. Za te volitve pa je že sam agitiral za klerikalne kandidate s tem, da je ljudi strašil, češ, »če se z njimi ne voli, pa se tudi denarja ne dobi v njihovi posojilnici.« Kakor se sliši, se je več mož, ki bi sicer ne bili volili klerikalne kandidate, res tako ustrašilo, da so proti svojemu boljšemu prepričanju volili Mihelčiča in bodo zdaj volili Zurca. Tudi je znana stvar, da odkar je kanonik Zlogar načelnik te posojilnice, niti klerikalci ne dobe več denarja na posojilo, če si izberejo znane napredne proke.

+ Prečinski klerikalci v zadregi. Prečinski klerikalci so prišli v veliko zadrego. Deželni odbor je vsem županstvom naročil, naj občinske proračune že pred božičnimi prazniki potrjene vpošljejo na vpogled. Prečinski župan Turk, pokorni sluga klerikalnih veljakov v Ljubljani je hitel, kar se je dalo, da je s pomočjo župnika zmazal neko reč, ki bi imela biti občinski proračun za leto 1914. Dan pred volitvami je župan sklical sejo, pred sejo pa še zaupni sestanek prvih kimavcev v občinskem odboru. Na ta zaupni sestanek so povabili tudi podžupana, z Jarčevega shoda na Muhaberju znanega Osolnika, ki se je v zadnjem času čisto obesil klerikalcem za vrat. Pri seji pa se je zgodil velik čudež: bivši župan in znani strastni klerikalni Vintar je protestiral proti proračunu. Rekel je, da se za sklepanje o proračunu ravno v tem času prav nič ne mudi. Ko mu je župan potožil, češ, da je moral proračun že sedaj predložiti, ker je dobil iz Ljubljane tak ukaz, ga je Vintar porogljivo zavrnil, češ, da je take ukaze dobival tudi on kot župan, pa da se zanje ni brigal, če njemu ni hodilo prav. Župan ne sme biti merkuca, katero bi iz Ljubljane ven komandirali, ampak župan na deželi mora biti samostojen, če hoče biti res kakšen mož in ne baba, ki se vsakega migljaja iz Ljubljane ustraši. Župnik Smidovnik je kar zija, ko je take levite slišal. Vintarju se je pridružil tudi Faleskini. Zdjaj se je župnik bal, da ne bi za Faleskinijem še tovariši Kos potegnili, zato je župnik Kosu prigovarjal, naj bo vsaj on pameten, pa naj se politika ne zanaša v občinsko sejo. Toda Kos je župniku pošteno zavrnil, ko mu je očital, da je ravno on, župnik, tisti, ki je politiko že zdavno zanesel tudi v občinsko poslovanje. Kos se je pridružil prvima dvema. Vintar je šel še dalje. Vzel je klobuk in zapustil sejo, potegnivši seboj še Faleskinija in Kosa. Klerikalci so ostali sami in nesklepčni. Hoteli so, da bi se proračun uredil v gostilni, kamor so šli oni trije. Toda Vintar jih je zavrnil, češ, da take stvari spadajo v lokal, kjer se vrše občinske seje, pa ne v gostilno. Potem so letali po odsotne klerikalce, ki pa, ko so izvedeli za poraz svojih tovarišev, tudi niso hoteli se udeležiti seje. Tako je župan moral zaključiti sejo, ne da bi bil kaj sklenili glede proračuna. Kleri-

kalce, pa tudi Vintarja je ta dan čakalo še eno presenečenje ravno glede občinskih proračunov. Kakor znano, je občinski odbornik Kos kmalo po novih občinskih volitvah zahteval prepis občinskih računov, ker ni bil na jasnem, če so računi v redu. Župan pa se je zbal ugoditi tej opravičeni zahtevi. Kos se je obrnil na deželni odbor ter predlagal, naj deželni odbor ukrene revizijo čez občinsko premoženje. Toda tisti deželni odbor, ki je mestno gospodarstvo v Ljubljani osumil poverjenja in ki po drugih občinah, ki še niso klerikalne, tako rad stiče z revizijami, je v tem slučaju molčal kot grob. Zdjaj pa se je zvedelo, da so stari občinski računi našli, pa ne v občinskem arhivu, ampak čisto kje drugje in da ti računi izkazujejo diferenco čez 3000 kron. To bo še veliko zadreg med prečinskimi klerikalci!

+ Boštanjani, pozor. Škofov list »Domoljub« prinaša izpod peresa kaplanovega ali župnikovega priznanje, da smo svoj čas, ko je gradil naš takratni g. A. Berce farovski vodnjak, to njegovo delo pospeševali s tem, da smo dovažali kamenje in dr. Spominjam se, da smo za to napravili res prispevali z denarjem — s prostovoljnimi darili — in s prostovoljno tlako. To pa smo storili po dogovoru z g. župnikom, da bo vodnjak javen, čeprav na farovškem svetu, da ga sme uživati vsak župljan, posebno še domačini v vasi in šolski otroci in brezplačno tudi domača ljudska šola. Pozivljam poklicane faktore, da to zadevo zagotove za vsak slučaj, ker si domišlja sedanjí župnik, da ima le on in vse pravice do tega farnega vodnjaka. To naj se zgodi nemudoma, da zadeva ne zastari in dokler so žive še priče teh dogovorov. — Soobčani.

+ Že zopet župnik Finžgar na Sori. V nedeljo pred volitvami je župnik Finžgar pač pozabil oznaniti sv. Nikolaja in mašo na Jeperci, ni pa pozabil na shod narodnih in naprednih volilcev ter poslušalce za božjo voljo prošil, naj ne gredo na shod na Ladio. Če bi bil kaj takega čenčal preški Brenci, ali kak drug duhovnik te baže, bi nič ne rekli, ampak da se je tako spozabil župnik Finžgar, pisatelj in mož, ki hoče biti najmodernejši duhovnik, to je res obžalovati. Iz tega vidimo, da župnik Finžgar je ne mara miru v svoji fari. A kdor seje veter, žanje vihar. Župniku Finžgarju ni bilo dosti, da je ljudi s prižnice nadlegoval, naj ne gredo na napredni shod; po nauku je sklical še člane živinorejske zadruge v šolsko poslopje in jih tam zadrževal do poznega večera, da bi le nobeden ne prišel poslušat resnice. Ali je morda mislil, da se bo na shodu govorilo o njegovi skrivdi pri ponesrečenem Robežu, kamor so klerikalci zabili že stotisoče in kjer hoče župnik sedaj še en hlev. Čudno, čudno, kako sta župnik in njegov kaplan zbegnata zaradi volitev. Noben ni vedel, kdaj bo sv. Nikolaj, koledar kaže, da dne 6. decembra. Župnik je sploh nanj pozabil; kaplan je popoldne pač nekaj popravil, pa ni prav znal in je oznanil, da bo sv. Nikolaj dne 5. decembra. Gospoda — brigajte se najprej za cerkev, za kar sta plačana, potem šele za politiko in napredne shode. O, gosp. Finžgar — kam ste zašli?

+ V radoviliškem volilnem okraju so nekatere komisije pri volitvi iz splošne kurije zelo — čudno postopale. Glavna komisija na glavarstvu v Radovljici je namreč našla mnogo več naprednih glasov, kakor različne krajevne komisije. Glavna komisija je dognala, da so dobili: Piber 3996, Kržišnik 1912, Pintar 1265, cepljenih 46 glasov in da je bilo praznih 128 in neveljavnih 58 glasovnic. Oddanih je bilo torej vsega skupaj 7405 glasov, med njimi 7219 veljavnih. Nadpolovična večina je torej 3610 in je torej Piber zmagal samo z večino 386 glasov.

+ Vodiški čudeži in fajmošter Žužek. Že dne 8. februarja l. 1913 je »Slovenski Narod« razkrinkal sleparije v vodiškem farovžu. Zgodilo se je to v notici »Čudež v XX. stoletju«. V tej notici je bilo povedano, kaj se godi v farovžu in kako goljufijo uprizarjata medtem tako proslula Johanca in vodiški župnik. Za naše razkritje se takrat niso hotele zmeniti ne cerkvene, ne posvetne oblastnije, dasi je njihova dolžnost, nastopiti proti takim sleparstvom. Nasprotno: cerkveni krogi so hoteli takrat še glas resnice v našem listu zadržati in nas na laž postaviti. V naš list so poskusili spraviti laži in prevare, da Johanca res v vodiškem farovžu čudeže dela. Župni urad v Vodichah je namreč poslal v uradni kuverti in z uradnim pečatom opremljen — popravek na naš list. Ta popravek nam je bil doposlal dne 12. februarja 1913, a mi ga takrat nismo priobčili, ker ni pisan po določilih postave. — Župni urad v Vodichah nas takrat ni tožil na sprejetje popravka, ker se je najbrže bal, da bi mi pri dotični

obravnavi malo posvetili v vodiški farovž. Zanimivo pa je ta popravek, posebno danes, ko so Johanci čudeži oblastveno pojasnjeni kot goljufija in ko teče pri sodišču preiskava, ne samo proti Johanci, ampak tudi proti drugim osebam, ki so ji pri goljufiji pomagale. Kako je hotel vodiški župnik Johanci pomagati celo proti našemu listu, priča njegov popravek, ki nam ga je poslal pred desetimi meseci in ki se glasi:

»Slavno uredništvo!

Sklicujoč se na paragraf 19. tisk. zakona z dne 17. decembra 1862 dr. zak. št. 6 ex 1863 zahtevam z ozirom na dopis, objavljen v št. 32. šteč. z dne 8. februarja 1913 »Slov. Naroda« prinesla pod zaglavjem:

Cudež v XX. stoletju:

Ni res, da se redno dvakrat na teden zamakne deklica Ivana — res pa je, da se tudi po večkrat na teden.

Ni res, da bi se vselej točno ob 3. uri popoldne zamaknila — res pa je, da ne ve za gotovo naprej čas, kdaj bo prišla ura trpljenja.

Ni res, da trpi eno uro — res pa je, da vselej dalje, tudi po 6 ur.

Ni res, da se dekle razgali, ko se vleže — res pa je, da se dostojno obleče v dvojno belo obleko, in na nogah ima nogavice; ni res, da se razpoči koža — res pa je, da se vidijo stigmata, odprte rane pa se ne more videti.

Ni res, da bi temu dale povod deželnozborske volitve — res pa je, da je tako trpljenje imela deklica že 2 leti v Reki, kjer se za naše deželnozborske volitve ne menijo.

Svet, ki ga dopisun daje v zadnji vrstici, naj nase obrne, ker je gotovo, da on vže zdaj spada v ono nasvetovano hišo, — ne pa deklica, ki je povsem zdravega uma in inteligentna za njene šole.

Vodice, dne 11. febr. 1913.

S. Ž., župnik.

S takim - le »popravkom« je torej hotel vodiški župnik nalagati javnost glede Johance in njenih čudežev in potem našega lista pod varstvom uradnega popravka natveziti ljudem, da Johanca kar po šest ur (!) »kri švica«. Prav zadovoljni smo, da nam je ta »popravek« zdaj, čez toliko mesecev, prišel zopet v roke. Brumne duše bodo iz njega spoznale, kako drzni v sleparstvu so ti čudežari. Pravica pa zahteva od nas, da povemo tudi to, kar je pri tem popravku za vodiškega župnika olajševalno. Žup. Žužek je star mož in čisto gotovo je dvoje: da ni sam bral »Slovenskega Naroda« in da tudi popravka ni sam sestavil. Kaj naj ve ta stari mož o tiskovnem zakonu, ki ga še marsikateri klerikalni jurist ne razume. Ne! Brez dvoma je, da so župniku iz klerikalnega obrabnega društva poslali koncept in župnik ga je prepisal in ga nam poslal. Tako neizveden je ta stari mašnik, da popravka niti s polnim imenom ni podpisal. Tak revež seveda popravka ni sam sestavil, nego mu je bil skrapan v obrabnem društvu. No, in tako smo se končno vendarle tudi pri vodiških čudežih srečali z dr. Lampetom. Saj smo si takoj rekli: taka velikanska lumparija, kakor se je godila toliko mesecev v vodiškem farovžu — pa da naj bi dr. Lampe ne bil prav nič udeležen? Tako, kakor mi, je mislilo tudi nebroj drugih ljudi. Vsak je govoril: Oh, Lampe ima tudi kaj zraven, čisto gotovo. Kakor se zdaj kaže, je bila ta ljudska sodba vendarle resnična. Veliko dr. Lampe pač ni imel opraviti pri vodiških čudežih, ampak nekaj le, Lampe je namerel duša klerikalnega popravkarskega društva in je povrh strasten popravek. Če uvažujemo, da je popravek vodiškega župnika sestavljen v Lampetovem obrabnem društvu in da je ta popravek nepravilen in neumen, kakor vsi Lampetovi popravki, potem je pač treba priznati, da je imel dr. Lampe svoj, četudi majhni delež na vodiških čudežih.

»Slovenski Branik« piše v listnici uredništva: »Glede na beležko, ki jo je objavil »Narodni List« v številki 47. z dne 29. novembra t. l., in glasečo se: »Na razna vprašanja poročamo, da so se nasprotstva med g. dr. Tavčarjem in g. Milošem Stiblerjem, ki so nastala na letošnjem zaupnem zborovanju Ciril-Metodovih podružnic v Ljubljani, v zadnji razsodništevni seji Ciril-Metodove družbe z lepo poravnala in je dobil g. Stibler popolno zadoščenje« — poročamo na razna vprašanja, da se je sicer dotična zadeva res z lepo poravnala v sled dobrotnosti gosp. dr. Tavčarja. — Konstatiramo pa, da v dotični seji ni dal g. dr. Tavčar g. Stiblerju nobenega zadoščenja, ker za to ni imel najmanjšega povoda.«

»Konflikt med tiskarnskimi delodajalci in delojemalci. Na Dunaju se vrše že dlje časa med organizacijo

avstrijskih tipografov in organizacijo tiskarnskih lastnikov pogajanja zaradi novega medznega tarifa. Ta pogajanja doslej, žal, še niso imela ugodnega uspeha. Upati je sicer še vedno, da se bodo nasprotja izlepa poravnala in želeli je, da se najde srednja pot, ki bo pravično zadovoljila tako delojemalce kakor delodajalce, a izključeno tudi ni, da pride do konflikta. V tem slučaju bi moral tudi naš list izhajati nekaj časa v nekoliko manjšem obsegu, vendar upravičeno upamo, da to ne bi trajalo dolgo.

»Iz poštne službe. Imenovani so: Za poštarico v Borovnici poštna oficijantinja Amalija Kuhelj, za poštno oficijantinja aspirantinja Terezija Žnidaršič in sicer za Postojno, za poštnege ekspedienta v Kokri Ivan Dolžan in ekspedientinjo v Godoviču Ludmila Cvetko. Prestavljeni so poštne oficijantije Alojzija Ceme iz Tržiča v Kranj, Ana Zupančič iz Kranja v Tržič, Franciška Debevc iz Domžal v Tolmin, Ana Vidali iz Cirknice v Domžale in Marija Čepon iz Postojne v Horjul.

»Iz šolske službe. Namesto obolelega nadučitelja Antona Sile je imenovana za supletinjo v Zg. Brusnici Angela Gradišar, vodstvo šole pa dobi def. učiteljica Marija Habe.

»Ljubljanski Sokol v Zagrebu. Kakor smo že poročali, je srbski Sokol v Zagrebu povabil Sokola v Ljubljani, da ga poseti v Zagrebu ter nastopi tam vsaj z glavnimi točkami vzporeda jubilejne svoje javne telovadbe. Sokol v Ljubljani se temu bratskemu vabilu drage volje odzove v nedeljo, dne 7. decembra. Na svečani sokolski akademiji, ki jo srbski Sokol v Zagrebu priredi v svojih prostorih kot »slovenski večer«, nastopi 20 telovadcev in telovadki ljubljanskega Sokola s prostimi vajami ter z vsemi tremi plesi, izvajanimi na jubilejni javni telovadbi (Gavoto, valček in barkorolo). Na večer nastopi tudi pariška tekmovalna vrsta S. S. Z. s tekmovalnimi prostimi vajami ter na drugo in bradli. Razume se samo po sebi, da ob tej priliki posetijo in pozdravijo slovenske Sokole in Sokolice tudi bratskega hrvaškega Sokola v Zagrebu, matico hrvaškega Sokolstva. Ta poset brez dvoma še bolj utrdi vezi bratstva in ljubavi, ki vežejo hrvaške in srbske Sokole s slovenskimi! — Sokol se odpelje iz Ljubljane v nedeljo z brzovlakom ob 11. uri 26 minut dopoldne; akademija se prične ob pol 9. zvečer.

»Pomlad v jeseni. Gosp. Rozina Pečnikova iz Loke pri Zidanem mostu nam je poslala šopek trobentic in zrelih jagod.

»Stara znana stvar je, da je najboljši kavni pridelate Kolinska kavna primes, kajti nobena kava ni tako dobra, kakor tista, kateri je pridejan ta kavni pridelatek. Po Kolinski kavni primesi dobi namerč kava izvrsten okus, prijeten vonj in lepo barvo, tako, da vsakemu ugaja. Kolinska kavna primes je obenem tudi pristno domače blago, edino te vrste. Iz obeh navedenih zrokov Kolinsko kavno primes vsem našim gospodinjam toplo priporočamo.

Z Rake se nam piše: V št. 275. »Slov. Naroda« je bilo pisano, da sem se hotel odpeljati v Ameriko in se na ta način ogniti vojaški službi. Res pa je, da sem nameraval iti na Nemško obiskat strica. Ker mi glavarstvo ni dalo potnega lista, sem brez njega odpotoval. Policija v Solnogradu me je zavrnila in moral sem domov, a kaznovan nisem bil. Če bi se bal vojaške suknje, bi bil že pred prvim naborem poskusil oditi, ne pa sedaj, ko sem v tretjem letniku. — Al. Sribar.

Iz Čateža ob Savi. Večkrat smo poročali, kako surov in oduren je v občevanju župnik Franc Zorko na Čatežu. Toda v nedeljo je prekosil samega sebe. Zmerjal nas je z liberalci, ki nismo nič vredni, ker nismo vsega prenašali, kar med nami počenja. Izvedel je pri volitvah naš odgovor, pa ga še bolj prihodnji torek. Povemo pa tudi tukaj, da naj miruje, ker mi nismo voljni več prenašati psov. Ne mislite, gospod fajmošter, da imate mežnarja v roki ali vašo nališpano kuharico, v katero ste zamaknjeni. Vam bomo že še oči izmili. Varate se, če mislite, da so ljudje neumni, četudi prosti gorjani. Pripravljamo vam pot naprej. Iz tega se pa tudi vidi, kako nujno potreben je »kanceljparagraf«, da bi ljudi, ki se niso učili manire, držal v mejah dostojnosti. Žalostno, da moramo tega čudaka še le iz tega mesta učiti pojme olike in poštenja.

Tav vlak. Predvčerajšnjem je ukradel 22 letni delavec Eichberger iz Gradinja na Ogrskem nekemu gostilničarju v Kočevju 24 kron drobiža in je pobegnil. Odpeljal se je s prihodnjim vlakom proti Ljubljani. Toda že v Grosupljem so ga na brzojavno obvestilo aretirali.

Ukraden koštrun. V Železnikih je ukradel še neznan tat posestniku

Francu Dolinarju iz zaprtega hleva koštruna. Drugi dan so našli ne daleč od hleva kožo in čreva ukradenega koštruna.

Tatvina. V Studorju pri Bohinjski Srednji vasi je ukradel še neznan tat gostilničarki Mariji Odarjevi iz nezaklenjene sobe 80 kron.

Nezgode. Na Rakeku se je ponesrečil pri premikanju vlvakov sprevodnik Franc Potočnik. Padel je čez neki kol in se težko poškodoval na levi nogi. — V Kregarjevu pri Kamniku je padel raz voz 17letni posestnikov sin Franc Gradišnik in si je zlomil obe nogi. — V Privinju je podrla na tla 20letnega posestnikovega sina Alojzija Bregarja bik, ki ga je gnal fant domov. Pri padcu si je zlomil Bregar desno roko.

Samomor starca. V Jasenu se je obesil v stanovanju 60letni posestnik Tomaž Hribar. Mož je izvršil samomor v pijanosti vsled slabih premoženjskih razmer.

Kinematograf »Ideal« Spored za soboto 6., nedeljo 7., ponedeljek 8. decembra: Senzacijska veseloigra! Velik smešni uspeh! 1. Vzhodna Riviera. (Potovalni film.) Samo popoldne. 2. Neprijetno presenečenje. Samo popoldne. 3. Gaumontov teden. (Najnovejši, šport, mora.) Samo popoldne. 4. Kdor drugim jamo koplje. (Senzacijska drama Nordiskfilm Ko. v 3 dejanjih.) Pri vseh predstavah. 5. Oh, ta gumb! (Veseloigra z Gippetto in Rodolphi.) Samo popoldne. 6. Vojvodinja Crevetška. (Francoska veseloigra v treh dejanjih.) Samo zvečer. — Kdor se hoče od srca nasmejati, naj ne zamudi prilike, da si ogleda ta velezabaven spored.

Cen premog. Spedijska tvrdka Fran Uher, Ljubljana, Šelenburgova ulica 4, nam sporoča, da se ji je posrečilo, napraviti večje sklepe in prevzeti edino zastopstvo za Kranjsko od merodajnih premogokopnih družb, vsled česar more na ljubljanskem trgu prodajati cen premog. — Glej tozadevni insert!

Koncert Ljubljanskega društvenega orkestra v restavraciji na glavnem kolodvoru pri g. Josipu Schreyu se vrši dne 8. decembra v ponedeljek, na praznik, pod vodstvom koncertnega mojstra g. B. Černega. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstop 60 vin.

Našla se je Pred škofijo otroška plava jopica. Dobi se v Ulici na Grad št. 11 pri Mariji Černice.

Večeri smeha, vsak večer v kavarni »Central« kjer gostuje Original The Wehingov ensemble z lastnim orkestrom.

Narodna obramba.

Občni zbor društva »Branibora« se vrši v soboto 20. t. m. ob 8. zvečer v posebni sobi restavracije pri »Zlatorogu« z običajnim sporedom. Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se vrši uro kasneje ob 9. nov občni zbor z istim dnevnim redom in je ta občni zbor sklepčen pri vsakem številu članov. Prosimo podružnice, da predložijo poročila o svojem delovanju in imenujejo svoje zastopnike za občni zbor.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani prosi svoje podružnice, da določijo svoje prispevke na članarini, darovih itd. vodstveni blagajni zanesljivo še ta mesec. Podružnični blagajniki, oziroma odborniki in drugi oskrbniki naj odpro družbine nabiralnike. Opozorjamo tem potom, da nekatere podružnice to leto še niso poslale nobenih prispevkov. Članarina naj se pobere, istotako se naj prispevek iz nabiralnikov nakaže po pošto čekovni položnici. Kdor nima položnice, naj se obrne na družbino pisarno v Ljubljano (Narodni dom). C. M. družba opozarja tudi na objavljene zadnje tri mesečne izkaze za september, oktober in november t. l. v slovenskih časopisih. Iz teh je razvidno, da se je izdalo za poravnano raznih računov in drugih neizogibnih in nepotrebnih stroškov velike vsote iz družbine glavnice, oziroma zapuščinskih skladov. Želeli je, da bi bilo nadalje več dohodkov, vsaj toliko, da bi ti krili tekoče in neizogibne stroške.

Družbi sv. Cirila in Metoda je nakazal g. okr. šolski nadzornik Matko Kante med drugimi tudi 6 K 50 v. prebitek pri igri v veseli družbi pri g. M. Kante. Na lovu g. Ivana Pahernika na Laznici, dne 27. novembra t. l. se je nabralo 7 K 10 v. vsoto je poslal družbi g. podružnični načelnik Anton Godec. — Mesto Miklavževega darila svojim trem malčkom poslala je ga. Danica Ljubojčiča v Zagrebu C. M. družbi 10 kron. — Čezsoška mladina je družbi nakazala 24 K. — Na svatbi g. župana Ivana Kac z gđ. Anico Zorman, dne 27. oktobra se je nabralo 20 K. družbi je to vsoto vpslala C. M. podružnica v Slov. Gradcu. — Gdč. Berta Kenda v Tolminu je nakazala 6 K iz nabiralnika v gostilni »pri Kranjcu«.

Društvena naznanila.

Danes zvečer ob 8. vsi v Mestni dom! Sokol I. priredi sijajen »Parketov večer«. Brez Miklavža! Nastopi Lucifer s sijajnim spremstvom. Nekaj popolnoma novega! Razven tega sodeluje še izborni salonski orkester Sokola I. pod vodstvom gosp. Salmiča, nastopi telovadna vrsta pod vodstvom br. Vidmarja, zapoje par ličnih pesmi pevski kvartet. Sodelujejo članice telovadnega krožka Sokola I. Po končanem sporedu tudi ples. Vstopnina samo 60 v za osebo! Podpirajte blag namen društva, ki si namerava zgraditi lastni dom. Na svidenje! Na zdar!

Miklavžev večer Ljubljanskega Sokola se je vršil z malo zamudo, kar se pa mora staviti na račun slabega vremena, včeraj zvečer v telovadnici Narodnega doma. Sv. Miklavž, ljubljene otrok, nastopil je s sijajnim spremstvom. Po pozdravnem govoru obdaroval je najprvo otroke, nato pa razdelil svoja darila tudi odraslim. Onim, ki so se vedli med letom po njegovih lanskih navodilih, podaril je mnogo lepega, onim pa, ki so zanemarjali svoje dolžnosti, naklonil je kazni v strašnem peklju, kjer je bil jok in škripanje z zobmi, pa tudi za pekel dostojno berilo. — Občinstva je bilo mnogo, zlasti nestrpno pričakujočih otrok. — Sodeloval je pri prireditvi tudi »Ljubljanski društveni orkester« pod spretnim vodstvom koncertnega mojstra g. Černega. — Večer je v splošnem dobro uspel, le vreme je marsikoga oplašilo. Upajmo, da bo vreme Miklavžu drugo leto bolj naklonjeno. Na zdar!

III. družinski večer Narodne čitanice se vrši z ozirom na današnje gostovanje hrvaške opere šele v soboto, dne 13. t. m. Ker pa Miklavža, ki bi bil z obilnim spremstvom posetil tudi današnji večer, če bi se vršil, prihodnjo soboto ne bo več med nami, je veselici odsek vestno na tem, da nadomesti zadržanega Miklavža s zelo raznovrstnim drugim sporedom.

Slov. trgovsko društvo »Merkur« priredi 10. januarja prih. leta v veliki dvorani Narodnega doma trgovski plesni venček. Plesni odbor se za to prireditev že pridno pripravila in bo storil vse, da bo tudi ta prireditev tako lepo uspela, kakor vse dosedanje, ki jih je »Merkur« priredil. Gg. člane in prijatelje društva že danes opozarjamo na to prireditev.

Merkurjev večer. Kakor smo že poročali, priredi slov. trg. društvo »Merkur« v četrtek, 11. t. m. v gostilni člana g. Kavčiča, Privoz 4, Merkurjev večer. Gg. člane in prijatelje društva vabimo k obilni udeležbi.

Prosveta.

Slovensko gledališče. V ponedeljek (na praznik) 8. t. m. popoldne se igra v deželnem gledališču zadnjikrat v tej sezoni priljubljena narodna igra s petem »Brat Martin«. V glavnih vlogah so zaposleni gg. Skrbinšek, Povhe, Borštnik, Danilo, Grom, Drenovec in dame Winterova, Gjorgjevičeva, Bukšekova in Juvanova. Pri predstavi sodeluje »Ljubljanski društveni orkester«. — Režiser g. Povhe. Kapelnik g. N. Štrifot. Začetek ob 3. — Konec ob 1/4 na 6. — Zvečer se vprizori izvrstna burka »Ugrabljene Sabinke«. Spisala Fr. in P. Schönthan. Omenjena burka se je na dunajskem Volkstheateru vprizorila nad 100krat s sijajnim uspehom. Glavne vloge so v rokah gg. Povheta, Bukšekove, Groma, Šesta, Danila in dam Bukšekove, Winterove, Gjorgjevičeve in Juvanove. Burko je na novo vprizoril in skrbno naštudiral režiser g. Povhe. — Začetek ob pol 8. Konec ob 10.

Umetnost.

Koncert »Glasbene Matice« v proslavo bratov Ipavcev, napovedan in nameravan za 14. in 28. decembra, se je moral preložiti, ker intendant zagrebškega gledališča gospodu Križaju, sodelujočemu solistu, ni mogla dati dovoljenja in dopusta za 14. decembra. Zaposljen je isti dan v operi »Faust« v Zagrebu in ker isti dan tudi celotni orkester ni na razpolago. Vršila pa se bo proslava Ipavcev v dveh slavnostnih koncertih, v ponedeljek, dne 5. jan. 1914 in v torek, dne 6. januarja 1914 v veliki dvorani hotela »Union«. Sodelovalci bodo moški in ženski zbor »Glasbene Matice«, razni, pri vsakem koncertu drugi solisti in celoten orkester pri prvem, orkester na godala pa pri drugem koncertu. Spored bo raznovrsten in bogat. Podal bo krasote Ipavčevih, za Slovence vedno lepih skladb.

Književnost.

— Mariborski slovenski koledar za l. 1914. Založil Vilko Weixl, trgovec v Mariboru, Glavni trg. Cena vezan 80 v, po pošti 90 v, nevezan 50 v, po pošti 60 v. Pošilja se le, ako se pošlje denar naprej, sprejemo je tudi znamke. Med najboljšo urejene krajevne koledarje smemo uvrstiti Mariborski slov. koledar za l. 1914. Namenjen je v prvi vrsti mariborskim krogom, katerim daje potrebna razjasnila skoraj glede vseh narodnih društev, glede slovenskih šol, ljudske knjižnice itd. Navaja cene izvoščkov, dalje tudi časa prihoda in odhoda vseh vlakov. V koledarju najdemo kilometrski kazalec glede priljubljenih bližnjih in daljnih izletnih krajev. Prinaša dalje celoten slovensko-nemški imenik ulic, cest in trgov v Mariboru. Ne manjkajo niti smešnice. Spominja se slavnih mož naše ožje domovine: žurnalista Ljudevita Furlanija, profesorjev dr. Karla Glaserja in Janeza Koprivnika ter poslanca Franca Robiča. Posojilnici v Mariboru in Narodnemu domu ter njih pomembnosti je posvečen temeljiti članek izpod peresa enega izmed prvobornih mariborskih Slovencev. Splošne vrednosti so članki o Slovenski socialni demokraciji, Narodni delavski organizaciji in Narodnosocijalni zvezi. Zanimiv je članek »Pol leta med ranjenimi brati« slovenski zdravnik, naš mariborski rojak opisuje življenje v bolnišnici v Nišu v Srbiji. Leposlovju sta posvečeni dve pesmi ter iz srbsčine prevedena povest »Stana«. Znamenit je članek »Balkan in Jugoslavlani«. Kakor že lanske leto se nahaja v koledarju tudi letos načrt slovenskega gledališča ter svetovni pregled. Izdajati sličen koledar bi kazalo Slovincem v Gradcu, na Koroškem, v Gorici, Trstu. Lokalni koledarji so precejšnjega pomena, ako so srečno urejeni. Mariborski slov. koledar bi lahko bil drugim lokalnim koledarjem vzgled, na kaj treba misliti, s čem računati pri urejevanju. Uredništvo Marib. slov. koledarja pojde vsem, ki hočejo ustanoviti sličen krajevni koledar rade volje na roko s svojimi dosedanjimi izkušnjami.

— Pravljice. Pestra zbirka pravljic, na čelu jim Erbenova Zlatolaska, za njo niz najlepših hrvaških pravljic, kakor Zmaj in cekarjev sin, Vrlim pobratim, Usod, ki deli srečo in nesrečo, Pepelka, Poprče, Div-Konjič, Zmaj ženin, Grad niti na nebu, niti na zemlji, se dobi v Narodni knjižarni v Ljubljani. Knjiga, ki je najprimernejše darilo za našo mladino posebno sedaj za Miklavža in za Božič, ima poleg lepe in bogate pravljiske vsebine tudi več krasnih raznobarnih slik in risb k tekstu. Posebno lepe so slike kakor uvodna slika Zlatolaska. »Zlati lasje so ji vzplavali v gostih kitah z glave dol do zemlje...« Dalje: »Bil je nekoč kralj.« »Uganeš li, katera izmed njih je Zlatolaska« in »Jurček jo je odvedel svojemu gospodu za nevesto«. Lepe so risbe: »Aždaja in carjev sin«; »Usod, ki deli srečo in nesrečo!« »Pepelka«; »Poprče«; »Div konjič«; »Zmaj ženin« in »Grad niti na nebu, niti na zemlji. Knjiga, ki se dobi, kot že omenjeno, v Narodni knjižarni v Prešernovi ulici, stane 5 K, po pošti 5 kron 30 v. Ta knjiga je edina svoje vrste in jo toplo priporočamo slovenskim staršem.

Vse tu naznanjene knjige se dobivajo v »Narodni knjižarni« v Ljubljani. Prešernova ulica št. 7.

Razne stvari.

* Vlom. Iz Lvova poročajo: Predvčerajšnjim ponoči so vlomili vdrl v lokal tvrdke Towarnicki ter so ukradli iz blagajne 27.000 kron. V nekem drugem oddelku blagajne je bilo 40.000 K, ki pa jih vlomilci niso dobili.

* Poljski časopis na Rivierl je začel izhajati kot mesečnik »Polak na Rivierze« v San Remo. Urednik je prošt I. Borodizic pri ondnotni poljski cerkvi, ki jo je italijanska vlada podarila Poljakom. Prošt je ustanovil tam tudi informacijsko pisarno.

* Obsojen oderuh. Iz Budimpešte poročajo: Sodišče je obsodilo juvelirja Maksa Turteltauba, ker je sprejel od nekega uradnika za posojilo 19 K od treh dni 5 K obresti, razentega pa zastavne listke v vrednosti 500 K kot jamstvo, na deset mesecev ječe.

* Plačana kritika. Kakor poročajo »Nar. Noviny« je prosil generalni intendant peštanske kraljevske opere od naučnega ministrstva 50.000 kron za glasbeno kritiko peštanskih časopisov. Država ima zdaj celo kritiko v najemu. Na Ogrskem se dobi vse za denar.

* Milijonska defraudacija v banki. Iz Stokholma poročajo: Pri nepričakovani reviziji v Ny Kerlevi

Bank v Helsingforsu so zasledili defraudacijo v znesku 1 in pol milijona kron. Celi rezervni fond in večji del akcijskega kapitala sta izginila. Zaprli so ves bančni personal od ravnatelja pa do knjigovodje.

* **Prva uradniška organizacija v Črni gori.** S Cetinja poročajo: Tukajšnji poštni in brzojavni uradniki so izdali oklic na vse poštne in brzojavne uradnike v vsej Črni gori, naj varujejo in pospešujejo svoje interese in naj se združijo v trdno organizacijo. To društvo bo prva uradniška organizacija v Črni gori.

* **Turška žena agitatorica v aeroplanu.** Iz Carigrada poročajo: Belkis Seifet Hanum, članica turškega društva za obrambo ženskih pravic, je kot prva turška dama poletela v aeroplanu čez mesto. Z višine je metala proklamacije, v katerih se osmanske dame pozivljajo, naj nabirajo prispevke za nakup vojaškega aeroplana.

* **Boj med orožnikom in roparji.** Iz Krakova poročajo: Do grozovitega boja na življenje in smrt je prišlo predvečernjim v nekom gozdu blizu Drohobycza. Orožniški stražmojster Kacak je zasledoval dva znana roparja, ki sta proti njemu streljala ter ga težko ranila na roki. Kacak je na to z enim strelom usmrtil enega izmed roparjev, drugi je pobegnil, čeprav je bil težko ranjen.

* **Senzačna novost za vojno.** »Dresdener Nachrichten« prinašajo vest, da so izumili omamujoč smodnik v vojne svrhe. Prusko vojno ministrstvo je baje že preizkusilo ta novi izum in priznalo njegovo veliko važnost za slučaj vojne. Vrednost izuma je v tem, da z novim smodnikom napolnjena granata po eksploziranju razširi plin, ki ima zelo omamljiv učinek, tako, da samo ena granata more napraviti več sto mož nezmožnih za nadaljni boj. Na ta način omamljeni ljudje trdo zaspe in spč 7 do 8 ur. Izumiteljica je neka gospa Ida Böhmova na Saškem.

* **Štirinajstleten morilec oproščen.** Iz Budimpešte poročajo: Pred porotnim sodiščem se je predvečernjim zagovarjal štirinajstletni kmetiški fant Janez Toth, ker je umoril svojega očeta. Pri dokazovanju so dogodili, da je oče svojo rodbino, posebno pa svojo ženo grozno mučil in pretepal. Oče je prišel neko noč pijan domov, se vrgel na svojo bolno ženo ter jo neusmiljeno pretepal. Deček je vzel puško ter ustrelil očeta. Porotniki so zanimali vprašanje krivde, nakar ga je sodni dvor oprostil. Državno pravdnitvo se ni pritožilo.

* **Izgredi pri nastopu bokserja Johnsona.** Iz Pariza poročajo: Veliki izgredi so se vršili v petek zvečer v nekem tukajšnjem variete-gledališču, kjer se je boril znani zamorec Johnson z ruskim borcem Spulem. Ker se Johnsonu ni posrečilo položiti svojega nasprotnika na tla, navzlic temu, da e je parkrat poskušal nedovoljenih gibov, se je razjezil ter z groznim udarcem udaril Rusa, da je ta brez zavesten obležal. V gledališču je nastal velik hrup. Od vseh strani so metali na Johnsona razne predmete. Ker pa je obšinitvo hotelo vdreti na oder, je policija izpraznila gledališče. Nadaljne borbe je policija prepovedala.

* **Aretiran ruski ogleduh.** Iz Berlina poročajo: V Gollupu na Zahodnem Pruskem so v soboto aretirali poveljnika ruskih obmejnih čet v Dobrzinu, nadporočnika Gaydicza, ker je hotel zapeljevati k ogledstvu. Pregovoril je nekega pionirskega podčastnika, da sta napravila skupen izlet v Bromberg, kjer sta obiskala več gostin. Na to ga je začel nagovarjati, naj mu izda neke vojaške tajnosti. Baje je šlo za neko razstreljivo. Podčastnik je zavrnil ponudbo in je vso stvar naznanil, ko se je ruski častnik vrnil. Nadporočnik Gaydicz je pa že šel čez mejo. Ko je prišel v soboto zopet na nemško ozemlje, so ga prijeli.

* **Avstronom in gostilničarka.** V Londonu je te dni umrl slavn angleški astronom sir Robert Ball, ki je bil sicer zelo vesel in dovipen človek. Nekega dne je s svojimi prijatelji napravil izlet v Stat Jord, znani rojstni kraj Shakespeara. Sli so v malo gostilnico. Astronom je poklical gostilničarko ter ji rekel: »Znano vam mora biti, da se vedno po tisoč letih vsi dogodki ponavljajo. Bomo torej po tisoč letih zopet pri vas jedli in pili, ravnotako kakor zdaj. Ali počakate dobra gospa, do tega časa na plačilo?« Gostilničarka pa se ni zmedla. Odgovorila mu je: »Toda, gospod, to tudi jaz vem, da se vse ponavlja po tisoč letih. Pa vsaj ste bili pred tisoč leti tudi pri meni — vsaj se vendar spominjate? — in takrat ste ostali dolžni. Če tedanj račun danes lepo plačate, lahko počakam za današnje plačilo.« Kateri račun je astronom plačal, ne vemo. Enega pa prav gotovo.

* **Honorarji umetnikov.** V pariškem listu »Journal« piše Ch. Tor-

quet o visokih honorarjih nekaterih umetnikov in virtuozov. Med njimi je tudi Kubelik. Dobiva baje za vsak nastop 3000 frankov, torej ravno toliko, kakor pri nas državni uradnik desetega činovnega razreda za vse leto. Tenorist Caruso dobi za vsak nastop 12.000 frankov. Zasluži v enem letu milijon frankov, razven honorarja, ki mu ga plačujejo gramofonske družbe. Ruski basist Šapljin ne poje pod 10.000 frankov za en nastop. Avstralska pevka Melba dobi 80.000 frankov honorarja za deset večerov. Tudi francoske igralka imajo ogromne dohodke. En nastop Sare Bernhardtove je navadno veljal 5000 frankov. Jana Granierova zahteva za vsak nastop v tujini 2500 frankov za vsako predstavo. V Parizu dobi samo 800 frankov, vendar pa ima zajamčenih sto predstav. Zasluži torej v enem letu 80.000 frankov.

* **Biograf v cerkvi.** Novojoški pastor dr. Reisner je uvedel biograf v cerkev metodistov. V okolici cerkve je dal nabiti plakate, na katerih se napoveduje vernikom: »V soboto in v sredo v 3. uri popoldne in četrti na devet zvečer žive slike v cerkvi Milosti Božje. Zvečer samo za odrasle. Pobira se pri vratih. V soboto popoldne kabaretni prizori! Vesel program!« Poskus pastorev je zelo uspešen, ker se je število obiskovalcev cerkve zelo pomnožilo. Mnogi so se naučili vsled živih slik hoditi v cerkev in jo obiskujejo zdaj tudi za časa božje službe. Zdjaj hoče podjetni pastor uvesti v cerkvi tudi čajeve večere in druge zabave. Izjavil je namreč vernikom, da je cerkev sredi velikega mesta predraga stavba, da bi služila samo enkrat na teden za službo božjo. Da brani svoje postojanje, je izdal brošuro, v kateri pravi: »Ves svet se giblje v 20. stoletju, zakaj bi morala samo naša cerkev otati v 15. stoletju?« Mnogi starejši člani enote metodistov majojo z glavami nad počenjanjem pastora, najvišji cerkveni zbor se pa dozda še ni vmešal v zadevo.

* **Prorokovanja madame de Thébés za l. 1914.** Francija ima mnogo, česar mi nimamo, in ima tudi svojo prorokinja, ki vsako leto prorokuje narodom njih usodo in se seveda kot dobra patriotinja predvsem ozira na Francijo. Kakor je to že vedno, se prorokinja čestokrat zmoti, zdajpazdaj se ji pa vendarle posreči, da se njeno prorokovanje izpolni. Lani je prokovala krvavo balkansko vojno, ki se je žal v resnici izpolnila, in prorokinja jamči, da se bodo izpolnili tudi ostalo njeno prorokovanje, namenjeno za letošnje leto, ker se proroško - astronomično leto konča šele 21. marca. Za l. 1914. prorokuje mme. de Thébés nemško-francosko vojno in pravi, da bodo Francozi zmagali. Mars ostane vladar sveta tudi l. 1914., toda le v konstelaciji s Saturnom, toda nikdar ne v konstelaciji s mesecem, tako da se lahko pričakuje težke krvave čase, ki pa se končajo za Francijo zelo slavno. Nemčiji prorokuje hude čase. Toda niti Italija ne more pričakovati nič dobrega, Avstrija pa celo ne. Vsa trozveža bo imela po proroštvu francoske Pythie bodoče leto zelo slabe čase. Nemčija ni daleč od pogibelja, ravnotako tudi Avstrija in Italija. Tudi balkanska vojna leta 1914. še ne bo končana.

* **Vzoredlo je ravnokar izšli glavni katalog specialne firme za fotografijo in projekcijo Siegfried Wachtel, dr. z om. z. (Dunaj VII. Stifgasse) 500 strani obsegajoči zvezek, ki se na željo določje brezplačno, je objektiv svetovalec vsem, ki se zanimajo za fotografijo umetnost, projekcijo in fotografijo.**

* **Izrežite in vpošljite.** Ako nam pošljete to notico, dobite 3 tople, tigraste zimske spalne odeje 124x190 cm velike za reklamno ceno 5 K 70 v po povzetju za vse tri. Tovrniška firma S. Schein, c. in kr. dvorni in komorni dobavitelj, Dunaj I., Bauernmarkt 10, 12 in 14.

* **Moč navade.** Mnogi, ki jih muči zaprtost, posegajo po kroglicah, praških, pijacah, kapljicah itd., ker so slišali, da so te zmesi zanesljiva odvajala. Take stvari pa v splošnem obsegajo celo vrsto snovi, zdravju nekoristnih, ki seveda ob daljši rabi tudi škodujejo. Da se odstrani zaprtje, je še vedno najboljša Franc Jožefova grenčica, staropreizkušena voda. Že Bamberger pravi: »Franc Jožefovo vodo sem na svoji kliniki že pogosto rabil in si ne morem kaj, da izjavim, da je to izmed najmočnejših odvajalnih voda, ki tudi ob daljši rabi ni škodljiva.« Ker prodajajo tudi manjvredne rudninske vode, naj v lekarnah, drogerijah in trgovinah z mineralnimi vodami zahtevajo »pristno Franc Jožefovo grenčico« s polnim imenom.

Deželnozborska ožja volitev v Ljubljani.

Pri ožji volitvi za deželni zbor iz splošne kurije je **zmagal kandidat narodno-napredne stranke gosp.**

Josip Turk

z 3080 glasovi nasproti klerikalnemu kandidatu Kregarju, ki je dobil 1680 glasov. Praznih glasovnic je bilo oddanih 547, neveljavnih pa 131. Turk je zmagal s 1400 glasovi večine.

I. volilna komisija.

Poljanski okraj.

Število volilcev	705		
Volilo je	599	preje	613
Turk	313	"	292
Kregar	231	"	215
Praznih glasovnic	50		

II. volilna komisija.

Šentjakobski okraj.

Volilo je	784	preje	826
Turk	419	"	363
Kregar	259	"	233
Praznih glasovnic	102		
Neveljavnih	4		

III. volilna komisija.

Dvorski okraj.

Volilo je	1103	preje	1179
Turk	678	"	635
Kregar	225	"	210
Praznih glasovnic	188		
Neveljavnih	12		

IV. volilna komisija.

Trnovo-Krakov.

Volilo je	556	preje	580
Turk	346	"	266
Kregar	159	"	140
Praznih glasovnic	36		
Neveljavnih	15		

V. volilna komisija.

Kolodvorski okraj.

Volilo je	1270	preje	1322
Turk	693	"	607
Kregar	423	"	381
Praznih glasovnic	131		
Neveljavnih	23		

VI. volilna komisija.

Kolizejski okraj.

Volilo je	480	preje	508
Turk	290	"	237
Kregar	111	"	86
Praznih glasovnic	66		
Neveljavnih	13		

VII. volilna komisija.

Barje.

Volilo je	307	preje	323
Turk	166	"	168
Kregar	135	"	129
Praznih glasovnic	2		
Neveljavnih	4		

VIII. volilna komisija.

Vodmat.

Volilo je	349	preje	386
Turk	168	"	116
Kregar	147	"	132
Praznih glasovnic	22		
Neveljavnih	12		

Pripominjamo, da je nekaj socialnih demokratov glasovalo za naprednega kandidata Turka, dočim je nekaj Nemcev glasovalo za klerikalnega kandidata Kregarja.

Na neveljavnih glasovnicah napisani bolj ali manj duhoviti dovtipi. Eden izmed volilcev je na primer napisal na glasovnico: »Vodiška Johanca in njenih pet svetih ran«, drugi: »Johanca z Vodic — kraljica vseh pr —«, tretji: »Volim Vodiško Johanco in Boltatuga Pepeta« i. t. d.

Telefonska in brzojavna poročila.

Manifestacija za naše jugoslovanske vseučilišne zadeve v Pragi.

Praga, 6. decembra. Včeraj se je vršil v vinogradskem Narodnem domu velik manifestacijski shod srbskih in hrvaških ter slovenskih akademikov za naše slovansko vseučilišče in za reciprociteto zagrebške univerze. Govorniki: Vane Radej, G. Ostojić, F. Marinić, Fornazarić in drugi so odločno zathevali, da se Italijanom na noben način ne sme dovoliti prej univerze, kot da se rešijo naše jugoslovanske vseučilišne zadeve. Sprejeta je bila ostra resolucija proti Susteršičevemu klubu, ki vidno zanemarlja naše zahteve in potrebe, in proti dalmatinskim poslancem, ki ga v njegovem delu s tem, da so njegovi člani, podpirajo. Na koncu resolucije izjavlja srbsko-hrvaška in slovenska akademična mladina, da ne bo več sklepala različnih resolucij in peticij, temveč je priložena poprijeti se ostrejšega orožja napram vladi.

Supilo jugoslovanskemu dijaštvu.

Dunaj, 6. decembra. Bivši poslanec in hrvaški politik Supilo je govoril včeraj na zborovanju jugoslovanskega dijaštva o hrvaški krizi ter naglašal, da je on nasprotnik na-

čelnega radikalizma in tudi načelnega oportunizma. Današnji moment zahteva brezpogojno radikalno politiko, dokler srbohrvaški narod na jugu monarhije ne dobi glavnih garancij za narodni in državni obstanek in razvoj. Pozivlja mladino k akciji za finančno samostojnost današnje jugoslovanske omladine, ki mora biti v narodnem oziru nacionalna, v političnem državnopravna, v kulturnem napredna in svobodomiselnost, v socialnem demokratična, pri tem pa vendar radikalna. Na tem temelju naj se prične akcija za formiranje nove jugoslovanske koalicije.

Skupni ministrski svet.

Dunaj, 6. decembra. Dne 16. decembra se bo vršil pod predsedstvom zunanjega ministra skupni ministrski svet, ki se bo bavil s skupnim proračunom za leto 1914. in 1915.

Avstrijska delegacija.

Dunaj, 5. decembra. Vojni odsek se je sestel včeraj popoldne. Predmet razprave: Obrtne in industrijske dobave za vojsko. Poročevalec hvali mornariško upravo, pri kateri odpada 50% zaslužka na rokodelstvo. Skoraj podobno je tudi pri vojni upravi. Pri domobranstvu pa takega spoštovanja domače obrti in industrije ni videti. Delegat Maštalka opozarja na to, da je treba vsoto 23 milijonov za ladjenico in za podmorske čolne razdeliti po kvoti, da ne bo samo Avstrija nosila tega bremena. Prišlo so nato v razpravo razne druge dobave. Končno je vojni minister izm. Krobatin odgovoril na razne resolucije in interpelacije. Zlasti pomembna je ona resolucija, ki zahteva zavarovanje vojakov proti nezgodam, glede česar se vrše že pogajanja med obema vladama in se bo tozadevno reformiral zakon o preskrbi vojakov. Kar se tiče razoroženja, ni vojni ministrstvo kompetentno uresničiti to zahtevo, marveč je to stvar zunanje politike. Spoštovanje narodnosti: Tozadevno bo imel novi službeni reglement striktno določbe. Tudi se bo moral vršiti poduk v jeziku, ki ga moštvo razume. Podčastniki (!) bodo morali znati jezik moštva. — V prihodnji seji pride na vrsto interpelacija glede izpodpiranja civilnih godb s strani vojaških godb.

Ogrska delegacija.

Budimpešta, 6. decembra. V torek se prične na Dunaju plenarna seja ogrske delegacije. Seje se hočejo udeležiti vsi opozicijski poslanci ter hočejo najbrže interpelirati tudi zaradi vporabe parlamentarne straže.

Wastianov škandal.

Gradec, 6. decembra. Proti poslancu Wastianu so krožile že delj časa vesti, ki so hotele povedati, da je mož zakril celo vrsto zločinov. Sedaj se izve, da je Wastian faktično bil v kazenski preiskavi zaradi tatvine. Opetovano je namreč jemal v neki graški knjigarni knjige in jih odnašal domov. Razširjene so bile tudi vesti, da je poneveril Südmarki večje vsote denarja in da je bil tudi v sumljivih stikih z raznimi nezrelimi dečki. Kakor znano, je Wastian odložil tudi predsedstvo Südmärke. Za Wastiana so se zavzeli nemškonski poslanci, ki skušajo njegovo afero potlačiti. Javna tajnost je pa, da bo Wastian prisiljen odstopiti kot podžupan mariborski in odložit državnozborski mandat. Afera se je razglasila tako, da se čuti Wastianov primorane priobčiti dane izjavo, v kateri priznava, da je odnašal iz neke knjigarne knjige, pristavil pa je, da je bil dolgo let odjemalec te knjigarne in je mislil, da mu bodo knjige napisali na njegov konto. Zanka, da bi bil imel kaj opraviti z denarjem Südmärke in z nezrelimi otroci, ter grozi, da bo sodniško postopal proti obrekovalcem. Afera je vzbudila v vseh krogih velikansko senzacijo.

Ogrska zbornica.

Budimpešta, 6. decembra. Na dnevnem redu včerajšnje seje ogrskega državnega zbora je bilo drugo branje zakona o proračunskem provizoriju. Za danes je predložena interpelacija opozicije, v kateri vpraša ministrskega predsednika kot vodjo vladne stranke, ali hoče skrbeti za to, da se izroče oni 4 milijoni, ki jih je plačala ogrska banka strankarski blagajni povodom dosege solne pogodbe, državi.

Budimpešta, 6. decembra. Ogrski državni zbor je razpravljal danes o zakonu o podaljšanju ogrsko-hrvaške finančne nagodbe za poldrugo leto, do konca junija 1915; predložen je tudi predlog o železničarski pragmatiki, iz katere so se eliminirale določbe o rabi jezika na ogrskih železnicah. Motivno poročilo pravi, da bo potom posebne naredbe trgovinsko ministrstvo obnovilo ono stanje, ki je vladalo pred letom 1907. Nadalje se naglašja, da vztraja ogrska vlada pri naziranju, da ogrske železnice kot privatna last ne spadajo pod določbe hrvaškega zakona iz leta 1868, ki določa, da je izključno veljavni jezik v vseh uradih hrvaški. To vprašanje

naj se reši potom reuikolarne deputacije.

Rusko železniško posojilo.

Pariz, 6. decembra. Ruski ministrski predsednik Kokovcev je dobil v Parizu zagotovilo, da pride name-ravano rusko železniško posojilo 500 do 600 milijonov takoj po francoskem državnem posojilu in še pred balkanskimi posojili na vrsto.

Ministrska kriza na Francoskem.

Pariz, 6. decembra. V ospredju stoji sedaj eventualni kabinet Ribot. Ribot bo obiskal danes Caillauxa, Clemenceaua in Brianda ter popoldne poročal Poincaréju. Če se Ribotu ne posreči sestaviti kabineta, pride v poštev Doumergue. Danes pade odločitev.

Pariz, 6. decembra. Ribot je nasproti predsedniku Poincaréju izjavil, da odklanja sestavo kabineta.

Pariz, 6. decembra. Predsednik Poincaré je sestavo kabineta poveril Jeanu Dupuy, ki v kratkem na to odgovori.

Pariz, 6. decembra. »Agence Havas« poroča: Jean Dupuy bo s svojimi somišljeniki razmotrival vprašanje, če je mogoče sestaviti kabinet levorepublikanske unije.

Pariz, 6. decembra. Dupuy je baje odklonil setavo novega ministrstva. V ospredju stoji kombinacija Doumergue. Pichon naj bi bil zunanji in Delcassé pa vojni minister.

Mehika.

Washington, 6. decembra. Včerašnji sprejem zakona o postavitvi severoameriške vojske en četrt milijona prostovoljcev se tolmači kot znak bližajoče se vojne. Voditelji manjšine pravijo, da je vojna neizogibna posledica Wilsonove politike. Novojoške »Times« pravijo, da govorje v romanski Ameriki, da je Wilson namenoma prijel Huerto tako trdo, da ga razdraži in da izzove, da izroči poslaniku Zedinjenih držav dokumente.

Novi Jork, 6. decembra. Brzojavka iz Brownsville v Teksasu pripoveduje, da se je pri Tuli, 40 angleških milj jugozahodno od Cyudada (Viktorija) vršila 24urna bitka med zveznimi četami in vstaši, pri kateri so baje izgubile zvezne čete 200 mož.

Dogodki na Balkanu.

Srbija.

Solun, 6. decembra. Vsled raznih okoliščin, iz katerih je sklepali, da bo zlasti v novih srbskih pokrajinah prišlo do vstaškega gibanja, so srbske vojaške oblasti odredile ob bolgarski in albanski meji ojačeno stražo.

Južnoalbanska mejna komisija.

Pariz, 6. decembra. »Temps« poroča iz Petrograda, da se že nekaj časa vrše med velesilami obravnave zaradi podaljšanja pooblastila južnoalbanske mejne komisije. Konferenca bodo najbrž v kratkem ugodno rešene, nakar bo komisija na podlagi angleških predlogov nadaljevala svoje delo. Verjetno je, da se na enak način podaljša tudi rok za izpraznitev Albanije po grških vojakih.

Južnoalbanska meja in Grki.

Rim, 6. decembra. V merodajnih krogih govore, da je Veniselos sporodil poslanikoma Italije in Avstro-Ogrske, da se bo Grška vdala v neizogibnost in priznala sklepe mednarodne komisije za južnoalbansko mejo.

Odhod Srbov iz Plevlja.

Cetinje, 6. decembra. Srbi so Plevlje zapustili. Crnogorski general Martinović je tem povdom dal banket.

Cetinje, 6. decembra. Ob umaknitvi Srbov iz Plevlja je general Martinović dal na čast Srbom slovesno pojedino, pri kateri so se govorile napitnice o slogi obeh srbskih držav. S posebnim ukazom je kralj Nikola imenoval nove funkcionarje za osvojeno ozemlje.

Srbi in Grki.

Belgrad, 6. decembra. »Politika« priobčuje dopis iz Soluna, v katerem graja že dalj časa obstoječe neprijazno razmerje Grške proti Srbom in zatiranje slovanske elementa po grških oblastvih. Srbska javnost opozarja na to malo zavezniško postopanje Grške.

Grška.

Atene, 6. decembra. Justično ministrstvo namerava moratorij v sedanji obliki podaljšati v stari Grški do 15. januarja 1914. V novi Grški bo ostal moratorij z malimi izpremembami v veljavi še naprej.

Egejsko morje.

Rim, 6. decembra. V političnih krogih naglašajo: Od lista »Temps« Angliji pripisan namen, da ne pripusti nobeni velesili teritorialnih pridobitev v Egejskem morju, ni specifično angleško stališče, marveč soglašja s politiko vseh velesil, zlasti tudi Italije.

Gospodarstvo.

— Gospodarski razvoj Srbije.
Dve srečni in zmagoviti vojni sta obrnili pozornost sveta na Srbijo. Dan za dnevom privlačajo vlaki v Belgrad množice tujcev iz cele Evrope, ki prihajajo deloma iz radovednosti, deloma s praktičnimi nameni in načrti. Ponujajo Srbiji kapital in delajo vsemogoče projekte. Ne bo mogoče vsega naenkrat izvesti. Treba pa je že danes konstatirati, da je Srbija na pričetku velikega gospodarskega in kulturnega razvoja. Omeniti hočemo samo večja dela, ki se v Srbiji po vojni pripravljajo in deloma tudi že izvršujejo. Čez Donavo bodo z romunskega brega na srbski breg postavili velik most. Obe vladi sta že imenovali člane v komisiji, ki naj poiščejo najugodnejše mesto na obojestranskem bregu. Stroške za most bosta plačali obe vladi, toda delo izvede Rumunska, kateri povrne Srbija po končnem računu polovico zgradbenih stroškov, ki na njo odpade. Ta most bo velike važnosti za spojenje južne Rusije in Romunske čez Srbijo z Jadranskim morjem. Skupina berolinskih kapitalistov začne pomladi graditi v Belgradu velik hotel. Kapital družbe znaša 5 milijonov mark, od katerega je že en milijon izdan za pripravljalna dela. V družbi bo zastopan tudi srbski kapital. Hotel bo opremljen najvzornije in najmodernejše. Ko bo hotel dodelan, ga bodo izročili ruski družbi in v svojo eksploatacijo. V znanem srbskem pirotehničnem zavodu v Kragujevacu bodo l. 1914 izdelali 12 milijonov patron za puške. Zavod ima tudi zdaj mnogo dela. Bitoljsko trgovstvo je sklenilo na zborovanju, ki se je vršilo v navzočnosti zastopnika trgovskega ministra, ustanoviti trgovinsko zbornico, ki bo delala za povzdigo trgovine v bitoljskem okraju in ki stopi v najtesnejšo zvezo z belgradsko trgovinsko zbornico. Rimska banka (Banca di Roma) je prosila ministristvo, da ji dovoli ustanoviti filijalko v Belgradu, Skoplju in Bitolju. Italijanska vlada je zelo priporočala to prošnjo in srbska vlada je že dala svoje dovoljenje, navzlic temu, da so se mnogi srbski listi izjavili proti temu, češ da Rimska banka deluje tudi v Albaniji in da je bila s svojim kapitalom udeležena tudi pri albanski ustaji. Letos se je ustanovila družba za plavbo po Donavi s centralo v Rezinu, ki ima namen s to trgovsko cesto spojit Nemčijo s Srbijo in torej z balkanskimi državami tako, da bi Avstro-Ogrska ostala na strani. Akcijski kapital znaša 4 milijone mark. Srbsko trgovstvo pozdravlja to podjetje in tudi javnost se zavzema za to. S to zvezo zajamči Srbija svojim pridelkom izvoz do južne Nemčije, Nemčija pa svojim industrijskim izdelkom izvoz v Srbijo. V Belgradu bodo ustanovili veliko moderno tržnico. V predmestjih pa bodo ustanovili štiri manjše tržnice. Poljedelsko ministristvo namerava ustanoviti gospodarske šole v monastirih Žiči, Studenici in Kleniči. Varšavska tvornica za sukno je dobila od srbske države naročilo za 50.000 uniform za 1 in pol milj. Uniform pa Srbija še vedno potrebuje in jih bo še naročila. Srbska trgovina, ki se je že pred vojno lepo razvijala, je zdaj na začetku novega razvoja in razcveta.

Darila.

Upravništvu naših listov so poslali:
Za **Ciril-Metodovo** družbo stalni gsti krčme »Šipka Pas« rekte pri »Urški« v Škofji Loki 14 K, z motom Pri poštemen »Dolenju«
In puranu »Gorenju«
Smo se v Šipki zbrali
Za C. in M. pa to nabrali.
Fran Medica, Mori na Tirolskem 10 K in F. R. Paternost, Dane-Stari trg pri Rakeku 3 K 20 v, zbrali gg. Paternost ml., de Toni in Mohorčič pod geslom
Na mizo preveč za ceho smo dali, zato ostanek Cirilu poslali.
Skupaj 27 K 20 v.
Živeli nabiralci in darovalci!

Slovenska Sokolska Zveza.
III. uradni izkaz daril in denarnih zbirk, ki jih je prejela »Zveza« v namestilo odkupa cvetk povodom prepovedi sokolskega cvetličnega dne. Darovali, odnosno nabrali so p. n. gg.: J. Golob, Raka 13 K, nabrano, A. Drofenik 2 K, v družbi Bertička 6 K 10 v nabrano, T. Milavec 18 K nabrano, računski uradniki 18 K 25 v, Berta Doležal 20 K nabrano, Slava Klobučar in Marija Pirh 80 K druga zbirka, Sokol Vič 20 K, neimenovan z dežele 10 K, Pajk 18 K nabrano v žen. tel. krožku Sokola I., omizje pri Bergantu 12 K, Josip Lenčec 20 K, dr. Krajc O. 20 K, Rosa dr. Petroviča 10 K, dr. Lah 5 K nabrano, Stane

Vidmar nabral 30 K, Berta Rusova 5 K, M. Korenčan, Vrhnik 10 K, Novak, Vodmat 5 K 76 v nabrano, L. Schegula, Novo mesto 20 K, neimenovan, Novo mesto 10 K, Sokol Trbovlje 10 K nabrano, Goriška Sokolska Zupa 400 K nabrano, I. Lapajne, Idrija 1 K 20 v, J. Tomažin in drugi, Novo mesto 16 K, A. Strekelj 1 K, uradniki Mestne hranilnice 75 K 50 v, Olga Ribnikarjeva 52 K 80 v nabrano, Sokol Štepanja vas 15 K, V. I. izkazu izkazano 817 K 85 v, v II. 1005 K 63 v, danes 924 K 61 v, skupaj 2748 K 09 v. Zvezino predsestvo izreka tem potom prav iskreno zahvalo vsem darovalcem in nabirateljem in jih bratsko pozdravlja. Na zdar! Za predsedstvo: dr. Iv. Oražem, starosta, L. Dermelj, blagajnik.

Za **Sokolski dom na Vrhnikih** nabral je g. Gabrijel Jelovšek, veleposesnik na Vrhnikih na svatbi Perko-Trček iz Bevk 15 K 70 v. Po nabirateljih se je nabralo v sledečih gostilnah: Pri Jurci 22 K 20 v, pri Kočevarju 16 K 58 v, pri Korenčanu 13 K 50 v, pri Mantua 4 K 88 v, pri Ign. Oblaku 1 K 48 v in pri Sinkovcu 1 K 90 v. Skupaj 76 K 24 v. Živeli darovalci! Na zdar!

Odboru Dijaške kuhinje v Kranju so poslali prispevke, oz. darove: Mestna občina Škofja Loka 50 K, dr. V. Štempihar iz kaz. por. Gorjanc-Teran 15 K, dr. J. Žirovnik, odvetnik v Ljubljani iz kaz. zad. Jos. Kenda iz Zalega loga ca. Val. Pintar iz Potoka 20 K, upravništvo »Slov. Naroda« 100 K (darilo dostavljeno istemu v avg.), O. Dev, okr. sodnik v Kranju 100 K, ki mu jih je izročil inženir K. Uhlir iz Ljubljane; prof. dr. V. Herle najdeno 1 K, meščani za več mesecev skupaj 427 K 40 v, dr. V. Štempihar 10 K iz kaz. zad. Polajnar-Roblek, O. Dev iz kaz. zad. Mar. Roveredo iz Grada 10 K, prof. kolegij za okt. 4 K, meščani za november 24 K 60 v, prof. kolegij za nov. 4 K, P. Bohinjec, župnik v Dupljah 10 K, nadinženir Fr. Žužek v Gradcu 20 K, župnik Jan. Oblak na Bledu 2 K, župnik Fr. Rajčević v Lucinah 2 K, Bloule, Hernik, Šavdek »zaradi črnine« 3 K, dr. St. Beuk, c. kr. realčni ravnatelj v Idriji 2 K 50 v, Fr. Kušar, nadžupnik v Mengšu 40 kron, dr. V. Štempihar 20 K iz kaz. zad. Kalan-Papler, župnik Jernej Ramoveš v Poljanah 100 K, kaz. por. Mar. Košnjek ca. P. Pokorn iz Primskovega (plača prva) 10 K, kaz. por. P. Stirn in Iv. Potočnik ca. Kat. Pelko iz Primskovega 20 K (plačali prvi dve po 10 K), županstvo Stara Loka 20 K, Fr. Schitnik, c. kr. okr. glavar v Kranju 20 K, meščani za dec. 6 K 60 v, prof. kol. za december 7 K 30 v (med temi prof. dr. S. Dolar 1 K 30 v kot preostanek za menice). — V naturalijah: M. Barle iz Luž 20 zeljnatih glav. Odbor se toplo zahvaljuje za poslano darove ter priporoča Dijaško kuhinjo v Kranju nadaljni blagonaklonjenosti.

Umrlí so v Ljubljani:

Dne 4. decembra: Marjeta Hren, mest. uboga, 74 let, Japljeva ulica 2.
Dne 5. decembra: Ivan Melik, delavec, 57 let, Tesarska ulica 3. — Karolina Pauschin, vdova trgovca, 69 let, Wolfova ulica 6.

Današnji list obsega 22 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: dr. Vladimir Ravnihar, drž. poslanec. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Borzna poročila.

Ljubljanska

»Kreditna banka v Ljubljani«.

Uradni kurzi dunajske borze 6. decembra 1913.

Naložbeni papirji.	Denarji	Blagovni
4% maleva renta	82.95	83.15
4-2% srebrna renta	85.90	86.10
4% avstr. krona renta	83.55	83.75
4% ogr.	82.25	82.45
4% kranjsko deželno posojilo	—	94.50
4% k. o. češke dež. banke	84.50	85.50

Srečke.	455—	465—
Srečke iz l. 1860 1/2	684—	696—
„ 1864	284—	294—
„ 1868	284.50	294.50
„ 1872	245—	255—
„ 1876	233—	243—
„ ogrske hipotekne	474.50	484.50
„ dun. komunalne	475—	485—
„ avstr. kreditne	62.50	66.50
„ ljubljanske	53.25	57.25
„ avstr. rdeč. križa	32.50	36.50
„ ogr.	26.70	30.70
„ baletika	232.75	235.75
„ turške	—	—

Denarje.	412—	416—
Ljubljanske kreditne banke	626.25	627.25
Avstr. kreditnega zavoda	517.25	518.25
Dunajske bančne družbe	103.10	104.10
Južne železnice	703.30	704.30
Tržavne železnice	808—	809—
Alpine-Montan	339—	341—
Češke sladkorne družbe	273—	271—
Zivnostenske banke	—	—

Valute.	11.39	11.43
Cekini	117.70	118—
Marki	95.27	95.47
Franki	94.70	94.90
Lire	253—	254—
Rubli	—	—

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306.2 Srednji zračni tlak 736 mm

dec.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
5.	2. pop.	734.9	0.4	sl. jug	sneg oblačno
„	9. zv.	733.9	0.0	sr. zah.	—
6.	7. zj.	731.0	—2.6	sl. zah.	oblačno

Srednja včerašnja temperatura 3.0°, norm. —0.3° Padavina v 24 urah mm 43.7.

LJUBLJANSKI ZVON

MESEČNIK ZA KNJIJEVNOST IN PROSVETO

Letnik XXXIII. (1913).

Izhaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki po eden pot na mesec v zvoških ter stoji vsa leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrta leta 2 K 30 h.

Za vse neavstrijske dežele 11 K 20 h na leto Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.

„Narodna Tiskarna“ v Ljubljani.

Resna

ženitna ponudba!

Uradnik in hišni posestnik, star 27 let, vešele narave, v predmestju Ljubljane, se želi v svrhu mirnega življenja takoj ali tudi pozneje poročiti s pošteno gospo, ki naj ima 10.000 kron premoženja in veselje do gospodinjstva. — Stroga tajnost pod častno besedo zaimačnega. Samo resne ponudbe, če mogoče s sliko, se prosí do 15. t. m. pod »Ljubzen in dobrosrčnost« na upravništvo »Slovenskega Naroda«.

4322

+

V globoki žalosti naznanjam sorodnikom, prijateljem in znancem, da je moja preljubljena soproga, gospa

Julija Kmet roj. Flesch

posestnica na Kokrici,

danes zjutraj, previdena s svetotajstvi v 56. letu starosti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage rajnice se vrši v soboto, dne 6. decembra ob 3. iz deželne bolnice v Ljubljani.

Maše zadušnice se bodo služile v Predoslju v farni cerkvi.

Ljubljana, dne 5. decembra 1913.

4337

Luka Kmet,

soprog.

+

Nomesto vsakega posebnega naznanila,

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo prežalostno vest o smrti naše iskreno ljubljene matere, stare matere oz. tašče, gospe

KAROLINE PAUSCHIN

trgovčeve vdove in hišne posestnice,

ki je včeraj ob pol 9. zvečer po kratkem trpljenju, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, v 73. letu starosti blaženo zaspala v Gospodu.

Pogreb drage pokojnice bo v ponedeljek, 8. decembra ob 3. popoldne iz hiše žalosti, Wolfova ulica št. 6, na pokopališče k Sv. Krištofu, kjer se zemski ostanki položijo v rodbinsko grobnico. Sv. zadušne maše se bodo služile v farni cerkvi Marijinega Oznanenja.

4336

V Ljubljani, dne 6. decembra 1913.

Alojzij Pauschin, revident Južne žel., sin. — Karolina Knebl, Lujiza, ovd. Jerzabek, Pavla Parma, hčere. — Štefanija Pauschin roj. Polacsek, sneha. — Viktor Parma, c. kr. deželosodni svetnik, Adolf Knebl, trgovec, zeta. — Vsi vnuki in vnukinje.

Prešernove slike

prodaja in posilja po poštem povzetju

Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slik 5 kron. 372

od nadzorstvom staršev se sprejme takoj krepak dečko kot

vajenec

v manufakturno trgovino

Janko Česnik v Ljubljani.

Naznanilo.

Deželna zveza za tujski promet na Kranjskem

namanja, da se vrši

občni zbor društva

dne 22. decembra 1913

ob 10^{1/2} uri dopoldne

v deželnem dvorcu l. nadstr. št. 76

v Ljubljani

z sledečim dnevnim redom:

- I. Naznanilo predsedstva.
- II. Poročilo o delovanju zveze.
- III. Poročilo o računskem sklepu.
- IV. Predlog, da se društvo event. razide.

4332

Za slučaj da bi občni zbor v smislu pravil ne bi bil sklepčen, razpiše se s tem obenem drugi izredni občni zbor za isti dan ob 11 uri dopoldne na istem kraju, pri katerem zboru odločuje večina navzočih članov.

Preklic!

Podpisana preklicuje vse v gostilni pri Krčonu v Ljubljani kakor v tobačni tovarni čez viškega župana g. Franca Oblak izrečene žaljive besede, ter se g. županu zahvaljuje, da nama je to razaljenje tem potom odpustil ter odstopil od tožbe.

Glince, dne 28. novembra 1913.

Ivan in Marija Žnidaršič.

16 leten deček želi vstopiti kot

vajenec

h ključavničarskemu mojstru bodisi v Ljubljani ali na deželi. — Naslov se izve v upravn. »Slov. Narod«. 4210

Hiša

s 4 stanovanji in lepim vrtom in vodnjakom v Zeleni jami št. 105 v Vodmatu

se takoj prod. — Več pove lastnik tam. 4339

Spretni akviziterji

za inserate, se takoj sprejmejo proti visoki proviziji. Pojasnila daje Miro Kamenšek, Ljubljana, Prule št. 4. od 1.—2. popoldne.

Cenó meso!

Pozor!

Vsak dan razpošiljam sveže meso najboljšje kakovosti. Cene za 5 kg poštni zavitek po povzetju: ovčje meso K 5.—, goveje meso K 5.50, svinjsko meso K 6.50, Mast od perutnine K 9.—, slanina K 7.—, suho meso in klobase K 7.—, meso od perutnine po kakovosti K 7.—, Ign. Prosz št. 13. M. Iza (Ogr.)

Gostilniška koncesija

se da v najem. — Proca se: točilna miza in pudel — po 176 cm dolg. — gramofon in nekaj pohištva. 4308

Pozive se v Ljubljani, Marije Terezije cesta 11 (Kolizej vrata 25).

Gospodična

28 let stara, sedaj že štiri leta v Gradcu za gospodinjso, se želi omožiti z gospodom, ki ima stalno službo spokojnino Pisma do 12. t. m. pod naslov: »R. S. 1914,« pošto ležeče Gradec, (Graz) Elizabethenstrasse.

Jabolčnik

iz najboljših leg Štajerske, čist, prirodno pristem, od 10 lirov naprej, razpošilja po povzetju liter za 20 vin.

Jurij Jožef Steizer, Wetzelstorf pri Gradcu.

Odda se več voz

1606

konjskega gnoja.

Vprašanja na:

Oroslav Dolenc, Ljubljana, Wolfova ulica 10.

V najem se vzame ugodnen

vrt za vrtnarstvo

v kakem boljšem mestu.

Pismene ponudbe s pogoji pod šifro »Vrtnar/4327« na upr. »Slov. Nat.«

Izvežbana kavarniška 4312

blagajničarka

se takoj sprejme. — Ponudbe s sliko in prepisi izpričeval na:

Kavarna »Central«, Ljubljana.

Ženitna ponudba.

Mladenič, star 27 let, z dobrim obrtom in stalno službo, želi znanstva z pošteno in veselo gospodično, katere bi imela veselje do takojšnje mojitve in par sto kron premoženja.

Le resne ponudbe, če mogoče s sliko, katere se urne, je poslati do 20. t. m. na Franc Hraiger, pošto ležeče, glavna pošta Ljubljana. 4335

Franc Furlan

naslednik Faschingove vdova

ključavničarstvo

in

zaloga štedilnikov

se nahaja:

535

Šmbožev trg šte. 9.**Namesto za K 105—za K 56—**

dobavljam franko na vsako postajo za reklamo nove vrste

šivalne stroje „Singer“

ki se gonijo z nogo z eleg. omario in 10 letno garancijo. Odpošljem ko dobim 15 K zadatja, ostanek po povzetju. Vse vrste šivalnih strojev »Ringschiff« »Central-Bobbins« za domačo rabo in za rokodelce po cenah na debelo.

A. Weissberg, Dunaj II. Untere Donaustrasse 23/III. Ceniki gratis in franko. — Hrvaška korespondenca. 3709

Vinko Majdič**valični mlin v Kranju**

(Kranjsko).

Največja proizvodnja priznana naj. boljših pšeničnih mok in krminih izdelkov ki izvirajo iz najbolj izbranih pšeničnih vrst. Proizvodi vzamejo jako veliko vode v se in dajo kvantitativno nedosegljiv pridelek, kar je zlasti za gospode pekarske mojstre neprecenljive vrednosti.

Zastopstva in zaloge:

65

V Ljubljani, Cerknici, Trnovem, Podgradu, Trstu, Pulju, Reki, Zadru, Splicu, Ercegnovem, Kotoru, Sv. Luciji ob Soči, Beljaku, Celovcu, Inostu, Bolcanu in Tridenu.

Brzjav: Valični mlin, Kranj.

:: Moderci v vseh modernih oblikah ::

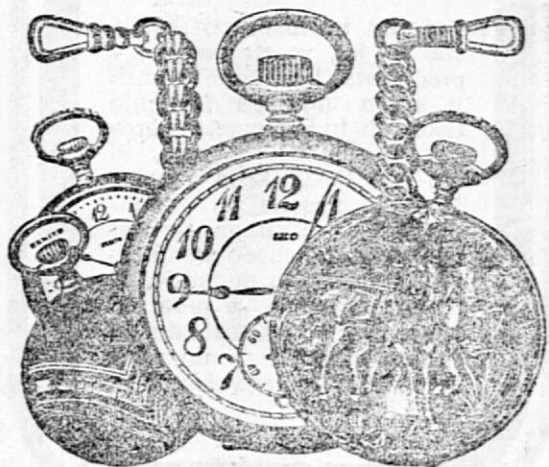
moderčki, potrebščine za moderce, rokavice, parfumerija, nogavice, moderne vlasnice, broške, igle za klobuke, pajčolani, torbice itd. vse v največji izberi v modni trgovini za dame

P. Magdič, Ljubljana, nasproti glavne pošte.

Mestni trg **H. Sultner, Ljubljana** Mestni trg
šte. 25. šte. 25.

Lastna protokolirana tovarna ur v Svici.

Največja zaloga
ur, juvelov,
zlatnine in
srebrnine.

Tovarniška znamka

„IKO“

Zastopstvo tvornice ur
„ZENITH“.

CENIKI ZASTONJ IN POSTNINE PROSTO!

Vsake vrste nove

sode

ima v zalogi 3621

August Repič

sodarski mojster v Ljubljani.

Proda se

hiša št. 62

v Domžalah parc. št. 325/1, vlož. št. 91 kat. obč. Domžale. V imenovanu hiši se je izvršila do sedaj specrijska obrt v zvezi s prodajo tobaka in gostilniško obrtjo. 4193

Poizve se pri lastniku Ivan Kastelec v Ljubljani med 9. in 12. uro dopoldne v pisarni železolarne, strojarne in ključavničarske tovarne Kastelec & Žabkar v Ljubljani, Dunajska cesta šte. 48.

Sladin je znamka za Sladni čaj!

Doktor pl. Trnkoczy-ja Sladni čaj je orazvir vseh sladnih izdelkov in da kri, moč, zdravje.

Za dojenčke je Sladin kot redilno sredstvo varuh otrok. Za vsacega bolnika izvir zdravja.

Da odraslim bolnim kakor zdravim okusen, redilni zdravilni zažitek. Poraba Sladina prihrani v gospodinjstvu 50% na denarju, 2/3 na mleku, polovico na sladkorju. Vse te koristi potrjujejo vsakdanja zopetna naročila. 1/4 kg za 60 vin. se dobi tudi pri trgovcih Po pošti 5 zavojev 4 krone franko.

Glavne zaloge so v lekarnah TRNKOCZY: na Dunaju Josefstadtstrasse 25, Radetzkypfatz 4, Schönbrunnerstrasse 109, v Gradcu Backstrasse 4, v Ljubljani lekarna Trnkoczy, zraven rotozha.

Žena lastnika te lekarnje je zgojila svojih 8 zdravih otrok s Sladinom.

NEIGE DE FLEURS

* „Cvetlični sneg“.

nove vrste, znansveno izdelana

krema za roke in obraz

higienično najb. toaletno sredstvo sedanjosti. Škatlja K 1'60.

Pušica 80 h.

Dobiva se povsod.

3347

Ova do tri stanovanja

v nekem malem mestu na Gorenjskem, vsako obstoječe iz 2 sob, kuhinje in prapadki, se oddajo za 1. januar 1914. Mesečna najemnina znaša samo 20—30 kron. — Tudi se odda istotam

majhen lokal

pripraven za modistinjo (ki se zelo pogreša), urarja ali sploh malega obrtnika. 4221

Naslov pove upravn. »Slov. Naroda«.

Za pokrivanje

in varstvena obveza različnih ranitev, da se z onečiščenjem ne morejo razviti v hude in težko celjive rane, je najboljšje mečilno vlažno mazilo

praško domače mazilo

imenovano, ki varuje rane in ohranja snaznost, bolečine in vnetje blaži in kot antiseptično delujoče in hladilno mazilo zaceljenje in zaraščanje ugodno pospešuje. — Škatljica 70 vin. Pristno samo s polleg stoječo varstveno znamko. En poizkus zadostuje. Ne dajte si vsiliti na-domestil. Glavna zaloga

B. FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj le. c. kr. karna pri Črnem orlu, Praga, Mala strana, ogel Nerudove ulice št. 203.

Zaloga v vseh lekarnah Avstro-Ogrske. Po pošti ako se pošlje naprej 3 K 16 vin. dobite 4 škatljice, ako 7 K 10 škatelj frako.

V Ljubljani v lekarnah dr. G. Piccoli. R. Sušnik.

A. Hauptmann-a nasledniki**A. ZANKL SINOVI**

LJUBLJANA.

Tvornica kemičnih barv, lakov in firnežev, priporoča:

Oljnate barve

Suhe barve

Emajlne barve

Fasadne barve

Marijin trg št. 1.

Vse vrste:
:: firnežev, ::
:: čopičev, ::
:: lakov, ::

Mavec (Gips)

Olje za pode in stroje

Karbolinej

Naslov zadostuje:

A. Zankl sinovi v Ljubljani.

Ceniki zastonj!

Ceniki zastonj!

192

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavica 8,000.000 kron.

152

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fondii okroglo 1,000.000 kron.

Poslovalnica I. c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun

4 3 0 / 4 4 0

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje

:: ter jih obrestuje od dne vloge po čistih ::

:: :: vseh vrst po dnevnem kurzu. :: ::

„Tango“.

Zlodej je poslal nad človeštvo novo izkušnjo. Njena domovina je v južni Ameriki, a razširila se je čudovito naglo tudi že po Evropi, zavojala najprej Pariz, potem London, Rim in Berlin, prodira tudi že na Dunaj in nastavlja zdaj svoje pasti celo že krščanskim dušam v najtemnejših provincih, da celo v domovini vodiških čudežev. Kakor orkan drvi ta izkušnja po svetu, podira starodavne družabne navade in opijanjanja ljudi, da več ne vidijo brezna pogubljenja, ki se odpira pred njimi.

Tango! Ta novi ples je zmešal vse glave, celo popolnoma prazno glavo vrhovnega zaščitnika Krekovskih krepostnikov. Vsi časopisi so polni spisov o tem plesu, po velikih mestih je v vseh izložbah videti tango-klobuke in tango-rokavice, tango-krila in tango-čevlje, učitelji tega plesa služijo neverjetne vsote, mladina je zanj navdušena kakor da ji je odprt nov svet in priletne princezinje in grofinje, ki so se doslej ogrevale največ samo za evharistične kongrese in Marijine kongregacije so si dale napraviti do kolen odprta krila in riskirajo »ein' kecken Schritt«, kakor pravijo na Dunaju. Pogubljenje se bliža!

Pariz je kriv te nove mode. Ta Pariz! Strašno mesto je to. Polno je lepote in veselja, polno je sreče in bogastva, samo vere nič nima, samo za pekel in za nebesa ne vpraša nihče, vsak hoče biti že na tem svetu izveličan, vsak hoče življenje uživati in se smeje na ves glas, če sliši, da je naša zemlja solzna dolina in samo pripravica za temno večnost. V tem mestu so vsa srca polna prešernosti in hrepenenja po veselju in užitku in vsak gleda na to, da bi mu bilo življenje kolikor mogoče lepše in prijetnejše — kaj čuda, da je tu dosegel tango svoje prve trijumfe.

»Le izpremena nas veseli«, poje stara operna arija. A kje je izpremena bolj potrebna, kakor pri razveseljevanju, česa se človek hitreje navešča, kakor enoličnosti pri zabavi. Samo v Suhi Krajin in pod Prtovcem so zmožni dvajset let zapored prenašati srečolov, tombolo in korijandoli.

Že dolgo časa je Pariz iskal nov način plesanja, že dolgo let mu tudi ljubki in veseli valček ni več zadostoval. Kaki plesi so že prišli tekom zadnjih deset let v modo in zopet izginili: grizzly bear, one step, two step, turkey-tros — sami eksotični plesi, zamorske poskočnice, ki pa se niso mogli udomačiti. Parižani pa so iskali naprej. Hoteli so imeti nov ples, ki bi bil še bolj graciozen, še bolj živahen, še veseljši od vseh dosedanjih, in našli so ga — tango se imenuje. Zavojeval je ves Pariz, celo sivolasi možje se zanj vnamajo in sam Richepin, eden prvih med današnjimi francoskimi poeti mu je zapel v staroslavni akademiji neumrjajočih pravi slavo.

Tango-pijanost je iz Pariza okužila ves kontinent. Zapadel je tej izkušnji celo Dunaj, domovina valčka. Še pred par tedni je »Neue Fr. Presse« priobčila listek, ki se je čital kakor pridiga kakega galantnega abbéja, in v katerem je proglašala tango-ples za modno norost, ki bo ravno tako hitro minila, kakor je prišla. Vse, kar se da v elegantni obliki povedati proti tangu, vse je povedal nekrščeni propovedovalec rečenega lista. A komaj se je bil tisk dotične številke »N. Fr. Presse« dobro posušil, je tudi na Dunaju izbruhnila tango-epidemija in razširila se je tako, da ji je zapadel ves Dunaj. Gracijozni, mehki valček, ta nežni ples zaljubljenec, je premagan, nad njim triumfira razposajeni tango.

V kulturnozgodovinskih spisih je čitati zanimiva poročila o velikem nasprotstvu, s katerim se je imel boriti valček ob svojem postanku. Posvetne in cerkvene oblasti so ga preganjale in z vseh propovednic so duhovniki grmeli, da je valček ples mesenosti, valčka pesem pa greh, marikirano prešestovanje in zanesljivo pogubljenje za krščanske duše. Škofje so pisali proti njemu pastirska pisma, bogoslovski učenjaki so iz spisov cerkvenih očakov dokazovali, da je valček paganskega izvora in manifestacija frimasonskega ali brezverskega naziranja, kmečki fajnštriki so rentočili, da je valček iznajdba hudičeva in visoka policija je bila prepričana, da je od valčka do nagega plesa samo še en korak. A valček je preстал vsa ta preganjanja. iz dunajskih predmestnih gostiln je zavojeval salone, dobil je pristop na vse cesarske in kraljeve dvore, za-

vojeval ves svet in si odprl celo vrata v cerkvene penzionate.

Tudi zdaj vidimo nekaj takega. Nemški cesar ni še naravnost prepovedal plesati tango, ali naklonjen mu ni. Papežu dela tango velike skrbi, škofje so razburjeni in gledajo s strahom, kaj da bo, Krekovi fantje rezgetajo...

Svoje dni, takrat namreč, ko je nastal valček, so imeli duhovniki jako velik vpliv na vse družabne razmere. Njihova sodba je bila merodajna. A vzlic vsemu prizadevanju niso proti valčku ničesar opravili in je preganjanje in zaničevanje valček končno vendar zmagal. Dandanes je družabna veljava škofov tako malenkostna, da bolj ne more biti. Kdo se še zmeni za njihove želje in za njihova navodila? Nihče! Kaj nista po izgledu drugih škofov tudi ljubljanski in tržaški škof menda lani — ali je to bilo predlanskim? — izdala posebno pastirsko pismo proti damski modi in obsodila predrtje bluze in prozorne nogovice? Zgodilo se je to in z očitnim veselostnim uspehom. Tisti del ženskega sveta, ki se je emancipiral od duhovske odvisnosti, se je smejal, drugi del žentva, ki je sicer škofu brezpogojno vdan, pa je bil nevoljen, češ, čemu se vtika škof v stvari, ki jih ne razume. Predrtje bluze in nogavice pa so ostale v rabi tudi pri najpobožnejših članicah tiste skrivnostne kongregacije, ki ima svoje zbirališče v jezuitski cerkvi.

Kako se tango pleše in po čem se razlikuje od drugih plesov? To se pač ne da povedati, to je treba videti. Za enkrat je tango v modi in tako gotovo, kakor nosijo v Ljubljani predrtje bluze in prozorne nogavice in si dame tudi na plesih katoliških frakarjev v »Unionu« dekoltirane, tako gotovo je, da pride tango tudi v Ljubljano, seveda v skromnejši obliki, kakor pa ga plešejo po velikomestnih zabaviščih. Toda zabraniti ga ni mogoče, take sile ni.

Kako dolgo pa bo trajalo vladanje tango-plesa, to je pač odvisno od tega, če je res samo moda, dnevni pojav, ali pa če je ples nove dobe in izraz povečanega življenjskega hrepenenja novega časa, tistega koprnjenja, ki hoče kupo užitkov izprazniti do dna.

Mnogo učinkovitejša nego ribje olje

je Scottova emulzija iz ribjega olja. Razložena je stvar v tem, da so v Scottovem načinu pripravljanja, že desetletja preizkušeni, popolnoma odstranjene slabe strani ribjega olja: težka prebavljivost, zopern duh in okus. Scottova emulzija je v resnici tako lahko prebavna in slastna, da se daje lahko tudi dojenčcu v zibel in mu je ob otežkočenem dobivanju zob prav posebno koristna. Tudi zagotavlja Scottova emulzija iz ribjega olja malemu zemljanu krepke kosti in telo, najboljšo opremo za poznejši življenjski boj.

Zatorej otrokom ne dajte ribjega olja, nego smetanasto-sladko Scottovo emulzijo ribjega olja, ki ima poletni in pozimi enako učinkovitost.

Cena originalni steklenici 2 K 20 v. Dobiva se po vseh lekarnah. Proti vpošiljavi 50 v. v pisarni znamkah dobite od tvrdke SCOTT & BOWNE, d. d. o. z. na Dunaju VII. obkrožje se na naš list enkratno vpošiljatev pošiljate od kake lekarnice.

Mavrodaphne. Malvazijec
Specialiteto
„ACHAIA“, d. d. za prod. vina.
PATRAS, (Grško)
kot zdravilna in namizna vina nedosežna.
Grška vina (mila, sladka, pitna)
vsi poznalci posebno cenijo.
Glavna zaloga 4298
Sigm. Winter, Dunaj, III. 1.

Forman
proti nahodu
Učinek presenečljiv! Pusa 40 vin.

Mučen kašelj nam greni življenje, slabi telo in otežkoča vsako delo. Točno olajšanje in hitro odstranjenje omogoči blagoslastni Thymomel Scillae iz lekarne B. Fragner v Pragi. Steklenice po 2 K 20 v se dobivajo po skoro vseh lekarnah, pazite pa strogo na ime izdelovalca in izdelka.

Izborno varstveno sredstvo

MATTONIJEV
GISSHÜBLER

naravna
alkalična kislina
proti vsem
infekcijskim
bolezni;
izvira iz čiste
granitne skale.

Pri mnogih epidemijah sijajno preizkušeno.
Zaloga v Ljubljani: Mihail Nestor, Peter Lassnik in A. Serebny

Seydlin

Najbolje za zoba

Postrežba točna! Cene solidne!
Prva največja
demača in eksportna tvrdka!
Zalagatelj c. hr. armade, vojne mornarice, domobrancev itd

Fr. P. Zajec
Ljubljana
Stari trg št. 9

Glavni zastopnik največjih tovarn ur v Svici
Priporočano najboljše
švicarske ure, Schaffhausen ure, Omega ure itd.
Najbogatejša zaloga brilantnih in drugih
prstanov, ubanov, verižic, zapestnic itd.
Namizno orodje. — Krasi nastavki iz
srebra itd. itd.
:: Najnovejši cenik brezplačno. ::

Kdor ve razločiti dober
likér od slabega, se ne da
preslepiti s ponaredbami,
ampak zahteva pristni

FLORIAN

Po slabem pitju
Si bolan,
Od tega boš
Vesel, mečani!
„FLORIAN“ ne slabi in ne omami,
ampak daje moč in veselje do dela.
Postavno varovano.

Kupujte in zahtevajte odino le
CIRIL in METODOV ČAJ
je najboljši.
Glavna zaloga pri Prvi slov. zalogi čaja in ruma na dehelu v Ljubljani, Rožna ulica št. 41.

Najboljši češki nakupni vir.
Ceno posteljno perje!

1 kg. sivga, dobrega, puljenega 2 K; boljsega 2-40 K; prima polbelega 2-80 K; belega 4 K; belega puhastega 5-10 K; kg vefinega snežnobelega, puljenega, 6-40 K, 8 K; kg puha, sivga 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfinejši prsni puh 12 K. Naročila od 5 kg naprej franko.
Zgotovljene postelje iz gostonitega rdečega, monkinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavnicama, 80 cm dlj, 60 cm šir, polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhastim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K, zglavnice 3 K, 3-50, 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir. 13 K, 14 K 70, 17 K 80, 21 K, zglavnica, 90 cm dolga, 70 cm šir. 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70, spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir. 12 K 80, 14 K 80. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja za neugajajoče se vrne denar. — Natančni cenovniki gratis in franko. **S Benisch, Dešenice št. 767, Češko.**

Fina ročna dela, primerna
božična darila. Največja zaloga vsakovrstnega materijala za ženska ročna dela.
M. Drenik
Ljubljana, Kongresni trg 7
Vezanje na roko in stroj. Telovadska obleka za odrasle, dečke in deklice. Naročila se izvrše vestno in točno.

Kolesarji, zahtevajte
v lastnem interesu nemudoma brezplačno in pošt-nine prosto prvi slovenski pravkar izšli
bogato ilustrovani cenik 1913
za kolesa in posamezne dele.
Poglejte ga pazljivo ali pa se osebno prepričajte v naših trgovinah in uvideli boste, da vodimo prvovrstno blago po najnižjih, brezkonkurenčnih cenah.
Karel Camernik & Ko., Ljubljana, Dunajska cesta 9-12.
Specialna trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in posameznimi deli, mehanična delavnica in garaža.

Za jesensko in zimsko sezono
priporoča tvrdka
Gričar & Mejač
Ljubljana, Prešernova ulica št. 9
svojo bogato zalogo
izgotovljenih oblek
za gospode in dečke
ter mične novosti
v konfekciji za dame in deklice.
Ceniki zastonj in franko.

Sirolin "Roche"
olajša in ozdravi bolezni v prsih
kašelj, katar, influenco, naduho.
Dobiva se po vseh lekarnah. Originalni zavitek 4 K. Dobiva se po vseh lekarnah.

Slabo končajo

tupatam tudi majhne rane, pretiski, izpahi, otekline, kožne bolezni itd., če

jih ne negujemo posebno pazno. V ta namen je potreben Fellerjev proti vnetju delujoči fluid iz rastlinskih esenc z znamko »Elsafluid«, ker ta

čisti, hladi, razkužuje in celi. Naši čitatelji naj bi ga vedno imeli v hiši, ker nikdar ne moremo vedeti, če ga ne bomo naenkrat rabili. Tudi kot

bolečine hladeče zdravilo pri revmi itd. je neobhodno potreben. 12 steklenic pošlje za 5 K franko lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elzatr, št. 7.

238 (Hrvaško). Tudi Fellerjeve odvajalne, prebavo pospešujoče kroglice (6 škatlic za 4 krone) franko lahko naročimo obenem. Pe...

Krasni preostanki blaga

polvolneni, zajamčeno dobre kakovosti le-
pih vzorcev, zavoj 5 kg za K 11—boljše
vrste za K 1260 po poštnem povzetju pošilja
A. Jelínek, tkalnica, Jimramov Morava.
Jako priporočljivo!

Rdeče desertno vino,

pristna kapljica s Pelješca. 4237
Samotok 1 92 vin., hl 78 K. Močnejše vino
Božatín 1 K 12 vin., Naročilom po dopisnici
sledí v Ljubljani brezplačna dostava od 21 dalje.

M. Zerjav, Strelška ul. št. 32.

Stalni krajevni agenti

zmožni nemščine se sprejmejo ali pa na-
stavijo s stalno plačo za prodajanje dovo-
voljenih srečk v Avstro-Ogrski. Ponudbe pod
„MERKUR“, Brno, Neugasse Nr. 20.

Ena ali dve lepo 4309

opremljeni sobi

v pritličju z električno razsvetljavo, po-
sebnim vhomom ev. cele s hrano so za
oddati. Kje, pove upr. »Slov. Naroda«.

! 500 kron !

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin
balzam Riza Vaših kurjih oces, bradavic,
otičancev ne odstrani v 3 dneh
brez bolečin. Cena lončka z ga-
rancijskim pismom 1 K. Bemeny,
Kauasch (Kassa) I., Posti. 12/64 Ogrsko.

Trgovina

z mešanim blagom in trafiko se
odda v najem na Gorenjskem na
Savi nasproti tovarne. — Več pove
Marija Arh, Jesenice - Fužine.

Nosna rdečica
kožne hibe, solčne pege, ogrci, raskava,
ordecila in razpokana koža ter druge na-
pake polti, izginejo takoj, edino in samo
z desetletja preiskušeno in od strokovnja-
kov sijajno potrjeno in oblastveno za neškodljivo preiskano 3979
dr. A. Rixa pasta Pompadour
Ob neučinkovanju denar nazaj. Poizkusni lonček K 1—večji lonček K 3—Kosme-
tikum dr. A. Rixa laboratorij na Dunaju IX., Berggasse 17/E. — Zaloge v Ljubljani
lekarna pri »Zlatem jelenu« parfumerija A. Kanč, drogerija »Adrija« (Cvancara).

Splošna prometna delniška družba v Trstu, Via Ghega 3,
išče radi stavke in vsled posamezne odpovedi
za takoj še približno 4330

150 izurjenih voznikov.

Franc Kos Ljubljana, Sodna ulica. Podpirajte domačo industrijo!
Stare nogavice se ceno podpletujejo!
Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za po-
vršne in spodnje jopice, moderčke, telovnike, nogavice, ro-
kavice, posebne obleke zoper trganje, pletilni material za
stroje itd. na drobno in na debelo.
Sivalni stroji od 70 kron naprej.
Pletilni stroj patent »Wiedermann« je edina in najuglednejša
prilika za dober zaslužek, pouk brezplačen, trajno delo sigurno
Ker delam brez agentov, so cene veliko nižje.

Razglas.

Posestvo Ivana Novaka iz Sp. Siške št. 117, katero obsega
hišo, dve gospodarski poslopji, vrt in več stavbišč
se bode prostovoljno razprodajalo po kosih eventualno skupaj v četrtek
dne 11. decembra 1913 dopoldne ob 9. uri na licu mesta.

Na debelo. Na drobno.
Dober cen premog
vseh vrst prodaja
FRAN UHER, špediter
Ljubljana
Selenburgova ulica št. 4.
Kok. Briketi.

5000 kg črnega brinja

se ceno prodaja.

Več pove Vinko Sandalj, Lupo-
glava — Istra. 4284

Dobro ohranjen pianino in kratek klavir

se ceno prodasta. 4334
Radeckega cesta št. 2/1.

Kantino ali gostilno

išče za februar 1914 v najem ali na
račun gospodična v 30. letih, zmožna slo-
venščine, laščine in nemščine, vajena v go-
stilniški obrti, izvrstna kuharica. 4331
Ponudbe pod »Kavcije zmožna/4331« na
upravnishvo »Slov. Naroda«.

Koncesijo

za izdelovanje sodovice in pokalic
z vsemi pripravami proda
Andrej Panjter, št. 9 v Podbrdu ob Bači,
Primorsko, po zelo ugodni ceni.
Nadaljna pojasnila daje sam last-
nik zgoraj omenjene koncesije. 4291

Kontoristinjo

za knjigovodstvo ter slovensko in nem-
ško korespondenco, popolnoma zmožna
obeh jezikov, s hitro pisavo na stroju,
če mogoče stenog afinjio, sprejme:
J. zadržev, paromlin Središče, Štajersko.

V središču Ljubljane se odda

velik lokal

odnosno je naprodaj tudi 4298

posestvo.

Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«.

Razpošiljam gratis in franko vsakomur svoj
glas n katalog o dobro idočih žepnih urah
modernih budilkah in stenskih
urah, zlatini in srebrni, glas-
benem, manufakturnem, jeklenem
in usnjatem blagu, gospodinjstkih,
toaletnih predmetih, orožju itd.
in je priporočati, da ga ob po-
trebi naročite po dopisnici. —
C. in kr. čverni dobavitelj

Jan Konrad, razpošiljalnica v Mostu 439 (Češko).
Pristna švicarska nikljasta remontoarka na
sidro sistem Roskopfpatent K 5—, Registr.
nikljasta remontoarka na sidro »Adler-Ros-
kopf« K 7—, Pristna srebrna remontoarka
odprta K 840.
Brez rizika! Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Božična

in priložnostna darila ter porabnostne pre-
dmete vseh vrst razpošilja po najnižjih cenah
C. in kr. dvorni dobavitelj
Jan Konrad, razpošiljalnica, Most 446, Češko
Nikljaste žepne ure po K 390, boljše žepne
ure po K 5—, srebrna ura z verižico in
obeskom K 12—, žepne, stenske ure, bu-
dilke, zlatina in srebrna, glasbila, manu-
fakturno, usnjato, jekleno blago, gospodinjstki
predmeti, optično blago, kadilne potrelščine,
toaletno blago, orožje itd. najbogateše iz-
bire v mojem glavnem katalogu s čez 4000
slikami, ki se pošilja zastonj in pošt. prosto.

Vseh vrst kurivo

Mehka in trda bukova drva, cela in
razcepljena ter v kolobarjih. Trbovelj-
ski kosovni premog. K 290 do K 348
za 100 kg Trboveljski kosovni pre-
mog, zlasti dober za štedilnike, K 276
do K 340 za 100 kg. Velenjski sa-
lonski briketi Klara, edino in najboljše
kurivo za peči, K 140 do K 180 za
100 komadov, postavljeno v hišo.
Lesna trgovina St. & C. Tauher,
Ljubljana, Dunajska cesta št. 47,
Telefon šte. 152. 4144

ozdravi brez vbrizganja pri
gospodih in damah vse bo-
lezni spolovili, iztok, kapa-
vico, bolezni v mehurju, kjer
drugi nemoški odpovedo.

48 urah Hernial-Dragee

Škatlja (100 kom.) K 5—. 2 škatli za
13 eno zdravljenje. — Izdeluje

Delta Laboratoire de Produits Chimiques à Paris
Dobiva se pri gen. zalogi za Avstro-Ogrsko:
Ervin Lederer, lek. Budapesta IV. Muzeum-körsut 21-
po povzetju ali ako se znesek pošlje napre.

Kontoristinjo

Slovenko, z lepo pisavo, sprejme
tako tovarna v Pragi. Prosi se za
prepise izpricheval iz meščanske in tr-
govske šole (ne originalne, ker se zanje
ne garantira) brez poštna znamke
vendar s priložno sliko. — Slednjič
se prosi za izrecno dovoljenje staršev,
da sme službo sprejeti. Mesečna plača
90 K. Vožnja do Prage povrnjena.

Tozadevne prošnje pod šifro
„Dalibor 18“ restanto, poštni
urad Praga 22. 4261

G. Flux

Gosposka ulica 4, I nadstropje, levo. 4219

Uradno dovoljena, že 20 let obsto-
ječa najstarejša ljubljanska

posredovalnica stanovanj in služeb

v udobnost cenj. občinstva zopet v

središču mesta.

„Priporočila in namešča le boljše“

službe iskajoče vsake vrste

kakor

privatno trgovsko in gostilniško osobje
izbira različnih služeb, zlasti za ženske
vestna in kolikor možno hitra postrežba
zagotovljena.

Pri vnanjih vprašanjih se prosi znanika za odgovor.

Razglas.

H konkurzu Glavne posojilnice r. z. z n. z. v Ljubljani so se prijavile
med drugimi po kuratorju sledeče hranilne knjižice:

Štev.	110 glaseča se na ime	Anton Putrich,
111	„Sola „Vič“,	
165	„Josip Turk,	
168	„Josip Wanter,	
179	„Martin Tomšič,	
212	„Marija Vospernik,	
221	„Josip Kreuzer,	
234	„Franciška Rus,	
264	„Marija Kernič,	
292	„Marija Lap,	
306	„Franc Hribernik,	
330	„Franc Bergant,	
337	„Anton Sever,	
450	„Anton Kambič,	
455	„Marta Kreuzer,	
473	„Matija Pikel,	
511	„Josip Ravnikar,	
512	„Matija Polak,	
587	„Franc Vidmar,	
595	„Ubožni sklad občine Radence,	
669	„Anton Nagode,	
682	„Franc Vovk,	
722	„Marija Merčun,	
734	„Rudolf Zore,	
826	„Polona Martinak,	
844	„Josip Polak,	
854	„Uršula Zanoškar,	
874	„Franjo Rozman,	
896	„Anton Brglez,	
919	„Ivan Strah,	
1018	„Franc Peternel,	
1019	„Ivan Prijatelj,	
1174	„Josip Kolar,	
1227	„Fran Supan,	
1245	„Alojzija Tancela,	
1393	„Minka Feštanj,	
1396	„Ivan Mohar,	
1435	„France Kovač,	
1530	„Fani Zamejc,	
1587	„Anton Sever,	
1591	„Marija Krehan,	
1595	„Urša Orešnik,	
1600	„Josip Turk,	
1621	„Alojzij Zupančič,	
1665	„Matevž Bendžovec,	
1690	„Janez Leben,	
1702	„Marija Kotar,	
1773	„France Paučič,	
1812	„Dragotin Meglič,	
1872	„Marjeta Leber,	
1877	„Franciška Krajnar,	
1924	„Franc Zabukovec,	
1931	„Agata Persoglio,	
2025	„Ivan Mauser,	
2117	„Josip Bahovec,	
2148	„Alfonz Widmar,	
2184	„Marija Vičič,	
2273	„Otilija Soršak,	
2278	„Urša Šetina,	
2281	„Katarina Uštinc,	
2402	„Janez Šusteršič,	
2427	„Matevž Grjol,	
2531	„Posoj. za Belo in okol. Žel. Kaplja,	
2538	„Josip Turk,	
2568	„Marija Hlabše,	
2582	„„Phoenix“,	
2578	„Leo Franke,	
2731	„France Očepek,	
2732	„Marjana Očepek,	
2829	„Gustav Trenc,	
2874	„Marija Malnar,	
2876	„Uršula Orešnik,	
3037	„Primož Pokoren,	
3052	„Nežka Šmalc,	
3056	„Marija Snoj,	
3089	„Anton Hrovatin,	
3106	„Josip Šusteršič,	
3189	„Martin Brglez,	
3336	„Franciška Erce,	
3451	„Fanci Božič,	
3463	„M. S. Rovte,	
3464	„Ivana Ravnihar,	
3465	„Bojan Drenik,	
3534	„Tea Valušnik,	
3555	„Katarina Murnik,	
3583	„Hermína Küssel,	
3605	„Gabrijela Spinnar,	
3638	„Anton Kandare,	
3639	„Janez Zalaznik,	
3649	„Alojzij Cimerman,	
3671	„F. Garbas,	
3678	„Jan Kučera,	
3679	„Karol Kučera,	
3686	„Amalija Sotschnig,	
3706	„Niko Kramar,	
3735	„John Jankovič,	
3797	„Federico Smeraldi,	
3805	„Reza Pokoren,	
3936	„Mina Zakelj,	
4011	„Alojzij Pregl,	
4023	„Anton Kovač,	
4060	„Leopold Vidic,	
4061	„Frici Vidic,	
4091	„Ivo Sadejevič ml.,	
4127	„Rozalija Pongrac,	
4143	„Valentin Namar,	
4144	„Andrej Namar,	

Nadalje prijavila sta Pivk Anton vložno knjižico šte. 3754 glasečo
se na ime „Anton Pivk“, ter Anton Dovč vložno knjižico šte. 4016 glasečo
se na ime „Dovč Anton“.

Lastniki pravkar navedenih vložnih knjižic se tem potom pozivljajo, da
naznanijo nemudoma ime in bivališče podpisaneu upravitelju Glavne poso-
jilnice r. z. z n. z. ter predložijo zadevne vložne knjižice, ker bi se sicer na ime-
novane knjižice odpadle konkurzne kvote razdelile ozir. sodno založile.

V Ljubljani, dne 5. decembra 1913.

4325

Dr. Josip oblak,

odvetnik v Ljubljani, kot konkurzni upravitelj Glavne posojilnice r. z. z n. z.
v Ljubljani.

V brionskem raju.

Istrsko ljudstvo pripoveduje sledečo bajko o stvaritvi Istre.

Bog oče je končal stvaritev sveta. Vse je bilo krasno, ena dežela je bila lepša od druge. Kakor velik vrt, obdan od modrega morja, je bil istrski polotok ter vabil ljudi k srečnemu življenju. Stvaritelju pa je nedaleč od tega prekrasnega polotoka ostalo mnogo nepotrebnega kamenja in skalovja. In tedaj je poklical angela ter mu ukazal, naj zmeče to nepotrebno skalovje v morje. Angel ga je ubogal, kakor mu je bilo ukazano, in je vlekel cele hribe skalovja v velike vreče napolnjene, proti morju. Čez istrsko deželo je letel angel s svojim bremenom. Z jezo je gledal satan stvaritev in le prerad bi uničil vso to krasoto, če bi stvaritelj ne bil močnejši nego satan. Tedaj pa je zagledal angela, ki je nesel vse ono nepotrebno skalovje vsega sveta. In tedaj se je porodila v satanovi glavi uprav hudičeva misel, ki jo je tudi takoj izvedel: Od zadaj je satan prezel angela v mrežo in milijarde kamenjev so zasule istrsko deželo. In tako je satan uničil v enem hipu lepoto dežele ter jo izpremenil v kamen.

Tedaj pa so prišli dobri angeli in so z žalostjo gledali delo satanovo. Vendar pa je ostal še tupatam čudežnega dela stvarnikovega kak mal kos tega med razvalinami. Skrbno so prenesli dobri duhovi s suhe zemlje v morje vse, kar je ostalo še rajskega, ter je obdali, kakor bi hoteli ščititi, z morsko vodo. Tako so nastali istrski otoki, ki leže pred kamenito istrsko obalo, tako so nastali tudi Brionski otoki... In kar o teh otokih pripoveduje pravljica, to je tudi v resnici.

Že pred leti sem slišal to pravljico o krasoti teh otokov, vendar pa se mi je zdelo skoraj neverjetno, da bi par strelajev od puste, kamenite kraške Istre mogel eksistirati otok, ki ga primerjajo z rajem. In pred nedavnim sem imel priliko, da sem se o tem prepričal. Prijatelj, gospod Milavec iz Logatca, je aranžiral in zbral karavano, ki naj bi šla čez kamenito kraško puščavo v oazo — na Brionske otoke. Pridružil sem se tej številni karavani. Solnce je sijalo, ko smo se vozili ure in ure skozi Istro. Kamorkoli smo se ozrli, sama skala, sama revščina... Srce boli človeka, ko vse to vidi. In ko nas je v Pulju sprejel parnik pod okrilje, smo se, zibajoči se na nemirnih morskih valovih, nekoliko oddahnili. Pričakovanje, nekako hrepenenje se je polastilo naših src. Gledali smo tja v daljavo, da bi zagledali oni kos zemlje, ki sta ga stvarnikova in pa človeška roka izpremenila v raj. In komaj je preteklo dobre pol ure, smo se ustavili v pristanišču, obdanem z velikanskimi modernimi poslopji, hoteli nismo se dolgo obotavljati, ker zidovje vidimo tudi drugje. Hoteli smo videti naravo, ono rajsko naravo, ki so jo dobri duhovi rešili pred črnim načrtom satanovim... Pod prijaznim vodstvom upravitelja g. Thalerja smo si ogledali otok. Mnogo krasnega, bajnega, rajskega smo pričakovali, toda obstali smo od začudenja, ko smo bili sredi te krasote. — Težko je vse popisati, vsaj s kratkimi besedami povedati, v čem obstoji pravzaprav ona posebna krasota Brionija. Morali bi popisati vse njegove krasote v obliki in reliefu pokrajine, v njenih stoterih niansah in različnostih obnem, ne smeli bi prezreti učinkovanja južnega morja, sredi katerega se dviga čudovitost tega otoka...

Olika se vrsti s palmami, drevesnate erike, polne belih cvetov, s pinijami, ciprese z velikanskimi, tupatam cvetočimi aloami, figovo drevje z borovničnim grmovjem... Vse zeleno, vse zaraščeno. Med temi zaraščeni eksotičnimi gozdovi pa se razprostirajo majhni, pa tudi večji travniki in livade. Prsi se širijo, ko vdihavajo ta južni zrak. Nekak poseben občutek obdaja človeka, ko stopa po teh čudovitih stvaritvah.

Toda kmalu zagledamo zopet nekaj drugega. Ponosni noji hodijo v omreženih prostorih, nedaleč od tod pa nore gibčne opice. Tam gori, na umetno napravljenih skalinah pa nas

zvedavo opazuje kozorog, pod skalami pa skače brzonoga antilopa ter teka za nami, proseča malo sladkorja. In zopet pridemo do bajerja, kjer ponosno vesla labud in kjer leno premišljuje štokrlja, na eni nogi, ko ga bi zopet onesrečila... In vse te krasote so zbrane na enem otoku. — Človeku se zdi, kakor bi kak prijatelj narave zbral vse najlepše, kar nam nudi narava, ter razpostavil po tem otoku.

Odivljeni, presenečeni smo odšli proti hotelom, ki se, kar se tiče komforta, morejo pač kosati z najmodernejšimi, velikih mest. Ko smo si popoldne še ogledali naravnost vzorno poljedelsko gospodarstvo, nas je upravitelj povabil na kozarec brionskega vina. Velikanske kleti so polne dobre božje kapljice. In kakor smo se prej divili krasni naravi, smo zdaj občudovali kapljico, ki jo rodi ta zemski raj. V tej kapljici je zbrana vsa ona toplota, vsa ona ljubezen, s katero objema solnce to malo zemljico. Vsled tega ni bilo tudi prav nič čudno, da smo tudi mi z nekako posebno ljubeznijo srkali kapljico, ki nas je jela polagoma navdajati z vso ono toploto, s katero poji solnce Brionske otoke...

Zadovoljni smo se s parnikom vračali proti Pulju in od tam zopet v domovino med zidovje. Le nekaj nam je ostalo — spomin na ta kos raja in pa spomin na dobro kapljico, ki je žal nismo vzeli s seboj...

Geno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljanja se priporoča raba mnogo desetletij dobro znanega, pristnega „Mollovega Seidlitza-praška“, ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na vse težkoče prebavljanja. Originalna škatljica 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja ta prašek vsak dan lekarnar A. Moll, c. in kr. dvorni zalagatelj na Dunaju, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati Mollov preparat, zaznamovan z varstveno znamko in podpisom. 1 33

Kemična tvornica Traiskirchen pri Dunaju, Lieblein & Co.

Cementna malta, beton, apnena malta napravi neprodorne za vodo samo

STEARIT

(obl. varovano.) 2291

Najidealnejše sredstvo za osušenja vseh vrst zadržanje talne vlažnosti.

Nepremočljive fasade z apneno malto.

Zastopstvo in zaloga: F. P. Vidic & Comp., Ljubljana

Denar nazaj,

če ni uspeha.

Zdravilski izkaz

o izvrstnem učinku.

Buine, lepe prsi

dobite ob rabi med.

Dr. A. Rixa kreme za prsi

oblastveno preiskano, gar. neškodljivo za vsako starost, **zanesljiv uspeh.** Rabi se zunanje. Poizkusna pušica K 3, velika pušica, zadosina za uspeh K 8.— Razpošiljanje strogo diskretno. 3395

Kos dr. A. Rixa, laboratorij, Dunaj IX., Bergasse 17/E

Zaloga v Ljubljani: Lekarna pri „Zlatem jellenu“, drogeriji Kanc in „Adrija“.

Ceno češko posteljno perje.

Kilo sivega puljenega K 2.— boljsega K 2.40, polbelega K 3.60, belega K 4.80, prina kakor puh mehkega K 6.— veleprima K 7.20, najboljša vrsta K 8.40. Puh siv K 6.—, bel K 12.—, najfinjši prsi puh K 14.40. Od 5 kg naprej franko. Zgotovljene postelje iz gostonitega rdečega inleta, pernica ali spodnja blazina 180x116 cm a K 10.—, 12.—, 15.—, 21.—, 200x140 cm a K 13.—, 15.—, 18.—, 21.—, zglavnica 80x58 cm a K 3.—, 3.50, 4.—, 90x70 cm a K 4.50, 5.50, 6.—, 3-delne zimnice za eno posteljo K 27.—, boljše K 33.—. Razpošiljanje franko po povzetju od K 10.— naprej. Zamena dovoljena, za neugajajoče denar nazaj. Poizkušnje in cenovniki franko.

Artur Wellner, Lobes 35 pri Plznji (Češko.)

Starejši

asistent farmacije

Hrvat, išče stalnega mesta v lekarni na Kranjskem. Reflektira samo na stalna mesta. Nastop 2. ali 15. februarja. 4207

Naslov pove upravn. »Slov. Narod«. 4022

Sveže prav dobre

jetrne in krvave klobase

vsak torek in petek.

Vedno fino praško blago, kakor šunke, razne salame, hrenovke, prekajeno meso in kranjske klobase priporoča

Jan Chalupnik, prekažalec, Stari trg št. 19, Ljubljana.

Najsolidnejši vir

40 m dobrih ostankov za obleke K 18.—
40 m izvrstnih ostankov zim. blaga „ 20.—
30 m ostankov mod. blaga za obleke „ 18.—
6 parov velikih rjuh „ 10.—
100 kom. prima žepnih robcev „ 13.—
tucat dobrih brisač „ 2.90
tucat prav težkih brisač „ 4.80
10 toplih zimskih rut „ 5.—

Adolf Zucker, Plzenj št. 504 (Češko).

Razpošiljam samo po povzetju. Neugajajoče vzamem vsak čas nazaj. Vzorci se ne razpošiljajo. Najboljši dobavitelj za trgovce, krošnjarje in sejmarje.

Razglednice

umetniške,

in

pokrajinske

se dobe vedno

v veliki izbiri v

„Narodni knjigarni“

Prešernova ulica 7.

Najlepše božično darilo je

Pfaffov šivalni stroj

Ime **Pfaff** pomeni najzanesljivejšo zagotovilo za najvišjo popolnost šivalnega stroja in vsakemu kupcu nudi jamstvo za to, da dobi najizbornejši, kar sploh more proizvesti šivalno strojništvo. —

V zalogi jih ima: 4326

Ign. Vok

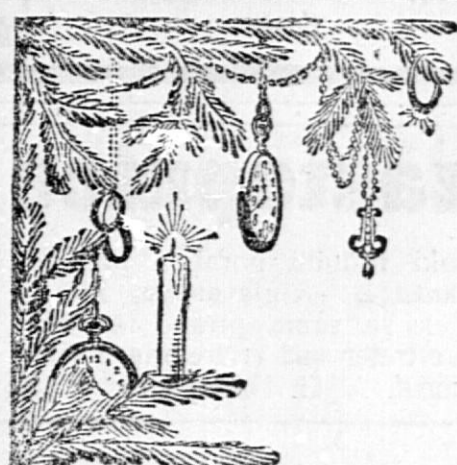
specialna trgov. šivalnih strojev in koles.

Ljubljana, Sodna ulica št. 7.

Išče se dobro

prodajalko za damsko konfekcijo

Nastop takoj. Ponudbe na **O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg št. 5.**

Naročite nov lep cenik s koledarjem, ki izide po 15. decembru t. l.

Lepa božična darila

Največja, bogata in najnovejša tovarniška zaloga zlatnine in srebrnine

po znižanih cenah.

Naročite nov lep cenik s koledarjem, ki izide po 15. decembru t. l.

Za obilen obisk in pismena naročila se vljudno priporoča

FR. ČUDEN v Ljubljani

samo nasproti Frančiškanski cerkvi.

Nova urejena in povečana tehniška delavnica za vsa najtežja popravila.

Za

Božična darila

priporoča svojo veliko zalogo

konfekcijska trgovina

Maček & Ko.

Franca Jožica cesta 3.

Solidna postrežba. — Najnižje cene.

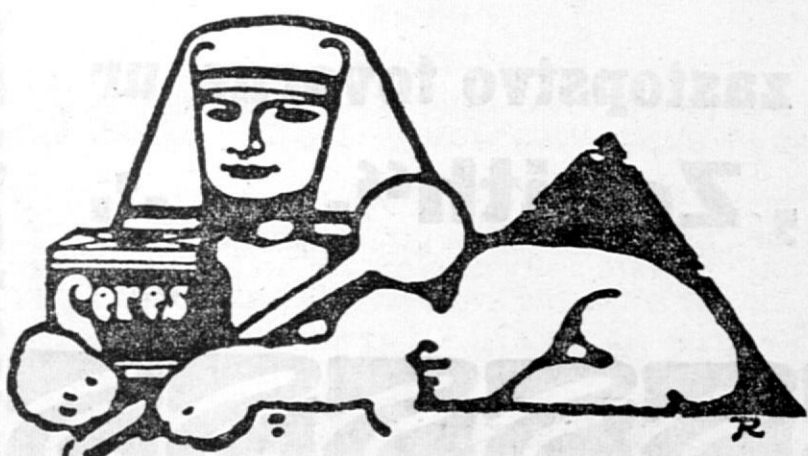

MOËT & CHANDON

JE ŠAMPANJEC
NAJVIŠJEGA
DVORA IN
ARISTOKRACIJE

USTANOVljENO
1743

Skrivnost

splošne priljubljenosti jedilne masti „Ceres“ obstoja v tem, da je najčistejša, najbolj apetična, trpežna in najbolj zdrava jedilna mast: izdeluje se samo iz sadov oljkinih palm, na najčistejši način, z novodobnimi stroji, ne da bi prišla v dotiko s človeško roko in pod najstrožjim nadzorstvom javnih oblasti.

Čebelni med

iztrčan, zajamčeno prirodno pristen, akacijev ali lipov, razpošiljanje franco v pločevinastih skafijah po 5 kg po povzetju za K 8-50. Preprodajalcem pošljemo vzorce in ponudbe. Izvoz medu (Erster ung. Bienenhonig-Export) **BALATONFÖKAJÁR**, (Ogrsko).

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživljenje in smrt z manjšajočimi se 12 vplačili.

„SLAVIJA“

„... vzajemno zavarovalna banka v Pragi. ...“
Rezervni fond K 58,461.432-56 — Izplačane odškodnine in kapitalije K 123,257.695-77

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje: cigar pisarne so v lastnej bančni hiši v Gosposki ulici šteč. 12.

Generalno zastopstvo v Ljubljani

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekt!

Zastopniki in zastopnice

ki obiskujejo privatne hiše se iščejo za vsaki rodbini poraben predmet. Provizije 22% od prometa. Vsakemu se odkaže 2—3 glavarstva, kjer je medtem, in ki naj se navedejo v ponudbi. Zele se samo pridne in dobre moči z dobrimi referencami. Ponudbe pod „Vertreter und Vertreterinnen 3560“ na anončno ekspedicijo M. Dukes Nachf. A. G. Dunaj I/1. 4320

„PFAFF“ Pozor!

Pozor!

Kdor si želi kupiti v resnici dober šivalni stroj, naj kupi samo pravi

PFAFFOV STROJ

ki nosi na glavi in stojalu ime „Piaff“ in se zanj 10 let jamči.

Velika zaloga koles

kakor **Waffenrad**, **Fuch**, solidno ljudsko kolo **Kosmos** in **Ilirija** kakor tudi vsi posamezni deli in popravila po najnižji ceni pri tvrdki:

Franc Tschinkel, Kočevje št. 240.

Cenik brezplačno in poštne prosto.

Cenik brezplačno in poštne prosto.

Stanovanje

v I. nadstropju: ena večja soba, kuhinja in druge pritlikline

se odda za februarjev termin.

Vpraša se v pritličju, Dunajska c. 71.

Lesni trgovci, pozor!

Sredl decembra t. l. se bode prostovoljno prodalo

okrog 120 m³ stavbnega lesa kakor tudi okrog 400 komad. 2" dobro ohranjenih jelovih plohov, les pripraven za tesarška dela, strošne stole t. l. d.

Natančnejše pogoje se izvedo pri tvrdki **R. Ph. Waagner & Co.**, akcijska družba za železne mostove in parne kotle v Gradcu, Štajersko, ali pa na licu mesta pri **železniškem vijaduktu na Otovcu pri Crnomlju**. 4290

Kadar hočete kupiti dobro blago, obrnite se na tvrdko

Katinka Widmayer

„pri SOLNCU“ za vodo,

ki ima v zalogi dobre in trpežne čevlje za dame, gospode in otroke. Izdelovanje suhih šopkov, nagrobnih vencev, trakov z napisi. Bluze, vrhnja in spodnja krila, nogavice, rokavice, vsakovrstno perilo itd. — Postrežba točna. — Cene najnižje. Prosim prepričajte se! 3440 Prosim, prepričajte se!

Prodajajo se tudi narodne peče.

Splošno pohvalno priznanje dam vseh stanov!

Dvojni glavnik

je najnovejša in edino splošno lepotilno sredstvo te vrste, za vse dame brez razlike stanu in starosti! Ne povzroča vročine in izpadanja las kot lasne podloge: ampak vsled dostopa in kroženja zraka v laseh še hladi in lasišče krepi, ter napravi s tem, da dvigne lase v poljubno določeno višino — damam priključnejši obraz! — Izdeluje in prodaja **Anton Maslè, Ljubljana, Cesta na Rožnik šteč. 41**, dobi se pa tudi v trgovinah: Sever, Kocjan, Schubert in Dolenc v Ljubljani. 4323

Stanje denarnih vlog na knj. in tek. račun 31. dec. 1912:

== K 214,160.979.— ==

C. kr. priv.

Stanje denarnih vlog na hran. knjizice 31. avg. 1913:

== K 70,882.511.— ==

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vogal Marijin trg-Sv. Petra cesta (v hiši „Assicurazioni Generali“).

Delniški kapital in reserve 52,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjizice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izžrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastni zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike. 1660

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsekdar brezplačno.

Brzjavke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon šteč. 41.

Za božična in novoletna darila

priporočamo tvrdko

H. SUTTNER

Ljubljana, na Mestnem trgu šteč. 25.

Najnižje cene, dobro, solidno blago in prijazna postrežba.

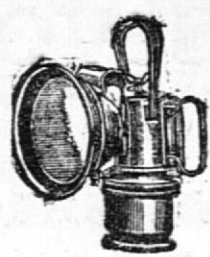
Okasija briljantnih predmetov.

Lastna protokolirana tovarna ur v La Chaux-de-Fonds v Švici.

Glavno zastopstvo tovarne ur

„Zenith“.

4321

Zahtevajte **gratis** in **franko** moj katalog o

električnih in acetilenskih svetiljak

za vsako porabo. — Izborne električne žepne svetiljke, jasno sveteče, kompletne po K 2—, 240, 280. — **Električne ročne svetiljke** v kovinskih skatljah po K 4— in 5—. — Hišne svetiljke v leseni skrinjici K 450.

Acetilenske ročne svetiljke

iz medi, ponikljane, prav stanovitne, ki se porabi za višičo ali namizno svetiljko K 4—, 5—, 6—. Po povzetju razpošilja

A. Weissberg,

razpošiljalnica Dunaj II, Untere Donaustr. 23/III.
Hrvaška korespondenca.

Paff šivalni stroji

so priznано najboljši.

Pouk šivanja in vezenja na stroj **brezplačen**.

NOVOST: Najnovejši brzošivalni stroj za krojače, obrtnike, brez čoinička, do 3000 vbojclajev v 1 minuti. Dobi se le pri

Ign. Vok specialna trgovina šivalnih strojev in koles
Ljubljana, Sodna ulica šte. 7.

Desetletno jamstvo. — Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Najnižje cene.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Kongresni trg št. 12. 232

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmet žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blago.

C. kr. priv. zavarovalna družba.

C. kr. priv. zavarov. družba za življenje.

„Avstrijski Feniks“ na Dunaju.

Vplačana delniška glavica K 8.000.000.

Družba zavaruje:

- proti škodam vsled ognja, strele in parne ali plinove razstrelbe, kakor tudi proti škodam vsled gašenja, podiranja poslopij in proti škodam vsled odnašanja premičnih stvari, nadalje proti požarnim škodam živine, zalogo vsakovrstnega blaga, kmetijsko orodje, pridelke itd.;
- proti požarnim škodam poljske pridelke in klajo v poslopih in kopicah;
- proti škodam vsled slučajnega ubitja zrcalnega stekla;
- raznovrstno blago proti škodam, nastalim pri prevažanju po suhem in po vodi;
- proti škodam vsled tatinskega vloma in vsled tatvine iz zaprtih in odprtih prostorov;
- proti vsakovrstnim telesnim nezgodam, nadalje sprejema jamstvena zavarovanja obrtnih podjetij, občin, lekarnarjev, hišnih posestnikov, voznikov, lovcev itd.

Delniška glavica. K 6.000.000

Stanje zavarovanih svot K 230.000.000

Premijske rezerve 60.000.000

Letni dohodki na premijah 12.000.000

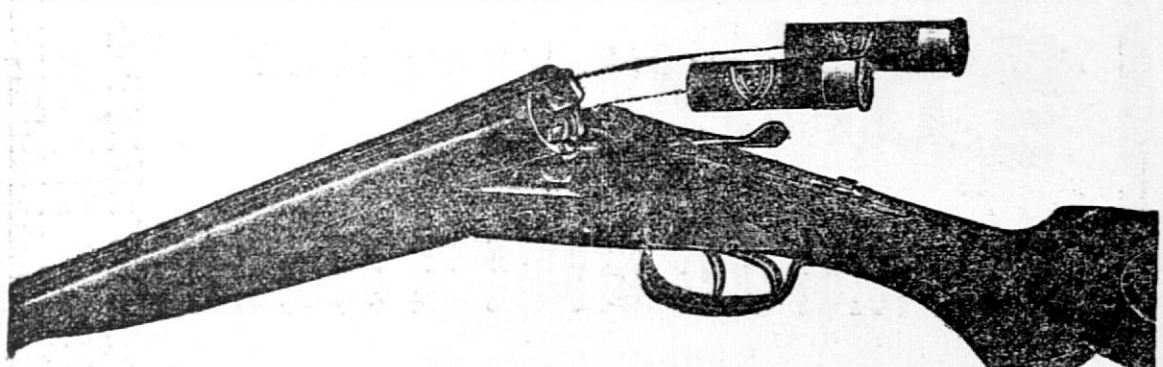
Družba zavaruje na človeško življenje po najraznovrstnejših kombinacijah, kakor:

- za slučaj smrti: da je glavica plačljiva takoj po zavarovančevi smrti na njega zaostale ali kako drugo določeno osebo;
- za slučaj smrti in mešana zavarovanja z oprostitvijo plačila zavarovalnine, oziroma s priznanjem dosmrtnih rente ob nastali onemoglosti, nadalje sprejema
- zavarovanja za doživetje, preskrbljenje za starost, zavarovanja otroških dot, plačljivo pri dosegu določene starosti na zavarovancu samega;
- zavarovanje dosmrtnih rent, za preskrbo vdov in vzgojinskih rent po najnižjih premijah in pod najugodnejšimi pogoji, kakor nezavrnjenost in nezapadlost police, jamstvo tudi za slučaj vojske brez posebne premijske doklade itd

Natančnejša pojasnila daje radovoljno

Generalni zastop v Ljubljani

Sodnijska ulica šte. 1.

Ljubljana

Fr. Ševčik Zidovska ul. 7.

puškar

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, sulskih in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke troceve in puške Boek s Kruppovimi cevimi za brezdimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin

po najnižjih cenah.

Popravila in naročbe se izvršujejo točno in zanesljivo. Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštnine prosto.

Perje
za postelje in puh
priporoča po najnižjih cenah
EMIL KRAJEC

preje F. Hiti

Pred Skofijo šte. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Največja zaloga navadnih do najfinjših
otroških vozičkov
in navadne do najfinjše

žime.

M. Pakič

v Ljubljani.

Rezanim naročnikom se pošilja s povzetjem.

Ustanovljeno 1846.

Parno barvarstvo

ter kemično čiščenje in
snaženje oblek.

Apretura sukna.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

Avgust Agnola

Ljubljana,

Dunajska cesta 13

Izberna zaloga

namiznih in

nastropnih

svetilk

najnovjše

vrste

po nizkih cenah

Zdrave, rdečelične otroke
hočete imeti?

Potem jim dajte uživati izboljšano, aromatično **ribje olje** iz lekarne pri zlatem orlu. Vsak otrok uživa z lahkoto to ribje olje iz katerega je popolnoma odstranjen zoperni duh in vonj. 1 steklenica K 1'80.

Zoper kašelj, zaslizenost in prehlajenje

je v tem času za otroke najboljše preizkušeno in mnogostoransko priporočeno **trpotčev sok**. — 1 steklenica 1 krono.

Zaloga vseh tu- in inozemskih specialitet ter preizkušenih domačih zdravil.

Izborna toaletna sredstva „Ada“.

Vedno sveže gumijevе specialitete

Oddajajo se tudi zdravila za člane vseh bolniških blagajn.

Razpošilja se 2 krat na dan na vse strani.

Pharm. Mag.

Vinko Proházka

lekarna pri zlatem orlu

Ljubljana, Jurčičev trg št. 2.

Trgovina z orožjem in c. kr. zaloga smodnika Lechner & Jungl, Gradec, Sporgasse 1.

priporoča po tvorniških cenah kot najboljše branilno orodje avtom. žepne pištole, točno zastreljene sistemov „Browning“, Steyr“, „Mauser“ in „Bayard“ samokresni najbogatejše izbire že od K 550 naprej. Iloberiti in karabinatice, dvocevne lovske puške od 36 K naprej. Patrone, patronske stročnice itd. itd. Cenovnik gratis in franko. 4658

Ali hočete ostati zdravi?

Potem se morate ogibati živce razburjajočih pijač. Predvsem zrnate kave! Idealen kavni dodatek, po slastnem okusu enak pristni zrnati kavi, pa brez zdravju škodljivih sestavin je

„ROGGKAFFOL“.

„Roggkaffol“ je cenó, zdravju priležen in izredno slasten. Zavitek s 5 kg franko po povzetju K 430. Namesto ničvrednih brezplačnih pradtokov praktično presenečenje za vsako gospodinjstvo! „Roggkaffol“ tvornice živil, Trutnov (Trautenau) odd. 9. Dobro uvedeni zastopniki se iščejo povsod! 3529

Št. 4231

32,354,

Razglas.

Radi oddaje onih delov vsled vravnave Save pridobljenega sveta v v progi Tacen-St. Jakob, glede katerih poteče doba dosedanjega zakupa s koncem leta 1913, vršila se bode

dne 10. decembra 1913 s pričetkom ob 10 uri zjutraj v Tacnu, dne 11. decembra 1913 s pričetkom ob 8 uri zjutraj na Ježicu, dne 12. decembra 1913 s pričetkom ob 10 uri dopoldne pri savskem mostu blizu Št. Jakoba javna ustna dražba na licu mesta.

Z zakupom savskih v naravi izkoličkanih parcel, ki se sklene za 5 let, prične na podlagi pogodbe z dnem 1. januarja 1914, pridobi zakupnik pravico do nabave finega peska, rezanja vrbin, oziroma do užitka trave in stelje.

Zakupnino bo plačati po odobritvi pogodbe pričetkom vsakega leta vnaprej po vložnih listih c. kr. poštne hranilnice.

Zakupnino za prvo leto t. j. za leto 1914 je plačati obenem s podpisanjem pogodbe, ki se sklene na licu mesta povodom dražbe s pridržkom odobrenja od strani c. kr. deželne vlade.

Pogodbeni pogoji so na vpogled pri stavbnem oddelku deželne vlade. Erjavčeva cesta št. 13, II. nadstropje ob uradnih urah.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko,

Ljubljana, dne 26. novembra 1913.

Najkrajša in najcenejša pot v Ameriko

z modernimi velikimi brzoparniki iz

Ljubljane čez Antwerpen v New-York

je proga

Red Star Line
Rdeča zvezda

Na naših parnikih Finland, Kroonland, Vaderland, Zeeland, Lapland in Samland, ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redne vožnje med Antwerpenom in Novim Yorkom je značajna, izborna hrana, vljudna postrežba in spalnice po novem urejene kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldne.

Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat čez Kanado v Severno Ameriko in je ta vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York.

Pojasnila daje vladno potrjen zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani,

Kolodvorska ulica odslej **šte. 35,**

od južnega kolodvora na desno poleg predinlce.

Moderna špecerijška oprava

kakor: omare s predali, pudelni s prozornimi predali ter pudelni z basini za olje s cement. zajemalnimi merami kompletno, vrči za olje, opremljene pločevinaste oprave za kavo, stroj za rezanje gnjati ter držalo za gnjat z marmornato ploščo, marmornata, balančna ter decimalna tehtnica, uteži železne ter iz medenine, železne blagajne troje velikosti, ter dve regist. blagajni novejšega sistema, zajemalke, okna, vrata ter jeklene rolete iz valovite pločevine se proti primerni ceni

proda in je na vpogled pri 4238

Krajnski stavbni družbi v Ljubljani,
Levstikova ulica šte. 19 ali Vrtača šte. 5.

Usta-
novljeno
L. 1842.

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža

Telefon
Številka
154.

BRATA EBERL

črkoslikarja, lakirarja, stavbna in pohištvna pleskarja

Prodajalnica:
Miklošičeva ulica št. 6.
nasproti hotela „Union“.

Ljubljana

Delavnica:
Igriška ulica šte. 6.
Električna sila.

Svetovno znani! Originalni motorji „Otto“

3981 za bencin, bencol, petrolin, surovo olje, sesalni plin, svetilni plin itd.

Motorji za surovo olje „sistem Diesel“. Bencinove lokomobile.

Najmodernejša konstrukcija.

Največja tvornost! Najvarčnejši obrat!

Doslej prodanih čez 113.000 motorjev z 1.220.000 konjsk. silami. Specialni prospekt 541 gratis.

Langen & Wolf, Dunaj X., Laxenburgerstr. 53. sl.

Zastopstvo Heckl & Pohl, Trst, Via S. Spiridione šte. 12.

Moderno konstruirane

Dr. Gasparyja forme

za vsa dela točnega in litega umetnega kamena so se obnesle. Stroji za otle betonske kvadre, stroji za cementni strešnik, stroji za cementni zidak, stiskalnice za plošče, stroji za drenažne cevi.

Stroji za mešanje betona. — Kamenolomni stroji.

Naprave za žlahtni omet.

Naprave za izmivanje in sortiranje peska in kremenca. Strojna tvornica

Dr. Gaspary & Co., Markranstädt pri Lipskem.

Brošura št. 24 prosta. Obisk se želi.

Ivan Jax & sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 17

priporoča svojo bogato zalogo

vozniških koles

Šivalni stroji
za rodbino in obri.

Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.

Pisalni stroji „ADLER“, Pletilni stroji vseh velikosti.

Potniki v Ameriko!

ki so previdni, se vozijo dandanes samo z najnovejšimi parniki „Velikani“ preko **Hamburga.**

Največji parnik na svetu je **„Imperator“.**

Dolg je 920 čevljev (280 metrov), nosi 50.000 ton ter je prva ladja na 4 vijake, dočim so bili dosedaj največji in najhitrejši parniki samo na 2 vijake. „Imperator“ je široko morje preplul v 20 dneh trikrat ter se je moral pri tem še v Hamburgu in v New Yorku z izkladanjem in nakladanjem po poldrug dan muditi.

Morska vožnja v 6 do 6½ dneva popolnoma jamči.

O prvi vožnji „Imperatorja“ piše „Glas Naroda“ iz New-Yorka: „Imperator“ je višek moderne tehnike. Ropotanje strojev se čisto nič ne sliši. Ladja pluje tako mirno, da človek skoraj ne ve, da je na vodi ter se niti malo ne da primerjati z drugimi morskimi velikani. Približno tako so urejeni tudi drugi „Velikani“ Hamburg-Amerika linije. Vsi imajo v III. razredu sobe z 2, 4, ali k večjemu s 6 posteljami. Hrana je obila in dobra. Taki „Velikani“ so poleg „Imperatorja“, „Kaiserin Auguste Viktoria“ (25.000 ton), „Amerika“ (24.000 ton), „Cleveland“ in „Cincinnati“ (po 20.000 ton) itd. **Važno!** Vsak potnik dobi pri meni pisмено garancijo, da je prost vseh stroškov za hrano in stanovanje, kakor hitro se pripelje v Hamburg. — 2558 Vsakojaka pojasnila daje brezplačno:

FR. SEUNIG, Ljubljana, Kolodvorska ulica, velika številka 28.

Anton Presker

krojač

Ljubljana, Sv. Petra c. 16

priporoča svojo

veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Pekarija, slaščičarna in kavarna

Jak. Zalaznik

Stari trg šte. 21.

Filiale:

Glavni trg št. 6,
Kolodvorska ulica št. 6.

G. Čadež

v Ljubljani

Mestni trg št. 14

poleg Urbančeve manu. trgovine

priporoča

klobuke

čepice, razno moško perilo, kravate, ovratnike itd. itd.

Blago imam solidno, cene zmerne. Postrežem točno.

L. MIKUSCH

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo veliko izber

dežnikov in solnčnikov.

Popravlja se izvršujejo točno in solidno.

Najboljše sredstvo

zoper prehlajenje

je dobra in topla spodnja obleka.

Veliko izbiro zimskih pletenih srajc, jopic, spodnjih hlač, trpežnih in krasnih nogavic in gamaš, dobite pri trdku

A. & E. SKABERNÉ

Špecialni oddelk za pletenine in perilo, v lastni hiši Mestni trg št. 10

4140 (prejšnja trgovina z železnino).

Pripravna darila za Miklavža in Božič.

Cene izredno nizke! Blagovolite si ogledati tudi naše izložbe!

Prve vrste špecialiteta!

Drobilniki s struženo dolbljenimi kovin, valjci

Drobilniki z lito dolbljenimi litimi valjci

Drobilniki z mlevnimi koloti

Drobilniki z mlevnimi kameni — ter vse stroje za pripravljanje krme, reporeznike, slamozeznice, parilnike krme, stiskalnice za seno in slamo izdelujejo in dobavljajo

PH. MAYFARTH & CO.

tvornice kmetijskih in obrtnih strojev — Dunaj II., Taborstrasse 71

Frankfurt n. M., Berlin, Pariz, Moskva, Milan.

Zastopniki se sprejmejo. — Ilustrovani katalog št. 314 gratis in franko. 700 prvih daril, zlate svetinje itd. 1500 delavcev in delavk

POZOR!

Vedno velika zaloga **klobukov in čepic** lastnega izdelka.

Kupuje kože vseh divjačin po najvišjih dnevnih cenah.

Se priporoča za izdelovanje **kožuhov** vseh vrst, kakor tudi **damskih jop, kolerjev, mufov.** V zalogi ima vedno veliko izbiro vseh vrst **kožuhovine.** — Sprejemajo se popravila vseh v to stroko spadajočih predmetov. Izdeluje se vse po **najnižjih cenah.**

J. Wanek, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 21.

POZOR! NA OBROKE! BERITE!

Prva, največja, najstarejša in najposobnejša slovenska trdka in izposojevalnica klavirjev in harmonijev na avstrijskem jugu. Velikanska trgovina vsega glashenega orodja, strun in muzikalij.

ALFONZ BREZNIK

učitelj Glasbene matice in sodno zapriseženi strokovnjak c. kr. dež. sodnije

„Zvezda“ nasproti nunske cerkve: **Ljubljana, Kongresni trg št. 15** „Zvezda“ nasproti nunske cerkve:

Klavirji, pianini in harmoniji najslavnejših svetovnih trdk **Bösendorfer, Rudolff** (ne Anton) **Stelzhammer**, (najboljši: angleški sistem sedanosti), **Hözl & Heitzmann** (neprekosljivi pianini z Lexovo mehaniko), **Bratje Stingl, Czapska, Laub & Gloss** (koncertni 7¼ okt. pianini) in **Hörügel** (amer. harmoniji od 90 K naprej), imam le jaz, njih edini zastopnik za Kranjsko v velikanski zalogi in izbiri (vedno 30 do 40 instrumentov). Zato svarim pred nakupom event. falsifikatov ali navidezno cenega bofelna zlasti, ker vsakdo kupi pri meni na obroke od **15 naprej** prvovrsten instrument goraj omenjenih najboljših trdk z resnično **10letno** postavnobvezno garancijo. Tudi preigrani klavirji v zalogi. Zamenja najugodnejša. Uglasevanje in popravila sol. in ceno. Nobena druga trdka ne zamore nuditi tako cenega, ugodnega in zanesljivega nakupa že zategadelj, ker goraj označene prve tovarne ne dajo svojih klavirjev na Kranjskem nikomur v zalogo kakor edino meni in drugič pa zato, ker je ta kupčija moj postranski zaslužek in brez vsake rezilje

Brizgalnice

cevi, telovadno orodje in avtomobile

kupujte samo pri

R. A. Smekal, Zagreb

katera trdka se zdaj glasi: 2093

Središčna prodaja ognjegasnih brizgalnic in potrebnih telovadn. orodja in avtomobilov d. s. o. j. Praga-Smichov

R. A. Smekal. V. I. Stratilek. V. K. Smakal.

Opozorjamo

da v zadnjem času razpošiljajo različne nemške trdke po svojem zastopniku v Zagrebu na gasilna društva **neške cenike** in ponujajo svoje blago. — Ne podpirajte jih, ker imate svojo slovansko trdko.

Vizitnice

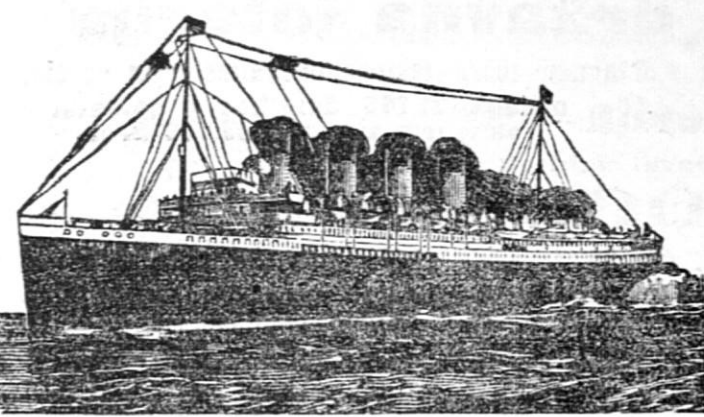
v elegantni obliki priporoča
Narodna tiskarna.

Samo 5 dni! z brzoparniki francoske družbe.

Najkrajša vožnja iz

Havre v New York.

Veljavne vozne liste (šifkarte) za vse razrede dobiš edino pri 3439

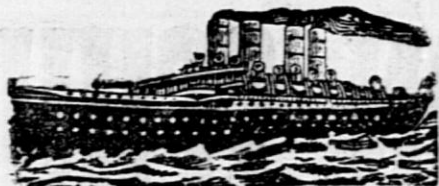
Ed. Šmarda
oblastveno potrjena po-
tovalna pisarna

v Ljubljani, Dunajska cesta 18

v hiši Kmetke posojilnice,
nasproti gostilni pri „Figovcu“

Vozne liste iz Amerike
v staro domovino po naj-
nižji ceni. Izdaja vozne
liste po vseh železnicah
za prirejanje zabavnih in
romarskih vlakov. Vsa po-
jasnila istotam brezplačno

V Ameriko in Kanado

CUNARD LINE.

Franconia iz Trsta dne 18. dec. 1913.
Ultonia iz Trsta dne 29. decembra 1913.
Pannonia iz Trsta dne 30. januarja 1914.

Iz Liverpoola:

Lusitania dne 14. dec. 1913., 4., 25. jan.
15. februarja in 15. marca 1914.
Campania dne 21. dec. 1913. in 8. marca
1914.

Carmania dne 28. decembra 1913. in 8. fe-
bruarja in 1. in 29. marca 1914.
Mauretania dne 16. nov., 7. dec. 1913., 11.
januarja, 1. in 22. febr. 1914.

Caronia dne 30. nov. 1913. in 18. januarja
1914.

Pojasnila, vozne karte:

Andrej Odlasek, Ljubljana, Slomškova ul. 25

Dunaj 1., Kärntnering 4, Trst, Via Miramar, 7.
pri vseh agenturah v deželnih glavnih
mestih, vseh potovalnih pisarnah, pri tržki
Thomas Cook & sin, pri vseh Lloydovih
agenturah in agentih Dalmatije. — Cene:
III. razred Trst-New York: za v Kanado po-
tujoče K 140 za prostor, za v Združene
države potujoče K 140 s pristožbino za osebo

Skrivnost

biti mlad in lep je rešena z navadno porabo

čudesnega mila „Oja“

„OJA“ je naravnost presenečljivo učinkujoče lepilo, ki daje polti cvetočo
barvo. Vsaka nečistost kože izgine.

„OJA“ najbolj žuljave roke dela nežne, čiste in fine.

Velika škatlja K 2. Mala škatlja K 1.—.

Lošč za nohte „OJA“

daje takoj prekrasen blešč, ki se več tednov drži in vselej po umivanju rok
še lažje izstopi. Garnitura obsegajoča lošč s pasto in odstranjevalcem lošča K 2-50.

Parfumerija „Oja“ Americ. Co. Ltd.

Dunaj 1., Petersplatz 11.

4130

V Ljubljani se dobiva: B. Čvančera, drogerija „Adrija“; Anton Kauc, drogerija, Anton Krisper.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvoleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1913.

Postaja: Ljubljana (južni kolodvor).

Odhod.

6-54 zjutraj. Osební vlak na Kranj, Tr-
žič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak,
Franzensfeste, Celovec, St. Vid ob Glini,
Dunaj.

7-32 zjutraj. Osební vlak na Grosuplje,
Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo,
Stražo - Toplice.

9-09 dopoldne. Osební vlak na Kranj,
Jesenice, (iz zvezo na brzovlak na Beljak,
Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Ce-
lovce, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Ber-
lin.) (direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.)

11-30 dopoldne. Osební vlak na Kranj,
Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak,
Franzensfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.

1-20 popoldne. Osební vlak na Skofjo
Loko, Kranj, Radovljico, Jesenice. (Zabavni
vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih.)

1-30 popoldne. Osební vlak na Grosu-
plje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo,
Stražo - Toplice.

3-40 popoldne. Osební vlak na Kranj,
Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak,
Franzensfeste, Celovec.

6-35 zvečer. Osební vlak na Kranj, Tržič,
Jesenice, Trbiž, Na Jesenicah zveza na
brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd,
Monakovo, Vlissingen, (London), Celovec,
Linc, Dunaj.

7-46 zvečer. Osební vlak, na Grosuplje,
Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo.

10-01 po noči. Osební vlak na Kranj, Je-
senice, Gorico, Trst, Na Jesenicah zveza
na brzovlak na Beljak, Franzenfeste, Ino-
most, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago,
Draždane, Berlin.

Prihod.

7-25 zjutraj. Osební vlak iz Trsta, Go-
rice, Jesenic, zvezo na brzovlak iz Ber-

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Razveselite

svojo soprogo, svojo hčer, svojo nevesto z najlepšim božič-
nim darilom: **izvirnim**

Singerjevim šivalnim strojem.

Dobi se samo
v naših pro-
dajalnah s ta-
kim izveskom

in s to
var-
stveno
znamko

Ljubljana, Sv. Petra cesta 4.

Novo mesto, Kranj, in Kočevje, ali pa po
naših potnikih.

3892

Narodna knjigarna

v Ljubljani

Prešernova ulica šte. 7.

priporoča

kanceljski, konceptni, doku-
mentni, ministrski, pisemski,
ovitni in barvani papir

Našete s pisemskim papirjem.

Trgovske knjige

v vseh velikostih, črtane z eno ali
z dvema kolonama, vezane v papir,
platno ali polusnje.

Odjemalne knjižice po različnih
cenah.

Zalaoga šolskih zvezkov in risank.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Velika izbor

vseh pisarniških potrebščin,
svinčnikov, peres, peresnik v,
radirk, kamenčkov, tablic,
gobice, črnila itd.

Barve za šole in umetnike.

Razglednice

pokrajinske, humoristične, umet-
niške vseh vrst od najpreprostejših
do najfinejših.

Albumi za slike in dopisnice,
vezane v pliš in v usnje.

Poezilske knjige.

Podobice za otroke.

Leseni okvirčki za razglednice.

Risalne deske, trikotniki, palete,
risalna ravnila, tuše, čopiče.

Notesi in tintniki.

Posteljno perje ceno

zajamčeno novo in brez prahu, 1 kg sivega perja, puljenega K 1-40; boljšega
K 2-40; kg polbelega perja K 3-; kg belega perja, puljenega K 4-; kg boljšega
belega perja, puljenega K 6-; prima belega perja, puhastega K 8-; kg veleprima
polpuha, belega K 12-; kg polpuhastega perja, sivega K 5-20; kg puha, sivega K 6- in
K 8-; kg puha, belega, K 10-; kg prsnega puha K 12-.

Izgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, rumenega ali belega inleta (nankinga), pernica, veli-
kost 170 x 116 cm z dvema zglavnicama 80 x 58 cm, zadosti napolnjeno z novim,
sivim, ščiščenim, močno polnilnim in stanovitnim perjem K 16-; polpuhasto perje
K 20-; puh K 24-; pernica sama K 9-, 12-, 14- in 18-; zglavnica K 3-,
3-50, 4- razpošilja po povzetju, zavojnina zastoj, tvornica posteljnega perja

Anton Polednak, Gradec, Mariahilferstrasse 11/S.

Neugajajoče se zamenja ali denar nazaj. Neugajajoče se zamenja ali denar nazaj.

Triumph

Štedilnike, peči,
trajnogoreče vlože.
(za uzidat v lončene peči)

varstvena znamka

ceniki zastoj!

Do bavi nastavi se vsakemu naznani jo.

Triumph tovarna

Štedilnikov in peči z. z. o. z. Wels

Gorenje Avstrijsko.

Kolesarjem

zastoj

shrani kolesa čez zimo v pri-
mernem, proti požaru zavarovanem pro-
storu. V potrebi razdre tudi ležišča in
natančno pregleda, nadomesti obrabljene dele z novimi, temeljito
presnaži ali jih popolnoma prenovi po primerno najnižji ceni

ANA GOREC, LJUBLJANA.

Specijalna trgovina s kolesi in deli.

Marije Terezije cesta šte. 14. (Novi svet, nasproti Kolizeja).

Jadranska banka filijalka v Ljubljani

Centrala v Trstu. Filijalke v Dubrovniku, Kotoru, Metkoviću, Opatiji, Splitu, Šibeniku, Zadru.

„Zivahna zveza z Ameriko.“

Delniška glavnica K 8,000.000.

Nakazila v Ameriko in akreditivi.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje
(rente, zastavna pisma, delnice, srečke
itd.) — Valute in devize. — Promese
k vsem žrebanjem.

Sprejema vloge na hranilne knjižice
ter na žiro in tekoči račun.

Obrestovanje od dne vložitve do dne dviga.

Rentni davek plača banka iz svojega.

Eskomptira: menice, devize in fakture.
— Zavarovanje vredn. papirjev proti
kurzni izgubi. — Revizija žrebanja
srečk brezplačno. — Rembours-krediti.
— Borzna naročila. — Inkaso.

Modna trgovina

v Ljubljani

Stritarjeva ulica št. 7.

Solidno blago. Nizke cene. Vzorci poštne prosto.

ANTON SCHUSTER

:: Konfekcija ::

za dame in deklice

bluze, modno blago, sukno, platno, garniture, preproge, šerpe, rute, pletl.

Lepa in koristna Božična darila

po že priznani najnižjih cenah dobite

v modni trgovini Peter Šterk
LJUBLJANA, Stari trg šte. 18.

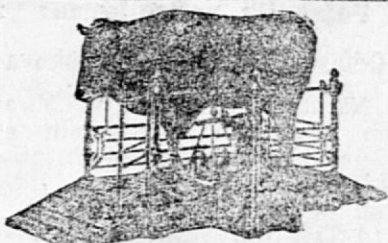
Igrače in lepa darila za Božič

prodaja po solidnih cenah

Vaso Petričiča nasl. J. Samec
Ljubljana Mestni trg Ljubljana

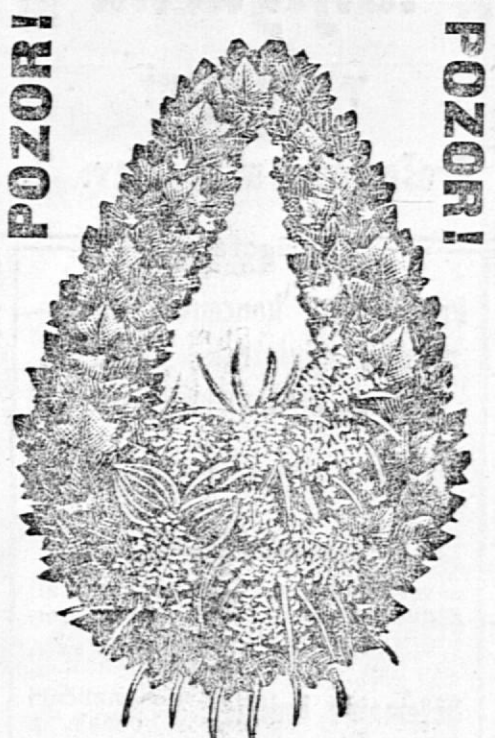
Skladiščnik in paznik

več v govoru in pisavi obeh deželnih
jezikov, ter deloma v stavbnih materijalijah in lesu, se išče. Ponudbe z
zahtevo plače pod „A. W.“ na upravni
ništo »Slovenskega Naroda«. 4247

Prva slovenska izdelovalnica mo-
stnih, živinskih in drugih tehni-
za trgovino in obrt, stavbno in
umetno ključavničarstvo

IV. Rehek
Celje, Poljska ul. št. 14, priporoča
svoje tehnice. Ceniki na razpolo-
go brezplačno in franko.

**Cvetlični salon
Viktor Bajt**

Selenburgova ul. 6, zraven glavne pošte.

Sopki, venci s trakovi in napisi se
izdelujejo po najnižjih cenah. Delo
okusno vezano. Velika zaloga krasnih
suhin vencev.

Priporoča se z odličnim spoštovanjem

Viktor Bajt.

Brzjavljaj: Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.

Po Najv. pooblastitvi Njeg. c. in kr. apostol. Veličanstva.

42. c. kr. državna loterija

za civilne dobrodelne namene v državnem zboru zastopanih kraljestev in dežela.
Ta denarna loterija obsega 31.146 dobikov v gotovini v
skupnem znesku 625.000 kron.

Glavni dobiček znaša

200.000 kron.

5268

Žrebanje bo javno na Dunaju, dne 22. januarju 1914. Srečka stane 4 krone.
Srečke se dobivajo pri oddelku za dobrodelne loterije na Dunaju, III., Vordere Zoll-
amtsstrasse 5, po loterijah, trafikah, pri davčnih, poštah, brzjavljajih in železniš-
kih uradih, v menjalnicah itd. Igralni načrti za kupce srečk zastoj. — Srečka se
pošilja poštne prosto. — Od c. kr. gen. ravn. drž. loterij (oddelek za dobrodel. loterije).

Izdelovanje nevostinskih ovrat.

Ustanovljeno 1870.

Moško, damsko in otroško perilo

lastnega izdelka

daleč znano zaradi izbornega kroja, točnega dela, zmernih cen
priporoča

C. J. HAMANN

dobavitelj perila ces. in kralj. Visokosti,
častniških uniformiranj, zavodov, sa-
mostanov i. t. d. v

LJUBLJANI.

Perilo po meri se izgotavlja najhitreje.
Istotam prva kranjska
pralnica in likalnica

moškega perila.

Motorni obrat.

Največje varovanje perila. Najnovejši stroji.

Perilo se na način prve dunajske čistil-
nihe zlika brezhibno kakor novo in se
vse do srede poslane perilo zgotovi v
soboto tistega tedna.

Ob čistilnem zaslužku K 6— se perilo pošlje franko nazaj
in že ob zaslužku K 12— se vrnejo tudi stroški za sem,
da stranke ne teže nobeni poštni izdatki.

Priznana najpoštenjša postrežba.

Posteljno perje, puh in karok.

Najceneje nove gibljive brzoparilnike

vse vrste slamoreznice
in vse druge poljedelske stroje

ter
železnino

ponujata

Karol Kavšek nasl.

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in poljedelskimi stroji

Ljubljana, Dunajska cesta šte. 16.

Ne zamudite zahtevati cenik!

Ne zamudite zahtevati cenik!

Delniški kapital: 150.000.000 kron.

Rezervni zaklad: 95.000.000 kron.

Podružnica c. kr. priv.

Avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50, v lastnem poslopiju

Sprejema vloge proti hranilnim knjižicam, katere obrestuje od dne vplačila do dne dviga; rentni davek plačuje zavod sam
vloge na obrestovanje v tekočem računu, na giro-račun in proti blagajniškim listom najugodnejše. — **Zavod**

dovoljuje kredite v tekočem računu, nadalje stavbne, hipotekarne, carin-
ske, davčno jamstvene kredite, remburzne kredite itd.,
eskomptira menice in devize ter preskrbuje njih inkaso,
izdaja nakazila, kreditna in priporočilna pisma na vsa tržišča tu- in inozemstva,
prodaja in kupuje tu- in inozemske rente, zastavnice, delnice in srečke ter daje
vestne nasvete pri nalaganju kapitala,
izvršuje vse posle pri založitvi vojaško-ženitvenih kavcij, nadalje kavcij in vadij,
potrebni za udeležbo pri razpisanih ofertih,
sprejema vrednostne papirje v svrhu njih shrambe in uprave,

oddaja proti ognju in vlogu sigurne samoshrambe (Safe-Deposits) pod lastnim
zaklepom stranke ter sprejema vrednostne predmete (precijeze) v hranitev,
zavaruje srečke in izrebanju podvržene vrednostne papirje proti kurznoj izgubi
ter oskrbuje brezplačno revizijo izrebanjajočih efektov,
vnovčuje kupone, izrebane vrednostne papirje in valute,
dovoljuje predume na blago, vrednostne papirje ter sprejema borzna narečila
za tu- in inozemske borze,
preskrbuje za svoje komitente trgovske informacije na vseh tu- in inozemskih
tržiščih, itd. itd.

Centrala na Dunaju; Podružnice: Bolcan, Bregenc, Brno, Celovec, Dunaj VI., Feldkirch, Jablanice, Gorica, Inmost, Karlovi vari, Liberce,
Ljubljana, Lvov, Mor. Ostrava, Olomuc, Opava, Pulj, Praga, Toplice na Češkem, Trst, Warnsdorf.